

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องเวลา กับประวัติศาสตร์โดยใช้รูปแบบ
การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอว์ กับการเรียนรู้แบบปกติ

สุพัตรา ทองคำ

วิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของรายงานวิจัยชั้นเรียน ของโรงเรียนสาธิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

คำนำ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาประวัติศาสตร์ เรื่องเวลา กับประวัติศาสตร์นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มโรงเรียน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 2 ห้องเรียน มีนักเรียนห้องเรียนละ 41 คน รวม 82 คน เป็นห้องเรียนตามสภาพจริง แล้วกำหนดเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่มคือ กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลอง จำนวน 41 คน ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคจิ๊กซอว์ กลุ่มควบคุม จำนวน 41คน ที่จัดการเรียนรู้แบบปกติ ระยะเวลาในการทดลอง 3 ชั่วโมง 20 นาที เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคจิ๊กซอว์ และแผนจัดการเรียนรู้แบบปกติ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องเวลา กับประวัติศาสตร์ ใช้แผนแบบการทดลองแบบสอบหลัง โดยใช้สถิติ $t - test$

ผลการวิจัยพบว่า

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคจิ๊กซอว์กับการเรียนรู้แบบปกติ เรื่องเวลา กับประวัติศาสตร์ พบว่าคะแนนผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้รูปการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ สูงกว่าผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
สมมติฐานในการวิจัย.....	3
ขอบเขตการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2551 และแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับ พ.ศ. 2551.....	8
การจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม.....	9
การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ.....	15
การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค จิ๊กซอว์.....	25
การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	28
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	32
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	34
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	35
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	35
การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ	36
การดำเนินการทดลอง	40
การวิเคราะห์ข้อมูล	41
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	41
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอและวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ.....	45
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	45
สรุปผล	46
ข้อเสนอแนะ	46
บรรณานุกรม	47
ภาคผนวก	50
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือที่ใช้วิจัย	51
ภาคผนวก ข เครื่องมือวัดและประเมินผล	52
แบบประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา rays ข้อ (IOC)	
ผลการหาค่าความสอดคล้อง (IOC) ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและ	
ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	53
แบบตรวจสอบและประเมินผลเครื่องมือในการวิจัย.....	60
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาประวัติศาสตร์.....	66
ภาคผนวก ค แผนการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ เรื่องเวลากับประวัติศาสตร์.....	72
แผนการจัดการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค จิ๊กซอว์.....	73
แผนการจัดการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้แบบปกติ.....	102
ภาคผนวก ง แบบประเมินและผลการประเมินคุณภาพของแผนการจัดการกิจกรรม	
การเรียนรู้	130
แบบประเมินแผนการจัดการกิจกรรมเรียนรู้ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	
โดยการจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์.....	131
แบบประเมินแผนการจัดการกิจกรรมเรียนรู้ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	
โดยการจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบปกติ.....	135
ประวัติย่อของผู้ศึกษาค้นคว้า	139

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
ตารางที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
ตารางที่ 2 เปรียบเทียบการสอน โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ กับการสอนเป็น กลุ่มแบบปกติ	19
ตารางที่ 3 เปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคจิ๊กซอว์ กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ.....	38
ตารางที่ 4 แบบแผนการวิจัย.....	40
ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง เวลากับประวัติศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคจิ๊กซอว์ กับ การจัดการเรียนรู้แบบปกติ.....	43
ตารางที่ 6 แสดงค่าความยากง่าย (p) และอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดผล สัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องเวลากับประวัติศาสตร์ ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1.....	62
ตารางที่ 7 คะแนนทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องเวลากับประวัติศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ เทคนิคจิ๊กซอว์กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ โดยทำการทดสอบหลังเรียน (Posttest).....	64
ตารางที่ 8 ผลการประเมินแผนการจัดการจัดการเรียนรู้อ เรื่องเวลากับประวัติศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ เทคนิคจิ๊กซอว์.....	133
ตารางที่ 9 สรุปการประเมินผลการจัดการกิจกรรม การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคจิ๊กซอว์ จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน.....	134
ตารางที่ 10 ผลการประเมินแผนการจัดการจัดการเรียนรู้อ เรื่องเวลากับประวัติศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ.....	137
ตารางที่ 11 สรุปการประเมินผลการจัดการกิจกรรม การเรียนรู้แบบปกติ จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน.....	138

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเปลี่ยนแปลงในยุคศตวรรษที่ 21 เป็นการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เรียกว่า โลกยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) มีลักษณะที่ดำเนินไปอย่างรวดเร็วในอัตราที่รวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิทยาการในด้านสารสนเทศ การสื่อสาร การเดินทาง นวัตกรรมในด้านการผลิต โดยเฉพาะด้านวิชาการข้อมูล วัสดุศาสตร์ อิเล็กทรอนิกส์ และสมองกล วิศวกรรม การผลิตของขนาดจิ๋วที่เรียกว่า นาโนเทคโนโลยี ปัจเจกบุคคล และชาติที่ตามไม่ทันการเปลี่ยนแปลงจะล้าหลังและด้อยพัฒนา อ่อนแอทางเศรษฐกิจ ขาดอำนาจทางการเมืองและการต่อรอง ซึ่งการเปลี่ยนแปลงในยุคนี้ส่งผลต่อวิถีชีวิตของคนในสังคม การศึกษาจึงเป็นตัวแปรที่สำคัญที่สุดที่จะสร้างสมาชิกสังคมให้มีคุณภาพ เพื่อเป็นกำลังในการพัฒนาสังคมประเทศชาติให้รุดหน้า ถ้าระบบการศึกษาเป็นระบบที่คร่ำครึไม่สอดคล้องกับความต้องการของคนยุคใหม่ ก็จะไม่สามารถทำหน้าที่อันสำคัญได้ เนื่องจากบุคลิกภาพของคนประชาชนชาติจะเป็นอย่างไร ขึ้นอยู่กับการกล่อมเกลากการเรียนรู้จากระบบการศึกษาในครอบครัวและ โรงเรียนและสภาพแวดล้อม

ด้วยเหตุนี้จำเป็นต้องมีความตื่นตัวและเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนมีทักษะสำหรับการดำรงชีวิตในโลกในศตวรรษที่ 21 โดยทักษะที่สำคัญที่สุด คือ ทักษะการเรียนรู้ (Learning Skills) ที่มุ่งเน้นความรู้ความสามารถ และทักษะจำเป็น ซึ่งเป็นผลจากการปฏิรูปเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการเตรียมความพร้อมด้านต่างๆ ที่เป็นปัจจัยสนับสนุนที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้ ปัจจุบันเป็นยุคแห่งการแข่งขันทางสังคมค่อนข้างสูง ส่งผลต่อการปรับตัวให้ทัดเทียมและเท่าทันกับความเปลี่ยนแปลง ที่เกิดขึ้นในบริบททางสังคมในทุกมิติรอบด้าน ดังนั้น การเสริมสร้างองค์ความรู้ (Content Knowledge) ทักษะเฉพาะทาง (Specific Skills) ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน (Expertise) และสมรรถนะของการรู้เท่าทัน (Literacy) จึงเป็นตัวแปรสำคัญที่ต้องเกิดขึ้นกับตัวผู้เรียนอย่างแท้จริง การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ต้องเน้นหนักที่จุดเริ่มต้นที่แท้จริง คือ ผลลัพธ์สุดท้าย หรือ สิ่งที่นักเรียนควรได้รับภายหลังจบการศึกษา เนื่องจากในยุคข้อมูลข่าวสาร มีเนื้อหาสาระที่ผู้เรียนต้องเรียนรู้มีมากมาย การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยครูเป็นผู้ถ่ายทอดข้อมูลแต่ฝ่ายเดียว (Information provider) คงไม่สามารถทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ทั่วถึงครบถ้วน เพราะมีการศึกษามากมายที่ชี้ให้เห็นว่า การคงอยู่ของความรู้ (Knowledge Retention) โดยการฟังบรรยายมีระดับค่อนข้างต่ำ การเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในรูปแบบที่หลากหลายเพื่อตอบสนองต่อ learning style ที่แตกต่างกัน รวมทั้งได้มีโอกาสเลือกวิธีที่เหมาะสมกับตนเองจะส่งเสริมการเรียนรู้ได้ดีกว่า

ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการด้านต่างๆ ของโลกยุคโลกาภิวัตน์มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจของทุกประเทศรวมทั้งประเทศไทยด้วย จึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงหลักสูตร

การศึกษาของชาติ ซึ่งถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของประเทศไทย เพื่อสร้างคนไทย ให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพพร้อมที่จะแข่งขันและร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ในเวทีโลก ด้วย วิสัยทัศน์ของรัฐที่เชื่อมั่นในนโยบายการศึกษาในการสร้างคน สร้างงาน เพื่อช่วยกอบกู้วิกฤติเศรษฐกิจและ สังคมของประเทศ เป็นการสร้างชาติให้มั่นคงได้อย่างยั่งยืน เชื่อมั่นในนโยบายการศึกษาในการสร้างชาติ การจัดการศึกษามุ่งเน้นความสำคัญทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อพัฒนาคนให้มีความสมดุล โดยยึดหลักผู้เรียนสำคัญที่สุด ทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ให้ความสำคัญต่อความเกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคมสถานศึกษาจัดการกระบวนการ เรียนรู้มุ่งเน้นทักษะกระบวนการคิด การจัดการการเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้ป้องกัน และแก้ปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็นจัดการ เรียนรู้ให้เกิดขึ้น ได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เรียน ตลอด 12 ปีการศึกษา ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ ประกอบมาจากหลายแขนงวิชา จึงมีลักษณะสหวิทยาการ โดยนำวิทยาการจากแขนงวิชาต่างๆ ในสาขา สังคมศาสตร์มาหลอมรวมเข้าด้วยกัน ได้แก่ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ นิติศาสตร์ จริยธรรม ประชากรศึกษา สิ่งแวดล้อมศึกษา รัฐศาสตร์ สังคมวิทยาปรัชญาและศาสนา ตามขอบเขตที่กำหนดไว้มี เป้าหมาย ความคาดหวังที่สำคัญ คือ ให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองดี ในวิถีชีวิตประชาธิปไตยภายใต้การปกครอง ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สาระที่เป็นองค์ความรู้ของกลุ่มสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ประกอบด้วย 5 สาระ คือ สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม สาระที่ 2 หน้าที่ พลเมืองวัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ จัดการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนา ค่านิยม จริยธรรม จัดการเรียนการสอนที่ท้าทาย จัดการ เรียนการสอนที่เน้นการปฏิบัติ มุ่งให้ผู้เรียนรู้จักปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมเหล่านั้นและมีคุณลักษณะ ต่างๆ อันจำเป็นต่อการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ผู้เรียนจะต้องรู้จักพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยรู้จักการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ สามารถเผชิญสถานการณ์ที่เกิดขึ้นและมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในชีวิตประจำวันได้

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค จิ๊กซอว์ เป็นการจัดให้ผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกัน กลุ่มละ 3 – 6 คน เรียนรู้ร่วมกัน โดยแบ่งผู้เรียนออกเป็นเรื่องย่อย ๆ สมาชิกแต่ละกลุ่มแบ่งหัวข้อในการศึกษา คนละหัวข้อ แล้วสมาชิกที่ศึกษาหัวข้อเดียวกันของกลุ่มที่ไปศึกษาและอภิปรายร่วมกันจนเกิดความเข้าใจดี แล้วจึงกลับไปรายงานผลให้สมาชิกในกลุ่มฟังทีละหัวข้อจนครบถ้วน จากนั้นในแต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปเป็น แผนผังความคิดและตอบคำถามในแต่ละหัวข้อ เมื่อจบบทเรียนครูจะทำการทดสอบความรู้ และให้รางวัล เป็นการเสริมแรง ทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ประสบการณ์จากคนอื่น ๆ ตามขั้นตอนของกระบวนการ จัดการเรียนรู้และสามารถค้นพบสิ่งต่างๆ ด้วยตนเองสามารถนำความรู้ประสบการณ์ไปใช้ได้จริงและ

พัฒนาสมองของผู้เรียนทั้งซีกซ้ายและซีกขวาอย่างสมดุลและมีความสุขในการเรียนรู้ อีกทั้งส่งเสริมทักษะทางสังคมอันดีงามในตัวผู้เรียนทำให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาที่เรียน เป็นผู้เรียนที่มีทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21 ในการดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จึงมีความสนใจการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค จิ๊กซอว์ มาจัดการเรียนรู้ในวิชาประวัติศาสตร์เพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ด้วยเหตุนี้จึงเป็นประเด็นให้ผู้วิจัยทำการศึกษาค้นคว้าเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องเวลากับประวัติศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ กับการเรียนแบบปกติ เพื่อนำผลการวิจัยมาปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ในวิชาประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง เวลากับประวัติศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์กับนักเรียนที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงผลการเปรียบเทียบวิธีการเรียนการสอนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์กับนักเรียนที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ
2. เป็นแนวทางสำหรับการสอนวิชาประวัติศาสตร์ เพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะสำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอน สามารถประยุกต์ใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ในสาระการเรียนรู้ระดับชั้นอื่นๆ

สมมติฐานในการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เวลากับประวัติศาสตร์ วิชาประวัติศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคจิ๊กซอว์สูงกว่าการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

ขอบเขตการวิจัย

1. หน่วยในการวิเคราะห์
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา กรุงเทพมหานคร
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 82 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา กรุงเทพมหานครภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 2 ห้องเรียน มีนักเรียนห้องเรียนละ 41 คน รวม 82 คน เป็นห้องเรียนตามสภาพจริง โดยกำหนดเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองกลุ่มที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 กลุ่มทดลองที่ 1 จำนวน 41 คน ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ กลุ่มทดลองที่ 2 จำนวน 41 คน ที่จัดการเรียนรู้แบบปกติ

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ทำการทดลอง โดยผู้วิจัยดำเนินการสอนด้วยตนเอง ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 2 ห้องเรียน ใช้เวลาในการวิจัยห้องเรียนละ 4 ชั่วโมง 10 นาที

4. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งแบ่งเป็นการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์และการเรียนแบบปกติ

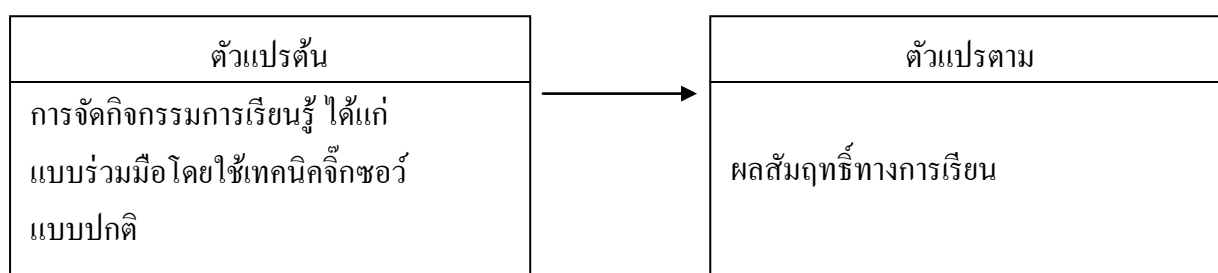
ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เวลากับประวัติศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

5. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเนื้อหาประวัติศาสตร์ที่กำหนดจาก กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 3 (มัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3) สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ มาตรฐาน ส 4.1 เข้าใจความหมายความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆอย่างเป็นระบบ

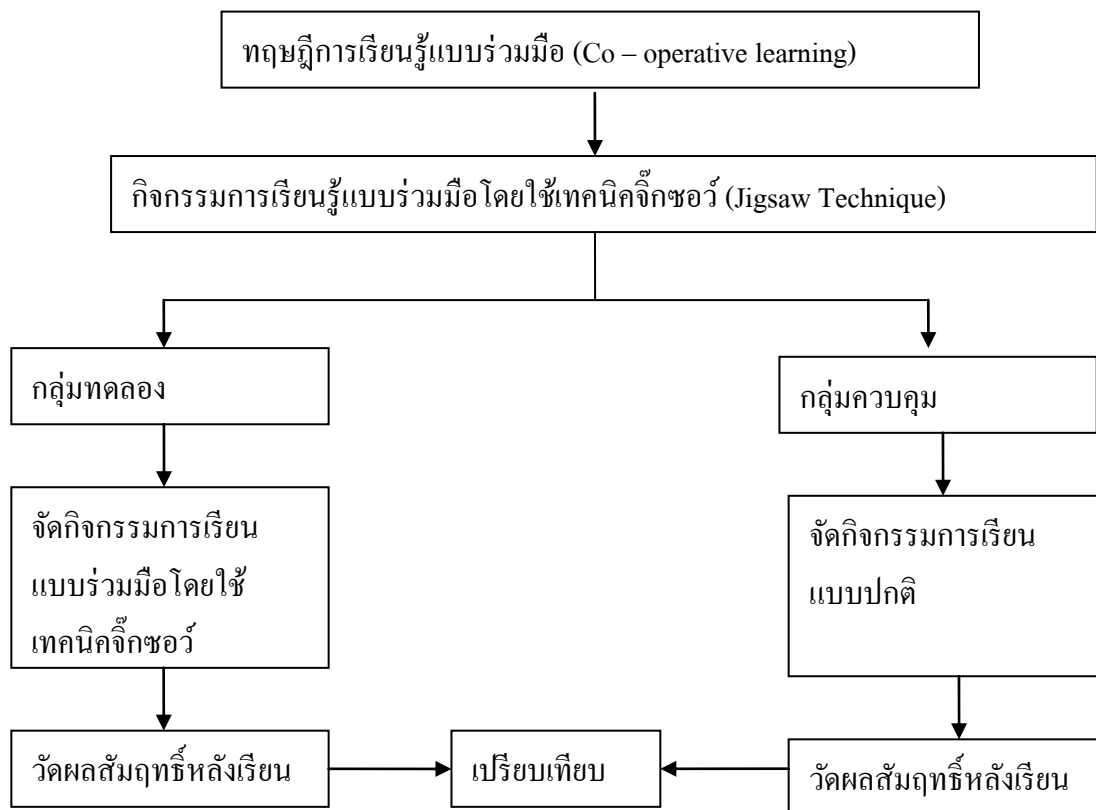
กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพประกอบ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สำหรับกระบวนการวิจัย ผู้วิจัยกำหนดไว้ ดังนี้

ภาพที่ 1.2 กระบวนการในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค จิ๊กซอว์ หมายถึง การจัดให้ผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกัน กลุ่มละ 3 – 6 คน เรียนรู้ร่วมกัน โดยแบ่งผู้เรียนออกเป็นเรื่องย่อย ๆ สมาชิกแต่ละกลุ่มแบ่งหัวข้อในการศึกษาค้นคว้าหัวข้อ แล้วสมาชิกที่ศึกษาหัวข้อเดียวกันของกลุ่มที่ไปศึกษาและอภิปรายร่วมกันจนเกิดความเข้าใจดีแล้วจึงกลับไปรายงานผลให้สมาชิกในกลุ่มฟังที่ละหัวข้อจนครบถ้วน จากนั้นในแต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปเป็นแผนผังความคิดและตอบคำถามในแต่ละหัวข้อ เมื่อจบบทเรียนครูจะทำการทดสอบความรู้และให้รางวัลเป็นการเสริมแรง

2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ ที่จัดตามคู่มือครูกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของกรมวิชาการ มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ขั้นนำ ขั้นที่ 2 ขั้นจัดกิจกรรม ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป และขั้นที่ 4 ขั้นประเมินผล

3. เนื้อหา หมายถึง เนื้อหาเรื่อง เวลา กับประวัติศาสตร์ วิชาประวัติศาสตร์ที่สอนตามหลักสูตรของโรงเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ภาคเรียนที่ 1

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
5. นักเรียน หมายถึง นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 (มัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน
สาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ได้แก่ ม.1/4 และ ม.1/5

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับดังนี้

1. การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2551
2. การจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 - 2.1 ความสำคัญของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 - 2.2 ทักษะจำเป็นที่ควรฝึกให้ผู้เรียนที่เรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 - 2.3 กระบวนการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 - 2.4 คุณภาพของผู้เรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 - 2.5 แนวทางการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 - 2.6 การวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
3. การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
 - 3.1 ประวัติการสอน โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ
 - 3.2 ความหมายของการเรียนแบบร่วมมือ
 - 3.3 หลักการพื้นฐานสำคัญเบื้องต้นของการเรียนแบบร่วมมือ
 - 3.4 ความแตกต่างระหว่างการเรียนรู้แบบร่วมมือและการสอนโดยเรียนเป็นกลุ่มแบบเดิม
 - 3.5 เทคนิคการสอนแบบร่วมมือ
 - 3.6 ประโยชน์ของการเรียนแบบร่วมมือ
4. การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค จิ๊กซอว์
 - 4.1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค จิ๊กซอว์
 - 4.2 วัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค จิ๊กซอว์
 - 4.3 องค์ประกอบสำคัญของ จิ๊กซอว์
 - 4.4 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค จิ๊กซอว์
 - 4.5 ข้อดีและข้อจำกัดของการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค จิ๊กซอว์

5. การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

- 5.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 5.2 องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 5.3 การวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 6.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค จิ๊กซอว์
- 6.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1. การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2551 และแก้ไขเพิ่มเติมฉบับ พ.ศ. 2551

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2551 และแก้ไขเพิ่มเติมฉบับ พ.ศ. 2551 เป็นกฎหมายว่าด้วยการศึกษาของชาติ ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2551 ประกอบด้วย 9 หมวด 78 มาตรา มีสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปการเรียนรู้ใน หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2551: 12 – 14) มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ มาตรา 23 การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้

1. ความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเอง ความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมถึงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทยและระบบการเมืองการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2. ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน

3. ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา

4. ความรู้และทักษะด้านคณิตศาสตร์ และด้านภาษาเน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง

5. ความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

มาตรา 24 การจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน

โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์

ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง
4. จัดการเรียนการสอน โดยผสมผสานระหว่างความรู้ต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วน สมดุลกันรวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา
5. ส่งเสริมสนับสนุนผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กัน จากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ
6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ มาตรา 25 รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงาน และการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์การกีฬาและนันทนาการ แหล่งข้อมูลและแหล่งการเรียนรู้อื่นอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ มาตรา 26 ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียนความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษาให้สถานศึกษาใช้วิธีการที่หลากหลายในการจัดสรร โอกาสเข้าศึกษาต่อ และให้นำผลการประเมินผู้เรียนตามวรรคหนึ่งมาใช้ประกอบการพิจารณาด้วยสรุป ในการจัดการศึกษานั้นต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษา ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ซึ่งนอกจากจะเป็นบทบาทหน้าที่โดยตรงของสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว จำเป็นอย่างยิ่งต้องได้รับความร่วมมือร่วมใจจากฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องจึงจะทำให้การจัดการศึกษามุ่งบรรลุวัตถุประสงค์สูงสุด

2. การจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

2.1 ความสำคัญของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมกระทรวงศึกษาธิการ (2544 : 1-7) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมไว้ว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้นี้เป็นสาระการเรียนรู้ว่าด้วยการอยู่ร่วมกันบนโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตลอดเวลา และเชื่อมโยงเศรษฐกิจ ซึ่งแตกต่างกันอย่างหลากหลายการปรับตนเองกับบริบทสภาพแวดล้อม ทำให้เป็นพลเมืองที่รับผิดชอบมีความสามารถทางสังคมมีความรู้ ทักษะ คุณธรรมและค่านิยมที่เหมาะสม โดยให้ผู้เรียนเกิดความเจริญงอกงามนอกจากนี้วิชาสังคมศึกษายังเป็นวิชาที่ว่าด้วยความสัมพันธ์กันระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางสังคม ดังนั้นจึงเน้นหนักให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจสภาพสังคม ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพของสังคมที่ตนดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างเหมาะสม

วิชาสังคมศึกษาเป็น การสอนเด็กให้เรียนรู้ถึงกฎเกณฑ์ของสังคมฝึกการปฏิบัติจนเกิดทักษะของผู้เรียนที่จะไปอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

2.2 ทักษะจำเป็นที่ควรฝึกให้ผู้เรียนที่เรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมประชนอม เดชชัย (2546: 79-81) ให้ทักษะเกี่ยวกับทักษะต่าง ๆ ที่ผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝนในวิชาสังคมศึกษา ไว้ดังนี้

1. ทักษะในการอ่าน (Reading skill) เป็นทักษะพื้นฐานของวิชาสังคมศึกษา เช่นการอ่านและการตีความ การอ่านเพื่อจับใจความ การจัดหัวข้อเรื่อง และการบันทึกย่ออ่านเพื่อเก็บความคิดรวบยอดในเรื่องที่อ่าน เป็นต้น
2. ทักษะในการคิด (Thinking skill) ฝึกการคิดอย่างมีวิจารณญาณพิจารณา อย่างมีเหตุผล รู้ว่าอะไรคือข้อเท็จจริง หรือเป็นความเห็นซึ่งการฝึกฝนให้มีความคิดเห็นแบบนี้ช่วยให้เลือกและรู้จักตัดสินใจ
3. ทักษะในการค้นคว้าวิจัย (Research skill) คือ การฝึกค้นคว้าแสวงหาข้อมูล จากการอ่าน การฟัง ตลอดจนการฝึกใช้หนังสือคู่มือ และสารานุกรมเพื่อสรุปและนำเสนอโดยวิธีต่าง ๆ เช่น เขียนรายงาน เสนอรายงานปากเปล่า เป็นต้น
4. ทักษะการใช้แผนที่และลูกโลก (Map & globe skill) เป็นการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ทางวิชาสังคมศึกษา เพื่อให้รู้จักอ่านแผนที่และการใช้ลูกโลกเข้าใจถึงอิทธิพลความสัมพันธ์ระหว่างที่ตั้ง มาตรฐาน ละติจูด ลองติจูด การเข้าใจถึงเหล่านี้เป็นประโยชน์ ในการดำรงชีวิตได้เป็นอย่างดี
5. ทักษะการใช้และเข้าใจสิ่งพิมพ์ที่เรียนเป็นกราฟ (Graphing skill) เป็นการศึกษาเพื่อให้เข้าใจ และสามารถอ่านหรือแปลความหมายจากสิ่งที่เป็นสัญลักษณ์ที่ใช้ประกอบ หรือแทนคำอธิบายได้ เช่น รูปภาพ ตาราง แผนภูมิ เป็นต้น
6. ทักษะในการทำงานกลุ่ม (Group work skill) คือ ทักษะในการทำงานร่วมกันทำกิจกรรมร่วมกัน เป็นต้น
7. ทักษะในการเกิดความรู้ขึ้นปัญญา (Intellectual skill) เป็นทักษะที่ลึกซึ้งกว่าการมีความรู้ปกติธรรมดา คือเกิดทักษะในการคิดแก้ปัญหา ค้นคว้า และคิดสร้างสรรค์ให้เกิดความรู้ใหม่สามารถประดิษฐ์สิ่งใหม่อันเป็นประโยชน์ยิ่งขึ้นต่อไป
8. ทักษะในการดำเนินชีวิตอยู่ในสังคม (Social skill) เป็นทักษะที่นำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันสามารถปฏิบัติตนให้อยู่ในสังคมได้อย่างถูกต้อง สะดวกสบาย เช่น การปฏิบัติงานในสังคม มารยาททางสังคม การแต่งกาย การรู้จักคำนิยมในสังคม มีความรู้กฎระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมาย และความต้องการของสังคม ตลอดจนปรับตัวให้เข้ากับสภาวะแวดล้อมทางสังคม

2.3 กระบวนการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมกระบวนการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ให้มีคุณภาพในทุกรายวิชาและทุกชั้นปีได้นั้น จะต้องจัดให้เหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ของตนเอง พัฒนาและขยายความคิดของตนเองจากความรู้ที่ได้เรียน ผู้เรียนต้องได้เรียนสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมทั้งในส่วนกว้างและลึกหลักในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมให้มีประสิทธิภาพ ได้แก่ (กรมวิชาการ, 2551 : 200 – 208)

1. จัดการเรียนการสอนที่มีความหมาย โดยเน้นแนวคิดที่สำคัญ ๆ ที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ทั้งในและนอกโรงเรียนได้ เป็นแนวคิด ความรู้ที่คงทน ยั่งยืนมากกว่าที่จะศึกษาในสิ่งที่เป็นเนื้อหาข้อเท็จจริงที่มากมายกระจัดกระจายแต่ไม่เป็นแก่นสารด้วยการจัดกิจกรรมที่มีความหมายต่อผู้เรียนและด้วยการประเมินผลที่ทำให้ผู้เรียนต้องใส่ใจในสิ่งที่เรียนเพื่อแสดงให้เห็นว่าเขาได้เรียนรู้และสามารถทำอะไรได้บ้าง

2. จัดการเรียนการสอนที่มีการบูรณาการ โดยบูรณาการตั้งแต่หลักสูตร หัวข้อที่จะเรียน เชื่อมโยงเหตุการณ์พัฒนาการต่าง ๆ ทั้งในอดีตและปัจจุบันที่เกิดขึ้นในโลกเข้าด้วยกัน บูรณาการความรู้ทักษะค่านิยมและจริยธรรม ลงสู่การปฏิบัติจริงด้วยการใช้แหล่งการเรียนรู้ สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ และสัมพันธ์กับวิชาต่าง ๆ

3. จัดการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนา ค่านิยม จริยธรรม จัดหัวข้อหน่วยการเรียนรู้ที่สะท้อนค่านิยม จริยธรรม ปทัสถานในสังคม การนำไปใช้จริงในการดำรงชีวิต ช่วยผู้เรียนให้ได้คิดอย่างมีวิจารณญาณ ตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ ยอมรับและเข้าใจในความคิดเห็นที่แตกต่างไปและรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม

4. จัดการเรียนการสอนที่ทำทลาย คัดหวังให้ผู้เรียนได้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ทั้งในส่วนตนและการเป็นสมาชิกกลุ่ม ให้ผู้เรียนใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ของตนเอง ใส่ใจและเคารพในความคิดของผู้เรียน

5. จัดการเรียนการสอนที่เน้นให้มีการปฏิบัติ ให้ผู้เรียนได้พัฒนาการคิด ตัดสินใจ สร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง จัดการตัวเองได้ มีวินัยในตนเองทั้งด้านการเรียนและการดำเนินชีวิต เน้นการจัดกิจกรรมที่เป็นจริงเพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้ ความสามารถไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

2.4 คุณภาพของผู้เรียน จากกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้มีทักษะ กระบวนการ มีคุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งได้แสดงบทบาทและความรับผิดชอบทั้งต่อตนเอง ต่อผู้อื่นและต่อสภาพแวดล้อม จากองค์ประกอบดังกล่าว จึงทำให้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมมีจุดเน้นในการสร้างคุณภาพของผู้เรียนดังนี้

1. ยึดมั่นในหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ สามารถนำหลักธรรมคำสอนไปใช้ปฏิบัติในการอยู่ร่วมกันได้ เป็นผู้กระทำความดี มีค่านิยมที่ดีงาม พัฒนาตนเองอยู่เสมอ รวมทั้งบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่สังคมส่วนรวม

2. ยึดมั่น ศรัทธาและธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี ปฏิบัติตามกฎหมาย ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมไทย รวมทั้งถ่ายทอดสิ่งที่ดีงามไว้เป็นมรดกของชาติเพื่อสันติสุข ของสังคมไทยและสังคมโลก

3. มีความสามารถในการบริหารจัดการทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ และสามารถนำหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ภาควิชาใจในความเป็นไทยทั้งในอดีตและปัจจุบัน สามารถใช้วิธีการประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบและนำไปสร้างองค์ความรู้ใหม่ได้

5. มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีงามระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม เป็นผู้สร้างวัฒนธรรม มีจิตสำนึก อนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนจากคุณภาพของผู้เรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สรุปได้ว่าต้องการให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่เหมาะสมกับคนไทยและเป็นพลเมืองดีของชาติใช้ชีวิตในสังคมอย่างสันติมีคุณภาพ โดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทยและรู้เท่าทันต่อสังคมโลกเพื่อสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างสันติสุข

2.5 การจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมการจัดการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ให้มีคุณภาพในทุกรายวิชาและทุกชั้นปีได้นั้น จะต้องจัดให้เหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ของตนเอง พัฒนาและขยายความคิดของตนเองจากความรู้ที่ได้เรียน ผู้เรียนต้องได้เรียนสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ทั้งในส่วนกว้างและลึกหลักในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมให้มีประสิทธิภาพ ได้แก่ (กรมวิชาการ, 2551 : 200 – 208)

1. จัดการเรียนการสอนที่มีความหมาย โดยเน้นแนวคิดที่สำคัญ ๆ ที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ทั้งในและนอกโรงเรียนได้ เป็นแนวคิด ความรู้ที่คงทน ยั่งยืนมากกว่าที่จะศึกษาในสิ่งที่ป็นเนื้อหาข้อเท็จจริงที่มากมายกระจัดกระจายแต่ไม่เป็นแก่นสารด้วยการจัดกิจกรรมที่มีความหมายต่อผู้เรียนและด้วยการประเมินผล ที่ทำให้ผู้เรียนต้องใส่ใจในสิ่งที่เรียนเพื่อแสดงให้เห็นว่าเขาได้เรียนรู้และสามารถทำอะไรได้บ้าง

2. จัดการเรียนการสอนที่มีการบูรณาการ โดยบูรณาการตั้งแต่หลักสูตร หัวข้อที่จะเรียน เชื่อมโยงเหตุการณ์ พัฒนาการต่าง ๆ ทั้งในอดีตและปัจจุบันที่เกิดขึ้นในโลกเข้าด้วยกัน บูรณาการความรู้ทักษะค่านิยมและจริยธรรม ลงสู่การปฏิบัติจริงด้วยการใช้แหล่งการเรียนรู้ สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ และสัมพันธ์กับวิชาต่าง ๆ

3. จัดการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนา ค่านิยม จริยธรรม จัดหัวข้อหน่วยการเรียนรู้ที่สะท้อนค่านิยม จริยธรรม ปทัสถานในสังคม การนำไปใช้จริงในการดำรงชีวิต ช่วยผู้เรียนให้ได้คิดอย่างมีวิจารณญาณ ตัดสินใจแก้ปัญหาต่างๆ ยอมรับและเข้าใจในความคิดเห็นที่แตกต่างไปและรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม

4. จัดการเรียนรู้การสอนที่ท้าทาย คาดหวังให้ผู้เรียนได้บรรลุเป้าหมาย ที่วางไว้ทั้งในส่วนตัวตนและการเป็นสมาชิกกลุ่ม ให้ผู้เรียนใช้วิธีการสืบเสาะโดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ของตนเองใส่ใจและเคารพในความคิดของผู้เรียน

5. จัดการเรียนรู้การสอนที่เน้นให้มีการปฏิบัติ ให้ผู้เรียนได้พัฒนาการคิด ตัดสินใจ สร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง จัดการตัวเองได้ มีวินัยในตนเองทั้งด้านการเรียนและในการดำเนินชีวิต เน้นการจัดกิจกรรมที่เป็นจริง เพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้ ความสามารถไปใช้ในชีวิตประจำวัน ได้ครูผู้สอนสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ต้องมีความเชื่อว่าผู้เรียนทุกคนเรียนรู้ได้ ถึงแม้ว่าผู้เรียนจะมีความแตกต่างกันทางด้านปัจเจกบุคคล แต่ก็สามารถบรรลุเป้าหมายแห่งความสำเร็จได้ในระดับเดียวกัน แต่อาจจะแตกต่างในเรื่องระยะเวลาการจัดกระบวนการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมนั้นผู้สอนจะใช้วิธีการสอนที่หลากหลายผสมผสานกันเหมือนกับการสอนอื่น ๆ เพราะเหตุว่าไม่มีวิธีการสอนใดวิธีหนึ่งดีที่สุดเพียงวิธีเดียว การสอนที่ดี คือ การสอนที่มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับสถานการณ์ การสอนที่ดีจะเหมาะสมกับบุคลิกภาพของครูผู้สอน ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนและนักศึกษาในปัจจุบันรู้ว่าการพัฒนารูปแบบการสอนแบบต่างๆ เพื่อให้เหมาะสมกับครูผู้สอนซึ่งมีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน ผู้เรียนที่มีความแตกต่างกัน และบริบทที่แตกต่างกัน เป็นสิ่งที่ทำให้ครูผู้สอนและผู้เรียนบางกลุ่มอาจชอบใช้วิธีสอนเป็นรายบุคคล ครูผู้สอนบางคนและผู้เรียนบางกลุ่มอาจชอบใช้วิธีสอนด้วยการอภิปรายการทำงานเป็นกลุ่ม และครูผู้สอนบางคนและผู้เรียนบางกลุ่มอาจชอบใช้ทั้งสองวิธี อย่างไรก็ตามตัวครูผู้สอนเองก็จะต้องมีความยืดหยุ่นใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียนบ้าง พร้อมทั้งมีการวางแผนการสอนไว้ล่วงหน้าเป็นอย่างดีด้วยการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จะสามารถบรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ได้ด้วยทั้งการสอนแบบบูรณาการและการสอนแบบแยกวิชา การสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ด้วยวิธีบูรณาการนั้นมีเหตุผลที่สนับสนุนอย่างน้อย 3 ประการ คือ ความเหมาะสมทางด้านปรัชญา ความเหมาะสมทางด้านจิตวิทยา ความสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงธรรมชาติของวิชาความรู้สมัยใหม่

1. เหตุผลทางด้านปรัชญา เนื่องจากในการศึกษาภาคบังคับนั้น เรื่องที่กำหนดไว้ในหลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ จะต้องมิใช่ประโยชน์ทั้งต่อตัวผู้เรียนและสังคม โดยส่วนรวมและผู้เรียนเองก็ต้องการความแน่ใจว่า สิ่งที่เขาถูกบังคับให้เรียนนั้นจะต้องเกิดประโยชน์แก่ตัวเขาไม่ว่าทางใดก็ทางหนึ่ง ดังนั้นการสอนแบบบูรณาการจึงมุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ เพื่อนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ให้เกิดประโยชน์ทั้งในการพัฒนาตนเองและสังคม

2. เหตุผลในด้านความเหมาะสมด้านจิตวิทยา การสอนแบบบูรณาการเป็นการสอนที่พยายามจะตอบสนองธรรมชาติการเรียนรู้ของเด็ก เนื่องจากเด็กมักจะมองโลกเป็นหน่วยเดียวแต่มักจะตั้งคำถามที่เกี่ยวข้องกับทุกวิชา ดังนั้น บทบาทของครูผู้สอนที่ควรกระทำ ก็คือ ครูผู้สอนจะต้องจัดประสบการณ์และช่วยชี้แนะ ช่วยเหลือวิธีการศึกษาค้นคว้าหาคำตอบที่มาจากความรู้หลายๆ ด้าน หลายวิชา รวมทั้งขั้นตอนในกระบวนการศึกษาค้นคว้าให้แก่ผู้เรียนด้วย

3. เหตุผลในด้านความสอดคล้องของเนื้อหาวิชา ความรู้ปัจจุบันวิชาต่างๆ จะมีการเชื่อมโยงความรู้เข้าด้วยกันทำให้เกิดวิชาใหม่ๆ ขึ้นหลายวิชา เช่น ภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ การเกษตร ประวัติศาสตร์ และโดยเฉพาะคำว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ซึ่งดูเหมือนว่าเป็นวิชาที่ประกอบด้วยวิชาต่าง ๆ ที่แยกเป็นอิสระต่อกันแต่ในแต่ละวิชานั้นก็ยังมีเนื้อหาแต่ละวิชาอยู่ ดังนั้นทั้งนักสังคมศาสตร์และนักวิทยาศาสตร์มีความเห็นร่วมกันว่าจำเป็นต้องผสมผสานความรู้และวิธีการของทั้ง 2 สาขาเข้าด้วยกันเพื่อการศึกษาพัฒนาวิชาความรู้ในแต่ละสาขาดังกล่าว

2.6 การวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุนันท์ ศลโกสุม (2551 : 5) กล่าวถึงหลักการประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Learner – centered assessment) ว่าจุดมุ่งหมายเบื้องต้นของการประเมินผู้เรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ การกำหนดมาตรฐานและการออกแบบระบบการประเมินควรเป็นผลที่เกิดจากการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถที่แท้จริงออกมา และสะท้อนให้เห็นถึงแรงจูงใจและความตั้งใจในการเรียนรู้ พร้อมทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักกำกับดูแลและประเมินการเรียนรู้ด้วยตนเอง คือ

1. การวัดความรู้ ทักษะกระบวนการและยุทธศาสตร์ที่ประเมินสอดคล้องตามที่นักเรียนใช้ในกระบวนการเรียนรู้ ตามหลักสูตรและตามประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน
2. การประเมินและการตัดสินผลการเรียนใช้ข้อมูลจากผลการสอนแบบทดสอบมาตรฐาน ประกอบกับผลการเรียนรู้ระหว่างเรียนที่วัดพฤติกรรมในแผนการเรียนรู้การปฏิบัติงานและผลงานของผู้เรียน
3. การประเมินผลควรอาศัยข้อมูลจากการปฏิบัติภาระงานที่มอบหมายให้นักเรียนปฏิบัติที่สอดคล้องกับงานตามสภาพจริง และสอดคล้องกับหลักสูตรและแผนการเรียนรู้ในชั้นเรียน
4. การประเมินในชั้นเรียนควรกระทำอย่างต่อเนื่อง เพื่อใช้เป็นข้อมูลระยะยาวสำหรับใช้เป็นหลักฐานการพัฒนาและความก้าวหน้าของผู้เรียนเป็นรายบุคคล
5. การประเมินควรจะรวมถึงการวัดแรงจูงใจในการเรียน วัดเจตคติ และจิตพิสัยของผู้เรียนต่อการเรียน
6. การประเมินต้องเป็นธรรมกับผู้เรียนทุกคน โดยไม่มีความลำเอียงทางพื้นฐานทางวัฒนธรรม ภาษา เชื้อชาติ เพศ และภูมิหลังทางผลสัมฤทธิ์
7. การวัดผลจากการปฏิบัติงานของผู้เรียน และผลการสอบวัด ผู้สอนต้องพิจารณาคำตอบที่เป็นไปได้และสมเหตุสมผล และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการทำงานที่ผิดพลาด หรือการสอบที่บกพร่องนั้น
8. การประเมินควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความรู้ ความเข้าใจทักษะกระบวนการที่สร้างสรรค์และเป็นอิสระการวัดและประเมินผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมดังลักษณะที่กล่าวเบื้องต้น ได้เน้นให้เห็นถึงการสร้างสมในเรื่องของค่านิยมจิตพิสัยที่จำเป็นในการมีระเบียบ มีความรับผิดชอบ ในหน้าที่และก่อให้เกิดพฤติกรรมที่ดีงาม และสามารถสร้างสรรค์วิถีของ

การศึกษาค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยตนเองสรุปจากแนวการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการเรียนการสอน คือ ครูผู้สอน โดยในแต่ละกลุ่ม สาระการเรียนรู้ ก็จะมีแนวการจัดการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดและแก้ปัญหาด้วยตนเองได้ศึกษาค้นคว้าจากสื่อต่าง ๆ และจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล มีครูผู้สอนทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำ และชี้แนะในข้อบกพร่องของผู้เรียน ซึ่งจะสอดคล้องกับแนวทางในการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

3. การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

3.1 ประวัติการสอน โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือการสอน โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบแรกได้รับการพัฒนาที่มหาวิทยาลัยจอห์นฮอปกินส์ (Johns Hopkins University) (Slavin. 1987) เรียกชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า Student Team Achievement Division (STAD) ประกอบด้วยกิจกรรมที่เป็นวงจรตามลำดับดังนี้

1. ครูสอนบทเรียน
2. นักเรียนทั้ง 4 คน ทำงานร่วมกันตามที่ครูกำหนดให้ เปรียบเทียบคำตอบกัน ซักถามกัน ตรวจงานกัน ทั้งนี้แล้วแต่วิชาที่เรียน
3. นักเรียนได้รับคำแนะนำให้อธิบายวิธีทำแบบฝึกหัดให้เพื่อนฟังไม่ใช่บอกคำตอบเท่านั้น
4. เมื่อจบบทเรียนครูจะให้ทำแบบทดสอบสั้น ๆ ซึ่งนักเรียนแต่ละคนต้องทำด้วยตนเองจะช่วยกันไม่ได้
5. ครูตรวจผลการสอบของเด็กแล้วสรุปคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มให้เด็กทราบ และถือว่าเป็นคะแนนของเด็กแต่ละคนในกลุ่มด้วย
6. นักเรียนคนใดทำคะแนนได้ดีกว่าครั้งก่อนจะได้รับการชมเชยเป็นรายบุคคล และถือว่าเป็นคะแนนของเด็กแต่ละคนในกลุ่มด้วยนอกจากนั้น สลาบิน (Slavin. 1987) ยังได้พัฒนาการสอน โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ ที่เรียกว่า Teams Games - Tournaments (TGT) เป็นการเรียนรู้เป็นทีม มีการใช้เกมและการใช้การแข่งขัน โดยจะต้องมีเป้าหมายของทีมและช่วยเหลือกันเพื่อความสำเร็จของทีม มีการทำงานร่วมกันเป็นทีม 4 คน โดยสมาชิกในทีมมีความสามารถต่างกัน และเทคนิคนี้มีการเสริมแรง เช่น การให้รางวัล คำชมเชย เป็นต้น เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนร่วมมือกันทำงาน

3.2 ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

จันตรา ดันติพงสานุรักษ์ (2543 : 37) ให้ความหมายว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ แต่ละกลุ่ม ประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน โดยแต่ละคนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และในความสำเร็จของกลุ่มอย่างแท้จริง ทั้งโดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การแบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้ ตลอดจนการเป็นกำลังใจซึ่งกันและกัน คนที่เรียนเก่งจะช่วยเหลือคนที่เรียนอ่อนกว่า สมาชิกในกลุ่มไม่

เพียงแต่รับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองเท่านั้น แต่จะต้องรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม ความสำเร็จของกลุ่มด้วย

สมศักดิ์ ภูวิภาคารวรรณ (2551 : 3) ได้ให้ความหมายว่า การเรียนแบบร่วมมือ เป็นวิธีการเรียนที่มีการจัดกลุ่มการทำงานเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และเพิ่มพูนแรงจูงใจทางการเรียน การเรียนแบบร่วมมือไม่ใช่วิธีการจัดนักเรียนเข้ากลุ่มรวมกันแบบธรรมดา แต่เป็นการรวมกลุ่มแบบมีโครงสร้างที่ชัดเจน กล่าวคือ สมาชิกแต่ละคนในทีมจะมีปฏิสัมพันธ์ต่อการเรียนรู้ และการเรียนรู้ และสมาชิกทุกคนจะได้รับการกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจเพื่อที่จะช่วยเหลือและเพิ่มพูนการเรียนรู้ของสมาชิกในทีม

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2551 : 134) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การเรียนแบบร่วมมือ หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนได้ร่วมมือและช่วยเหลือกันในการเรียนรู้ โดยแบ่งกลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกันออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ซึ่งเป็นลักษณะการรวมกลุ่มอย่างมีโครงสร้างที่ชัดเจน มีการทำงานร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบร่วมกันทั้งในส่วนตนและส่วนรวม เพื่อให้ตนเองและสมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2546 : 121) ให้ความหมาย การเรียนแบบร่วมมือ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถต่างกัน ได้ร่วมมือกันทำงานกลุ่มด้วยความตั้งใจ และเต็มใจ รับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ในกลุ่มของตน ทำให้งานของกลุ่มดำเนินไปสู่เป้าหมายของงานได้

ทองเวียน ภูวงศ์ (2547 : 56) สรุปว่าการเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง การเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์และร่วมมือกันรับผิดชอบผลที่เกิดขึ้นจากการเรียนในกลุ่ม เพื่อให้เกิดความสำเร็จจากการจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียน ทิศนา แจมมณี (2548 : 98) การเรียนรู้แบบร่วมมือ ให้ความหมายว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือ คือ การเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อยโดยมีสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกันประมาณ 3-6 คน ช่วยกันเรียนรู้เพื่อไปสู่เป้าหมายของกลุ่มนาทิว, วินนิซกี และดริคกี้ (Native, Winitzky & Dricky. 1991 : 216) ได้ให้ความหมายของ การเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative learning) ว่าหมายถึง วิธีการสอนซึ่งจัดให้นักเรียนเรียนด้วยกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ เพื่อบรรลุ เป้าหมายร่วมกัน โดยปกติจะประกอบด้วยสมาชิก 4 – 6 คน มีความสามารถแตกต่างกัน สมาชิกมีบทบาทแตกต่างกัน เช่น เป็นผู้ประสานงาน ผู้จัดบันทึก ผู้รวบรวม บทบาทนี้จะหมุนเวียนกันไป

แฟรงค์ และจอห์นสัน (Frank & Johnson. 2008 : 112) ได้ให้ความหมายของการเรียนแบบร่วมมือไว้ว่าเป็นนักเรียนกลุ่มเล็ก ๆ 2-6 คน ทำงานร่วมกันโดยมีวัตถุประสงค์ที่จะทำให้การเรียนสำเร็จ สมาชิกในทีมจะมีงานที่ต้องเรียนโดยช่วยเหลือกันในการแก้ปัญหาและมีความก้าวหน้าไปด้วยกันความสัมพันธ์จะเป็นคะแนนช่วยเหลือกันของสมาชิกภายในทีม ตลอดจนการเรียนรู้ทักษะจากสมาชิกคนอื่น ๆ สรุปได้ว่า การเรียนแบบร่วมมือเป็นการเรียนที่มีการแบ่งเป็นกลุ่มย่อย ๆ ซึ่งภายในกลุ่มจะประกอบด้วยสมาชิกที่มีความสามารถคละกัน คือมีทั้งเก่ง ปานกลาง และอ่อน แต่มีเป้าหมายในการเรียนร่วมกัน มีการกำหนด

บทบาท ของสมาชิกในกลุ่มในการทำกิจกรรมที่ชัดเจน และเท่าเทียมกัน สมาชิกในกลุ่มมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น มีการช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกัน และมีความรับผิดชอบทั้งในกลุ่ม ส่วนตน และส่วนรวม เพื่อให้ทุกคนในกลุ่มประสบผลสำเร็จและบรรลุเป้าหมายร่วมกัน

3.3 หลักการพื้นฐานสำคัญเบื้องต้นของการเรียนแบบร่วมมือ

สุรศักดิ์ หลาบมาลา (2531 : 32) กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือเป็นวิธีเรียนไม่ใช่วิธีสอนใช้ในการเสริมการเรียนรู้ได้ดีขึ้นและการเรียนแบบร่วมมือนี้ ควรนำมาใช้อย่างยิ่งโดยเฉพาะปัจจุบันที่สังคมมีการแข่งขันสูง มีการเอาใจเอาเปรียบมาก

จอห์นสัน และจอห์นสัน (Johnson & Johnson. 1989 : 80) ได้กล่าวถึงหลักการพื้นฐานของการเรียนแบบร่วมมือว่าสมาชิกในกลุ่มทุกคนต้องปฏิบัติตามพื้นฐาน 5 ประการดังต่อไปนี้

1. การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันเชิงบวก (Positive interdependence) นักเรียนผู้ใดก็ตาม จำเป็นจะต้องอาศัยผู้อื่น ในการทำงานกลุ่มให้สำเร็จ กล่าวคือ “ร่วมเป็นร่วมตายกัน” วิธีการที่ทำให้เกิดความรู้สึกเช่นนี้อาจจะทำโดยให้มีจุดมุ่งหมายร่วมกัน เช่น นักเรียนต้องเรียนรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง และเพื่อนทุกคนในกลุ่มจะต้องเรียนรู้ด้วยกัน หรืออาจให้รางวัลร่วมกัน เช่น ถ้านักเรียนกลุ่มใดทำคะแนนได้สูง สมาชิกแต่ละคนก็จะได้คะแนนเพิ่มในส่วนของตนสูงตามไปด้วย

2. การติดต่อปฏิสัมพันธ์โดยตรง (Face to face promotion interaction) เนื่องจากการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันเชิงบวก มิใช่วิธีที่จะทำให้เกิดผลอย่างรวดเร็ว แต่ผลดีจะเกิดขึ้นจากการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันนั้นจะต้องมีการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ระหว่างนักเรียนในการเรียนรู้แบบร่วมมือ การสรุปเรื่อง การอธิบาย การขยายความในบทเรียนที่เรียนมาให้แก่กลุ่มเพื่อนเป็นลักษณะที่สำคัญของการติดต่อปฏิสัมพันธ์โดยตรงของการเรียนแบบร่วมมือดังนั้น จึงควรมีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน โดยเปิดโอกาสให้สมาชิกเสนอแนวความคิดใหม่ ๆ เพื่อเลือกสิ่งที่ดีถูกต้องและเหมาะสมที่สุด

3. ทุกคนต้องมีความรับผิดชอบต่องานที่ทำที่ศึกษา ทำหน้าที่แลกเปลี่ยนความรู้ช่วยเหลือให้คนอื่น ๆ ในกลุ่มมีความรู้เรื่องนั้น เท่า ๆ กัน อย่างแท้จริง (Individual account ability) การเรียนรู้แบบร่วมมือจะถือว่าไม่สำเร็จจนกว่าสมาชิกทุกคนจะเรียนรู้ในบทเรียนได้ทุกคนหรือได้รับการช่วยเหลือจากเพื่อนในกลุ่มให้เรียนรู้ได้ทุกคน เพราะฉะนั้นจึงจำเป็นต้องวัดผลการเรียนของแต่ละคน เพื่อกลุ่มจะได้ช่วยเหลือเพื่อนที่ไม่เก่ง บางทีครูอาจจะใช้วิธีทดสอบสมาชิกกลุ่มหรือสุ่มเรียกคนใดคนหนึ่งเป็นผู้ตอบคำถาม กลุ่มจึงต้องช่วยกันเรียนรู้และช่วยกันทำงาน โดยมีความรับผิดชอบต่องานของตนเป็นพื้นฐาน ซึ่งจะต้องเข้าใจและรู้แจ้งในงานที่ตนรับผิดชอบอันจะก่อให้เกิดผลสำเร็จของกลุ่มตามมา ดังนั้น จึงไม่มีนักเรียนคนไหนคนใดที่จะเอาเปรียบบนความพยายามอย่างหนักของเพื่อน

4. นักเรียนต้องสามารถที่จะทำงานร่วมกันได้ทุกคน และสามารถทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มย่อยได้ (Interpersonal & small group skills) โดยครูต้องฝึกให้นักเรียนได้บรรลุเป้าหมายในสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

4.1 ต้องทำความรู้จักและไว้ใจกัน

4.2 พูดสื่อความหมายกันได้อย่างชัดเจน

4.3 ยอมรับและให้การสนับสนุนซึ่งกันและกัน

4.4 ช่วยกันแก้ปัญหาของความขัดแย้ง

จากทักษะและการทำงานกลุ่มนี้เองที่จะทำให้นักเรียนช่วยเหลือเอื้ออาทรในการถ่ายทอดความรู้ซึ่งกันและกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน มีการร่วมมือกันในกลุ่ม ดังนั้นทุกคนจึงเกิดการเรียนรู้ที่จะมีส่วนร่วมในการทำงานให้กลุ่มได้รับความสำเร็จ

5. กระบวนการกลุ่ม (Group process) กระบวนการกลุ่ม หมายถึง การให้นักเรียนมีเวลาและได้

กระบวนการวิเคราะห์ว่ากลุ่มทำงานได้เพียงใด และสามารถใช้ทักษะสังคมและมนุษยสัมพันธ์ได้เหมาะสม กระบวนการกลุ่มนี้จะช่วยให้สมาชิกในกลุ่มทำงานได้ผลในขณะที่สัมพันธ์ภาพระหว่างกลุ่มก็จะเป็นไปด้วยดี กล่าวคือ กลุ่มจะมีความเป็นอิสระโดยสมาชิกในกลุ่มสามารถจัดกระบวนการกลุ่ม และสามารถแก้ปัญหาได้ด้วยตัวเองของพวกเขาเอง ทั้งนี้ข้อมูลป้อนกลับจากครู หรือเพื่อนนักเรียนทั้งที่เป็นผู้สังเกตจะช่วยให้กลุ่มดำเนินการให้ดีและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

3.4 ความแตกต่างระหว่างการเรียนรู้แบบทำงานรับผิดชอบร่วมกันและการเรียนเป็นกลุ่มแบบเดิม

พรรณรัชต์มี เฝ้าธรรมสาร (2533 : 35-36) ได้กล่าวถึงความแตกต่างระหว่างการเรียนรู้แบบทำงานรับผิดชอบร่วมกัน และการเรียนแบบกลุ่มเดิมไว้หลายประการดังนี้

1. การเรียนแบบทำงานรับผิดชอบร่วมกัน สมาชิกกลุ่มมีความรับผิดชอบในการเรียนร่วมกัน สนใจการทำงานของตัวเองเท่า ๆ กัน กับการทำงานของสมาชิกกลุ่ม ส่วนการเรียนแบบกลุ่มเดิมนั้น สมาชิกกลุ่มไม่มีความรับผิดชอบร่วมกัน

2. สมาชิกกลุ่มแต่ละคนรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายมีการให้คำแนะนำชมเชยเสนอแนะการทำงานของกลุ่มสมาชิก ในการเรียนแบบกลุ่มเดิมนั้นสมาชิกกลุ่มแต่ละคนได้รับผิดชอบของตัวเองเสมอไป บางครั้งก็ใส่ชื่อของตัวเองโดยไม่ได้ทำงาน

3. ในการเรียนแบบทำงานรับผิดชอบร่วมกันนั้น สมาชิกกลุ่มมีความสามารถที่แตกต่างกัน แต่ในการเรียนเป็นกลุ่มแบบเดิมนั้น สมาชิกของกลุ่มมีความสามารถใกล้เคียงกัน

4. มีการแลกเปลี่ยนบทบาทผู้นำภายในกลุ่มการเรียนแบบทำงานรับผิดชอบร่วมกันขณะที่ผู้นำหรือหัวหน้าจะรับผิดชอบจากสมาชิกแบบกลุ่มเดิม

5. สมาชิกกลุ่มในกลุ่มการเรียนแบบทำงานรับผิดชอบร่วมกันช่วยเหลือสนับสนุนให้กำลังใจการทำงานกลุ่มช่วยกันรับผิดชอบการเรียนของสมาชิกกลุ่ม และแน่ใจว่าสมาชิกทุกคนทำงานกลุ่ม ในการเรียนแบบกลุ่มเดิมนั้น สมาชิกรับผิดชอบในงานของตนเองเท่านั้นอาจแบ่งงานกันไปทำ และเอางานมารวมกัน

6. จุดมุ่งหมายของการเรียนแบบทำงานรับผิดชอบร่วมกันนั้น คือการให้สมาชิกทุกคนใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ในการทำงานกลุ่ม โดยยังคงรักษาสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อสมาชิกกลุ่มในการเรียนแบบกลุ่มเดิมนั้นจุดมุ่งหมายอยู่ที่การทำงานให้สำเร็จเท่านั้น

7. นักเรียนจะได้รับการสอนทักษะทางสังคม (Social skill) ที่จำเป็นจะต้องใช้ในขณะทำงานกลุ่ม แต่ทักษะเหล่านี้จะถูกเฉลยสำหรับการเรียนเป็นกลุ่มแบบเดิม

8. ในการเรียนแบบทำงานรับผิดชอบร่วมกัน ครูจะเป็นผู้ให้คำแนะนำช่วยเหลือสังเกตการทำงาน ของสมาชิกในกลุ่ม ในขณะที่การเรียนเป็นกลุ่มแบบเดิมครูไม่สนใจนักเรียน ขณะที่นักเรียนทำงานกลุ่ม

9. ในการเรียนแบบทำงานรับผิดชอบร่วมกัน ครูเป็นผู้กำหนดวิธีการในการทำงานกลุ่มเพื่อให้กลุ่ม ดำเนินงานไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนในการเรียนเป็นกลุ่มแบบเดิมนั้นครูไม่สนใจวิธีการในการ ดำเนินการภายในกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มจัดการกันเองจากที่ได้กล่าวมาจะเห็นได้ว่า การจัดกลุ่มการเรียนแบบ ทำงานรับผิดชอบร่วมกันหรือการจัดกลุ่มแบบร่วมมือกันสมาชิกกลุ่มจะต้องรับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ ร่วมกันทุกคนภายในกลุ่มมีการช่วยเหลือสนับสนุนให้กำลังใจซึ่งกันและกันอยู่ตลอดเวลา ทำให้สมาชิกกลุ่ม ทุกคนจะได้รับความรู้ประสบการณ์จากการเรียน เท่า ๆ กัน และมากกว่าการจัดกลุ่มการเรียนแบบเดิม

ตาราง 2 เปรียบเทียบการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือกับการสอน โดยการเรียนเป็นกลุ่มแบบเดิม

การสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือ(Cooperative Learning)	การสอน โดยการเรียนเป็นกลุ่มแบบเดิม (Traditional Learning)
<ol style="list-style-type: none"> 1. มีความรับผิดชอบร่วมกัน 2. สมาชิกแต่ละคนรับผิดชอบในงาน ของตนเองและของสมาชิกในกลุ่ม 3. สมาชิกมีความสามารถที่แตกต่างกัน 4. สมาชิกผลัดเปลี่ยนกันเป็นหัวหน้า 5. สมาชิกแบ่งความรับผิดชอบซึ่งกัน และกัน 6. เน้นที่วิธีการและผลงาน 7. มีการสอนทักษะทางสังคม 8. ครูสังเกตการณ์แนะนำการทำงาน กลุ่ม 9. มีวิธีการทำงานกลุ่ม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ไม่มีความรับผิดชอบร่วมกัน 2. สมาชิกแต่ละคนอาจจะไม่ รับผิดชอบในงานของตนเองและ ของสมาชิกในกลุ่ม 3. สมาชิกมีความสามารถใกล้เคียงกัน 4. สมาชิกเลือกหัวหน้า 5. สมาชิกรับผิดชอบเฉพาะตัวเอง 6. เน้นที่ผลงาน 7. ทักษะทางสังคมถูกเฉลยไม่ได้มี การสอน 8. ครูเฉลยไม่สนใจการทำงานกลุ่ม ของนักเรียน 9. มีวิธีการทำงานกลุ่ม

3.5 เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ

การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นการเรียนที่อาศัยโครงสร้างเป้าหมายแบบร่วมมือเป็นพื้นฐานซึ่งโครงสร้างเป้าหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือจะทำให้ให้นักเรียนในกลุ่มมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันสูงการแลกเปลี่ยนข่าวสารและการติดต่อสื่อสารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีการช่วยเหลือเอื้ออำนวยต่อกัน รับผิดชอบและมีส่วนร่วมในผลผลิตของกลุ่ม รู้จักแบ่งหน้าที่ รู้สึกวิตกกังวล และกลัวความล้มเหลวน้อยลง จะช่วยให้เกิดผลดีต่อสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากขึ้น เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือที่สำคัญมีดังนี้ (สามารถ สุขาวงษ์. 2537 : 25-40)

1. การเรียนรู้แบบสะสมความรู้ (Jigsaw) ได้รับการพัฒนาโดย อรอนสันและคนอื่น ๆ (อารุณี บุญยยืน. 2547 : 18 ; อ้างอิงจาก Aronson & others. 1978 : 114) ประกอบด้วยสมาชิก 6 คนมีความสามารถแตกต่างกันในด้านต่าง ๆ ใช้สอนนักเรียนเกรด 3-4 สมาชิกของแต่ละทีมไปศึกษาร่วมกับทีมอื่น ๆ ไม่ซ้ำกัน แล้วกลับมาสอนเพื่อนในทีมในสิ่งที่ตนได้เรียนรู้มา วิธีนี้ใช้กับการเรียนความรู้ใหม่และการทบทวนความรู้เก่าเป็วิธีการเรียนที่ส่งเสริมให้เด็กได้ฟังพาทอาศัยซึ่งกันและกันในฐานะเท่าเทียมกัน

2. การเรียนรู้แบบสะสมความรู้ 2 (Jigsaw 2) ได้รับการพัฒนาโดยสลาบิน (Slavin. 1968 : 104) นักเรียนในทีมมีความแตกต่างกันเช่นเดียวกับ STAD และ TGT นักเรียนในแต่ละทีมจะได้รับมอบหมาย หรือให้อ่านหนังสือและช่วยกันสรุปประเด็นที่สำคัญในสิ่งที่ได้ศึกษาแล้ว ซึ่งสมาชิกของทีมคนใดคนหนึ่งไปร่วมศึกษา อภิปรายกับสมาชิกคนอื่น ๆ และกลับมาหาสมาชิกในทีม ซึ่งในที่สุดสมาชิกทุกคนก็ได้ไปศึกษาเรื่องต่าง ๆ ได้ครอบคลุม และนักเรียนแต่ละคนจะได้รับการทดสอบ

3. การเรียนรู้แบบศึกษาภายในกลุ่ม (Group investigation) ได้รับการพัฒนา โดยสลาบิน และซารัน (Slavin. 1982 : 94-101 ; citing Dlane & Sharan. 1976) แต่ละทีมประกอบด้วยสมาชิก 2-6 คน ทีมจะเลือกหัวข้อที่จะศึกษาและแต่ละคนจะแบ่งงานกันไปศึกษา แล้วให้ทีมเสนอรายงานต่อเพื่อนร่วมชั้น

4. การเรียนรู้แบบร่วมมือกลุ่ม นักเรียนแต่ละกลุ่มทำผลงานซึ่งผลงานนั้นแต่ละคนมีส่วนร่วมในการทำงานอย่างชัดเจน แล้วทั้งกลุ่มนำเสนอต่อหน้าชั้นบรรยายในส่วนที่คนได้กระทำวิธีนี้เหมาะกับวิธีที่มีความซับซ้อนต้องใช้ข้อมูลหลายแห่งตกลงในการทำงาน ลดความขัดแย้งและพัฒนาทักษะการนำเสนองาน (สุรศักดิ์ หลาบมาลา. 2531: 34) สลาบินและคาแกน (Slavin & Kagan. 1982 : 101) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกลุ่มคล้ายกับวิธีการเรียนรู้แบบศึกษาภายในกลุ่มซึ่งให้นักเรียนร่วมมือกันศึกษาหัวข้อเรื่อง โดยนักเรียนจะทำงานเป็นกลุ่มเล็ก มี 9 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นการอภิปรายร่วมกันทั้งชั้น (Student-centered class discussion) ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นถึงสิ่งที่ตนสนใจหรือต้องการศึกษามีการกำหนดเรื่องที่จะอ่าน การจัดบันทึกหรือประสบการณ์ที่จะต้องใช้ในการอภิปราย จะทำให้นักเรียนและครูเข้าใจว่าอะไร คือ สิ่งที่นักเรียนต้องการจะศึกษา ประเด็นต่าง นั้นเกี่ยวข้องและครอบคลุมหรือไม่

ขั้นที่ 2 เลือกสมาชิกกลุ่มและสร้างทีม (Selection of student learning teams & team building) ถ้านักเรียนยังไม่พร้อมที่จะทำงานต้องฝึกการสร้างทีมก่อน เพราะทักษะการทำงานกลุ่มที่ดีต้องได้รับการฝึกก่อนที่จะเริ่มต้นเรียน โดยวิธีร่วมมือร่วมกลุ่ม

ขั้นที่ 3 ทีมเลือกเรื่องที่จะศึกษา (Team topic selection) ให้นักเรียนเลือกเรื่องที่จะศึกษาจากการอภิปรายในขั้นที่ 1 ถ้าสมาชิกในแต่ละทีมเลือกเรื่องที่ต้องการไม่ตรงกัน ให้อภิปรายในกลุ่มเพื่อตกลงกันก่อนจนกระทั่งได้เรื่องที่จะศึกษาทุกทีม จุดที่สำคัญของทีม คือ การร่วมมือ และเป้าหมายในการทำงานกลุ่มเรื่องที่จะศึกษาต้องเป็นเรื่องที่น่าสนใจร่วมกัน

ขั้นที่ 4 กำหนดหัวข้อย่อย (Minitopic selection) ภายในกลุ่มมีการกำหนดหัวข้อย่อยที่จะศึกษา และแบ่งงานกันไปศึกษาค้นคว้า

ขั้นที่ 5 การเตรียมหัวข้อย่อย (Minitopic preparation) หลังจากแบ่งหัวข้อไปศึกษาแล้ว แต่ละคนต้องรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย ทุกคนจะต้องรู้ว่าผลงานของกลุ่มขึ้นอยู่กับสมาชิกทุกคน

ขั้นที่ 6 การนำเสนอหัวข้อย่อยภายในกลุ่ม (Minitopic presentation) หลังจากทีแต่ละคนได้ศึกษาหัวข้อย่อยตามที่ได้มอบหมายแล้ว ให้นำมาเสนอภายในกลุ่มย่อยของตนก่อน ขั้นตอนนี้เป็นการรายงานที่คล้ายกับการนำความรู้มาประมวลด้วยกัน มีการอภิปรายและจดบันทึกประเด็นที่อภิปราย

ขั้นที่ 7 เตรียมเสนอรายงานทีม (Preparation of team presentation) สมาชิกในแต่ละทีมจะสังเคราะห์หัวข้อย่อยที่ไปศึกษา รวมทั้งมีการอภิปรายเพื่อที่จะนำมาเสนอเป็นผลงานของกลุ่ม รูปแบบการนำเสนออาจเสนอในรูปแบบของการแสดง การสาธิต เรื่องขบขัน ศูนย์การเรียนรู้ หรือเรื่องเสียดสี หรือการอภิปราย โดยมีการนำอุปกรณ์ต่าง ๆ เข้าช่วย เช่น กระดานดำ เครื่องฉายข้ามศีรษะ โสตทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ เป็นต้น

ขั้นที่ 8 ทีมเสนอรายงาน (Team presentation) ในระหว่างการนำเสนอผลงานแต่ละทีม ต้องควบคุมเวลาที่ใช้ในการนำเสนอ ครูต้องคอยจับเวลาและเตือน

ขั้นที่ 9 การประเมินผล (Evaluation)

9.1 ประเมินการเสนอรายงาน โดยนักเรียนทั้งชั้น

9.2 ประเมินกลุ่มของตนเองโดยสมาชิกแต่ละคนภายในทีม

9.3 ครูประเมินโดยพิจารณาหัวข้อย่อยที่ได้รับการเสนอภายในกลุ่มจะเรียนได้ดีในบรรยากาศที่เป็นกันเอง ทุกคนไม่ว่านักเรียนหรือครูก็สามารถทำได้ ครูและนักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้ซึ่งกันและกัน ครูเป็นบุคคลสำคัญในการสร้างบรรยากาศ (พรรณศรีมี เเงาธรรมสาร. 2535 : 37)

ชูศรี สนิทประชากร (2534ข : 48-49) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูในการเรียนรู้โดยร่วมมือ นั้น ครูจะต้องตั้งจุดมุ่งหมายของการสอนทั้งในด้านวิชาการและอื่น ๆ (Academic & collaborative skill objectives) ไว้ด้วยว่าต้องการให้มีลักษณะอย่างไร ซึ่งอาจจะเป็นทักษะ การทำงานกลุ่มหรือ

การเข้าสังคมกัน (Social objectives) นอกจากการที่ครูตั้งจุดมุ่งหมายของการสอนให้ชัดเจนแล้ว ครูควรเอาใจใส่ในเรื่องของการจัดกลุ่มด้วย ซึ่งเรื่องการจัดกลุ่มนี้นับว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการเรียนรู้โดยการร่วมมือ เพราะการจัดกลุ่มไม่เหมาะสมนั้นจากการวิจัยพบว่าจะส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างยิ่ง ครูควรพิจารณาองค์ประกอบของการจัดกลุ่ม เช่น ลักษณะของกลุ่มควรจัดเป็นกลุ่มลักษณะใด กลุ่มอาจจัดเป็นลักษณะเดียวกัน (Homogeneous) หรือลักษณะคละกัน (Heterogeneous) ลักษณะดังกล่าวได้แก่ เพศ อายุ เชื้อชาติ สีผิว ความสามารถ ความสนใจ หรืออื่น ๆ จะจัดแบบใดอย่างไรขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูว่าครูต้องการจุดมุ่งหมายอื่น ๆ อะไรอีกบ้างนอกเหนือจากจุดมุ่งหมายทางวิชาการ สมาชิกของกลุ่มใครจะเป็นผู้เลือกให้ ครูเลือกหรือเด็กเลือกเอง แต่โดยทั่วไปจาก

การวิจัยพบว่า การเรียนรู้จะดีครูควรเป็นผู้เลือกให้ การเตรียมเอกสาร หรืออุปกรณ์สำหรับผู้เรียนว่า ควรจะมีชุดเดียวสำหรับของกลุ่มเพื่อใช้ร่วมกัน หรือจัดแบ่งเป็นหลายส่วนหลายชุดแยกตามสมาชิกกลุ่ม แล้วมาร่วมกันใช้ทีหลังก็ได้แล้วแต่ว่าครูแบบไหนจะเหมาะสม

นอกจากเรื่องของกลุ่ม และเรื่องของอุปกรณ์ (Material) สำหรับการเรียนการสอนแล้ว การกำหนดบทบาทของสมาชิกกลุ่ม (Role assignments) นับว่าเป็นสิ่งสำคัญมากเพราะทุกคนจะต้องรับรู้และเรียนรู้เพื่อเป็นจุดมุ่งหมายของการเรียนร่วมกัน สมาชิกในกลุ่มควรต้องมีหน้าที่และบทบาทโดยเสมอภาคกัน ซึ่งข้อนี้พวกเราที่เป็นครูจะพบว่า ถ้าเราไม่กำหนดบทบาทหน้าที่ให้เขาแล้วบางคนในกลุ่มอาจไม่ทำอะไร ซึ่งจะเกิดปัญหาและความขัดแย้งอยู่เสมอ ดังที่พวกเราเป็นครูจะพบเสมอว่ามี กรณีปัญหานักเรียนมารายงาน หรือฟ้องครูว่าใครทำ ใครไม่ทำ ใครเอาเปรียบในกลุ่ม ซึ่งเป็นการไม่ยุติธรรมในการให้คะแนนที่จะต้องเท่ากันทุกคนในกลุ่ม การให้บทบาทที่เหมาะสมนี้จะช่วยลดปัญหานี้ลงได้ บทบาทที่กำหนดคนนั้นอาจจะเป็นดังนี้แล้วแต่ครูจะกำหนด เช่น

1. ผู้นำกลุ่ม – ทำงานให้ลุล่วงไป
2. ผู้สรุป-สรุปผลการเรียนรู้
3. ผู้ตรวจสอบ-ตรวจสอบทุกคนในกลุ่มให้รู้ร่วมกันหมด
4. ผู้ช่วย-คอยช่วยเหลือให้ความคิดว่าถูกหรือไม่
5. ผู้ชี้แนะ-คอยเพิ่มเติมขยายความรู้
6. ผู้หาข้อมูล-หาเอกสารข้อมูลให้กลุ่ม
7. ผู้กระตุ้นเตือน-คอยให้กำลังใจและกระตุ้นเตือนให้ทำงาน

. ผู้สังเกต-ดูแลว่าทุกคนทำหน้าที่ของตนหรือยัง ไม่ออกนอกเรื่อง เปรมจิตต์ ขจรภักย์ลาเช่น (2536 : 3-4) ได้กล่าวถึงบทบาทของนักเรียนไว้อีกว่านักเรียนจะต้องรับผิดชอบร่วมกันด้วยความจริงใจ และทำหน้าที่ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. เป็นผู้อ่าน (Reader)
2. เป็นผู้เขียนหรือผู้บันทึก (Writer/Recorder) คำตอบของสมาชิกในกลุ่มและตรวจสอบความ

ถูกต้อง

3. เป็นผู้จัดหาอุปกรณ์ (Material h&ler) จัดหาสื่อที่กลุ่มต้องการพร้อมส่งคืน
4. เป็นผู้เสริมกำลังใจ (Encourager) ดูแลให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมในการทำงานหรือในการเรียนรู้
5. เป็นผู้ตรวจสอบ (Checker) ตรวจสอบคนภายในกลุ่มถึงความเข้าใจเรื่องที่กำลังเรียนหรืองานที่กำลังทำเหมือน ๆ กัน และทุกคนสามารถอธิบายได้เหมือนกัน
6. เป็นผู้ชมเชย (Praisier) ช่วยทำให้สมาชิกในกลุ่มมีความรู้สึกในทางที่ดีโดยชมเชย
7. เป็นผู้ถาม (Prober) ช่วยถามคนอื่น ๆ ในกลุ่มเพื่อให้ได้ความคิดกว้างขวาง
8. เป็นผู้ควบคุมเวลา (Time Keeper) ทำหน้าที่รักษาเวลาในการทำงาน
9. เป็นผู้สังเกต (Observer) โดยสังเกตสมาชิกในกลุ่มปฏิบัติตามบทบาทของสมาชิกแต่ละคนที่ได้รับมอบหมาย

เมื่อครูแบ่งกลุ่มและให้บทบาทสมาชิกของกลุ่มแล้วควรจัดให้เด็กได้ร่วมมือกันมีผลงานร่วมกัน โดยส่งครูมาซึ่งผลของงานนี้ครูจะไม่ได้พิจารณาแต่ผลงานนั้น ๆ อย่างเดียว แต่พิจารณาการทำงานกลุ่มของเขาด้วย รวมทั้งเวลาที่เขาใช้ทั้งนี้ก็แล้วแต่ว่าครูได้ตั้งจุดมุ่งหมายอย่างไร งานของกลุ่มนั้นครูอาจใช้วิธีการทดสอบ หรืออาจถามจากสมาชิกคนใดคนหนึ่ง ซึ่งย่อมส่งผลรวมถึงคะแนนของคนอื่น ๆ ด้วย ครูอาจประเมินซักถามการได้มาซึ่งผลงาน วิธีการทำงานของกลุ่มแล้วต้องส่งให้คะแนน แต่อย่างไรก็ตามวิธีการตัดสินแล้วคะแนนอาจจะใช้ได้ไม่เหมาะสมทุกกรณี ครูอาจใช้วิธีการให้รางวัลอื่น ๆ ควบคู่กันไปด้วยก็ได้ หรือ ครูอาจกำกับดูแลให้ความสนใจ กระบวนการทำงานกลุ่มให้มีประสิทธิภาพ โดยเน้นการให้เขาได้ร่วมมือ โดยครูไม่ควรรีบร้อน บอกผลการเรียนรู้เสียก่อน ซึ่งครูอาจใช้วิธีการช่วยเหลือแนะนำเสริมทักษะต่าง ๆ ที่เราทำให้ประสบความสำเร็จในการเรียนจากกลุ่มของเขาเอง และสุดท้ายควรวัดผลทั้งในด้านวิชาการและด้านคุณภาพของผู้เรียนที่ใช้วิธีการเรียนรู้โดยร่วมมืออย่างนี้ อย่างเป็นทางการด้วยจะได้พัฒนาการสอนแบบนี้ต่อไป

สรุปได้ว่า การแบ่งจำนวนสมาชิกของกลุ่ม และการกำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกจะขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครู โดยครูจะพิจารณาจากจำนวนสมาชิกของชั้นเรียน ระดับความสามารถของผู้เรียน ตลอดจนรายวิชาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

3.6 ประโยชน์ของการเรียนแบบร่วมมือ

ซูกรี สนิทประชากร (2534ก : 46-47) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ดังนี้

1. ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้นและความรู้นั้นจะคงทนกว่า
2. รู้จักการใช้เหตุผลมากขึ้น มีความเข้าใจในเรื่องนั้นลึกซึ้งและมีความคิดสร้างสรรค์มากกว่า
3. มีแรงจูงใจทั้งภายในและภายนอกที่จะเรียนรู้มากขึ้น
4. สนใจการทำงานและลดความไม่เป็นระเบียบวินัยของห้องเรียนลงได้มาก เพราะทุกคนทำงานร่วมกัน

5. ได้รับแนวความคิด ความสามารถมากขึ้นจากเพื่อน

6. มีการยอมรับในความแตกต่างระหว่างเพื่อนในด้านต่าง ๆ เช่น ลักษณะนิสัย เพศความสามารถ ระดับของสังคม และลักษณะแตกต่างอื่น ๆ ของเพื่อนแม้กระทั่งเรื่องของ สีผิว ในสหรัฐอเมริกา ซึ่งเมื่อใช้วิธีการนี้จะช่วยให้เกิดความเข้าใจกันดีขึ้น

7. มีการช่วยเหลือสนับสนุนกันในด้านต่าง ๆ

8. มีสุขภาพจิต การปรับตัว และการทำงานในสถานที่เป็นธรรมชาติ ไม่เครียด

9. ใช้ความสามารถของตัวเองเต็มที่ที่จะให้กับเพื่อน

10. มีทักษะในด้านสังคมมากขึ้น

11. มีทัศนคติที่ดีมากขึ้นต่อการเรียนวิชานั้นและต่อเพื่อนร่วมชั้น

12. มีทัศนคติที่ดีต่อผู้สอน

13. มีทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียน

3.7 ผลดีของการสอนแบบร่วมมือ

จอห์นสัน และจอห์นสัน (สุรศักดิ์ หลาบมาลา. 2531 : 5 ; อ้างอิงมาจาก Johnson & Johnson. 1987) ได้กล่าวถึงสาเหตุที่วิธีสอนแบบร่วมมือใช้ได้ผลดีกว่าการสอนที่ใช้กันมาไว้ดังนี้

1. เด็กเก่งที่เข้าใจคำสอนของครูได้ดีจะเปลี่ยนคำสอนของครูเป็นภาษาพูดของเด็กอธิบายให้เพื่อนฟังได้ ทำให้เพื่อนเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น

2. เด็กที่ทำหน้าที่อธิบายบทเรียนให้เพื่อนฟังจะเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น ครูทุกคนทราบข้อดีนี้ คือ ยังสอนยิ่งเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น

3. การสอนเพื่อนเป็นการสอนแบบตัวต่อตัว ทำให้เด็กได้รับความเอาใจใส่ และมีความสนใจมากขึ้น

4. เด็กทุกคนต่างก็พยายามช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพราะครูคิดคะแนนเฉลี่ยของทั้งกลุ่มด้วย

5. เด็กทุกคนเข้าใจดีว่าคะแนนของตนมีส่วนช่วยเพิ่มหรือลดค่าเฉลี่ยของกลุ่ม ดังนี้ ทุกคนต้องพยายามอย่างเต็มที่ จะคอยอาศัยเพื่อนอย่างเดียวไม่ได้

6. เด็กทุกคนมีโอกาสดีกทักษะทางสังคม มีหัวหน้ากลุ่ม มีผู้ช่วย มีเพื่อนร่วมกลุ่มเป็นการเรียนรู้วิธีการทำงานเป็นกลุ่มหรือเป็นทีมงาน ซึ่งจะเป็นประโยชน์มากเมื่อเข้าสู่สังคมอย่างแท้จริงเมื่อโตเป็นผู้ใหญ่แล้ว

7. เด็กได้มีโอกาสเรียนรู้กระบวนการกลุ่ม เพราะในการปฏิบัติงานร่วมกันนั้นก็ต้องมีการทบทวนกระบวนการทำงานของกลุ่มเพื่อให้มีประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน หรือคะแนนของกลุ่มดีขึ้น

8. เด็กเก่งจะมีบทบาททางสังคมในชั้นมากขึ้น เขาารู้สึกว่าไม่ได้เรียน หรือหลบไปท่องหนังสือเฉพาะตน เขามีหน้าที่ต่อสังคมด้วย

9. ในการตอบคำถามในห้องเรียน ถ้าหากตอบผิดเพื่อนจะหัวเราะ เมื่อทำงานเป็นทีมเด็กจะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ถ้าหากตอบผิดคิดว่าผิดทั้งทีม คนอื่น ๆ อาจจะช่วยเหลือบ้างเด็กใน

ทีมจะมีความผูกพันกันมากขึ้น กล่าวได้ว่า การเรียนแบบร่วมมือจะสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ดีกว่าการเรียนแบบเดิม ทั้งนี้ เพราะสมาชิกภายในกลุ่มทุกคนจะมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้ และสิ่งที่กลุ่มได้ตั้งจุดมุ่งหมายเอาไว้ การปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่มจะมีสูงเด็กเรียนอ่อนสามารถเรียนรู้ทั้งด้านวิชาการและแนวความคิดจากเด็กเก่งได้

สรุป การเรียนแบบร่วมมือ นับเป็นรูปแบบการเรียนรูปแบบหนึ่งที่ส่งเสริมการเรียนรู้โดยการช่วยเหลือกัน นักเรียนได้มีส่วนร่วมปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง เน้นการทำงานร่วมกับผู้อื่น ร่วมกันค้นหาข้อมูล วิเคราะห์ และสื่อสารข้อมูลต่าง ๆ จากทีม และมีการตรวจสอบรายบุคคล นักเรียนทั้งหมดมีการส่งเสริมกันเพื่อช่วยให้นักเรียนคนอื่นในกลุ่มในชั้นเรียนให้เกิดการเรียนรู้ การเรียนแบบร่วมมือ เป็นรูปแบบการเรียนที่ช่วยให้นักเรียนทุกคนพบกับความสำเร็จ

4. การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค จิกซอว์

4.1 ความหมายการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค จิกซอว์ สุวิทย์ มูลคำ (2551 : 177) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค จิกซอว์ เป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ใช้แนวคิดการต่อภาพ โดยแบ่งผู้เรียนเป็นสองกลุ่ม ทุกกลุ่มจะได้รับมอบหมายให้ทำกิจกรรมเดียวกัน ผู้สอนจะแบ่งเนื้อหาของเรื่องที่จะให้ผู้เรียนออกเป็นหัวข้อย่อยเท่ากับจำนวนสมาชิกแต่ละกลุ่ม และมอบหมาย ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มศึกษา ค้นคว้าและหัวข้อซึ่งผู้เรียนแต่ละคนจะเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องของตนเองได้รับมอบหมายให้ศึกษาจากกลุ่ม สมาชิกต่างกลุ่มที่ได้รับมอบหมายในหัวข้อเดียวกันจะทำการศึกษาค้นคว้าร่วมกัน จากนั้นผู้เรียนแต่ละคนจะกลับเข้ากลุ่มเดิมของตนเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้อธิบายความรู้ เนื้อหาสาระที่ตนศึกษาให้เพื่อนร่วมกลุ่มฟัง เพื่อให้เพื่อนสมาชิกทั้งกลุ่มได้รู้เนื้อหาสาระครบทุกหัวข้อย่อยและเกิดจากการเรียนรู้เนื้อหาสาระทั้งกลุ่ม

4.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง
2. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกทักษะกระบวนการทางสังคมและความรับผิดชอบ

4.3 องค์ประกอบสำคัญ

การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิกซอว์ มีองค์ประกอบสำคัญ 3 ส่วน คือ

1. การเตรียมสื่อการเรียนรู้ ผู้สอนจะต้องเตรียมใบงาน ใบความรู้ สื่อการเรียนรู้อื่นๆ สำหรับผู้เชี่ยวชาญแต่ละกลุ่มและสร้างแบบทดสอบย่อยในแต่ละหน่วยการเรียนรู้
2. การจัดสมาชิกของกลุ่ม ผู้สอนจะต้องแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มๆ เรียกว่า กลุ่มพื้นฐาน (Home groups) แต่ละกลุ่มจะมีผู้เชี่ยวชาญ (Expert groups) แต่ละเรื่องตามใบงานที่ผู้สอนสร้างขึ้น
3. การรายงานและทดสอบย่อย เมื่อผู้เชี่ยวชาญกลับเข้ากลุ่มตัวเองและสอนเรื่องที่ตนเองได้เรียนรู้มาสอนหรือรายงานให้กับสมาชิกในกลุ่มแล้ว ควรมีการอภิปรายกันทั้งห้องเรียนอีกครั้งหรือมีการถาม – ตอบในหัวข้อเรื่องที่เรียนรู้ หลังจากนั้นผู้สอนทำการทดสอบย่อยและประเมินให้คะแนน

4.4 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้มีดังนี้

การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค จิ๊กซอว์ มีขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นเตรียมเนื้อหา

ผู้สอนจัดเตรียมเนื้อหาสาระหรือเรื่องที่จะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยแบ่งเนื้อหาหรือหัวข้อที่จะเรียนออกเป็นหัวข้อย่อย พอดีกับจำนวนสมาชิกของแต่ละกลุ่ม เช่น ถ้าขนาดกลุ่มละ 4 คนก็แบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 ส่วน เป็นต้น

การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค จิ๊กซอว์ เหมาะสำหรับใช้จัดการเรียนรู้เนื้อหาสาระที่มีลักษณะดังนี้

1.1 ใช้บทวนเนื้อหาที่เรียนมาแล้วที่มีหลาย ๆ หัวข้อ

1.2 ใช้จัดการเรียนรู้เนื้อหาความรู้ใหม่ที่สามารถแยกเนื้อหาเป็นตอนย่อย ๆ ได้ซึ่งตอนย่อยนั้น ๆ ผู้เรียนสามารถศึกษาเรียนรู้หรือทำความเข้าใจได้ด้วยตนเอง

1.3 ใช้กับเนื้อหาที่ผู้เรียนสามารถศึกษาเรียนรู้จากเอกสาร ตำรา บทความ

บทความความรู้ตลอดจนถึงสื่ออื่น ๆ เช่น เทป วีดิทัศน์ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น

2. การจัดกลุ่มผู้เรียน

2.1 ผู้สอนจัดแบ่งกลุ่มผู้เรียนให้มีสมาชิกที่มีความสามารถละกันเป็นกลุ่มพื้นฐาน (Home groups) จำนวนสมาชิกในกลุ่มอาจมี 2-6 คนก็ได้

2.2 ผู้สอนแจกเอกสาร อุปกรณ์หรือสื่อการเรียนรู้ให้กลุ่มละ 1 ชุดหรือให้สมาชิกคนละ 1 ชุด ก็ได้ (ซึ่งทุกกลุ่มจะศึกษาในเนื้อเรื่องเดียวกัน)

2.3 มอบหมายให้สมาชิกในแต่ละคนรับผิดชอบศึกษา ค้นคว้าเพียงคนละ 1 ส่วน ซึ่งหากผู้เรียนแจกเอกสารให้คนละ 1 ชุดก็ให้ผู้เรียนแยกเอกสารออกเป็นส่วน ๆ ตามหัวข้อย่อย เช่น แบ่งสมาชิกออกเป็นกลุ่มละ 4 คน ควรมอบหมายงานดังนี้

สมาชิกคนที่ 1 ของแต่ละกลุ่มรับผิดชอบอ่าน ศึกษาหรือค้นคว้าเฉพาะหัวข้อย่อยที่ 1

สมาชิกคนที่ 2หัวข้อย่อยที่ 2

สมาชิกคนที่ 3หัวข้อย่อยที่ 3

สมาชิกคนที่ 4หัวข้อย่อยที่ 4

3. ขั้นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Expert groups) ศึกษา ค้นคว้าและเรียนรู้

3.1 สมาชิกที่ทำหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนจะแยกย้ายจากกลุ่มพื้นฐาน (Home groups) ไปจับกลุ่มใหม่เพื่อทำการศึกษาเอกสารหรือค้นคว้าเพิ่มเติม ในส่วนที่ตนเองได้รับมอบหมาย โดยสมาชิกที่ได้รับมอบหมายให้ศึกษาหัวข้อย่อยเดียวกัน จะไปนั่งรวมกลุ่มกันกลุ่มละ 3-6 คน หรือตามจำนวนที่ผู้สอนกำหนด

3.2 สมาชิกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญแต่ละกลุ่มจะอ่านเอกสาร ศึกษา หรือค้นคว้า สรุปเนื้อหาสาระ จัดลำดับขั้นตอนการนำเสนอ และเตรียมนำไปสอนหรือให้ความรู้แก่สมาชิกในกลุ่มพื้นฐาน

(Home Groups) หรือกลุ่มเดิมของตนเอง

4. ขึ้นสมาชิกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเสนอความรู้

ผู้เชี่ยวชาญของแต่ละกลุ่มกลับไปกลุ่มเดิมของตนแล้วผลิตเปลี่ยนหมุนเวียนกันอธิบายให้ความรู้เพื่อนสมาชิกในกลุ่มที่ละคนจนครบ มีการซักถามข้อสงสัย ตอบปัญหา ทบทวนให้เกิดความเข้าใจอย่างชัดเจน

5. ขึ้นทดสอบความรู้

ผู้สอนให้ผู้เรียนแต่ละคนทำการทดสอบเกี่ยวกับเนื้อหาความรู้ที่ครอบคลุมทุกหัวข้อที่เรียนรู้ แล้วนำคะแนนของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม

6. ขึ้นมอบรางวัล ผู้สอนมอบรางวัลหรือให้คำชื่นชม ชมเชย กลุ่มที่ได้คะแนนรวมสูงสุด

4.5 ข้อดีและข้อจำกัด

ข้อดีและข้อจำกัดของการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ มีดังนี้

ข้อดี

1. ผู้เรียนมีความเอาใจใส่ รับผิดชอบต่อตัวเองและกลุ่มร่วมกับสมาชิกอื่น
2. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถต่างกัน ได้เรียนรู้ร่วมกัน
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนผลิตเปลี่ยนกันเป็นผู้นำ
4. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกและเรียนรู้ทักษะทางสังคมโดยตรง

ข้อจำกัด

1. ถ้าผู้เรียนขาดความเอาใจใส่และความรับผิดชอบจะส่งผลให้ผลงานกลุ่มและการเรียนรู้ไม่ประสบความสำเร็จ
2. เป็นวิธีการที่ผู้สอนจะต้องใช้เวลาในการเตรียมการและต้องดูแล ช่วยเหลือ เอาใจใส่ในกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างใกล้ชิด

สรุป การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค จิ๊กซอว์ เป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ใช้แนวคิดการต่อภาพ โดยแบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่ม ทุกกลุ่มจะได้รับมอบหมายให้ทำกิจกรรมเดียวกัน ผู้สอนจะแบ่งเนื้อหาของเรื่องที่จะให้ผู้เรียนออกเป็นหัวข้อย่อยเท่ากับจำนวนสมาชิกแต่ละกลุ่ม และมอบหมายให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มศึกษา ค้นคว้าคนละหัวข้อ ซึ่งผู้เรียนแต่ละคนจะเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องที่ได้รับมอบหมายให้ศึกษาจากกลุ่ม สมาชิกต่างกลุ่ม ที่ได้รับมอบหมายในหัวข้อเดียวกันจะทำการศึกษาค้นคว้าร่วมกัน จากนั้นผู้เรียนแต่ละคนจะกลับเข้ากลุ่มเดิมของตนเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้อธิบายความรู้เนื้อหาสาระที่ตนศึกษาให้เพื่อนร่วมกลุ่มฟัง เพื่อให้เพื่อนสมาชิกทั้งกลุ่มได้รู้เนื้อหาสาระครบทุกหัวข้อย่อยและเกิดจากการเรียนรู้เนื้อหาสาระทั้งกลุ่ม

5. การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

5.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้มีผู้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้หลายท่าน ดังนี้

ไพศาล หวังพานิช (2543 : 137) สรุปไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะและความสามารถของบุคคลอันเกิดจากการเรียนการสอน เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากการฝึกอบรม หรือจากการสอบ การวัดผลสัมฤทธิ์จึงเป็นการตรวจสอบความสามารถหรือความสัมฤทธิ์ผลของบุคคลว่าเรียนรู้แล้วเท่าไร

วารุภรณ์ บรรดิ (2543 : 60) สรุปไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง การวัดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ในเนื้อหาสาระที่เรียนมาแล้ว

นาฏยา ชมวิชา (2547 : 9) สรุปไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสำเร็จที่เกิดจากการเรียนรู้ในเรื่องใดๆ ซึ่งเกิดจากการเรียนรู้ทางด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย สามารถวัดได้ด้วยเครื่องมือวัดทางด้านจิตวิทยา หรือแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

จากที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Achievement) หมายถึงคุณลักษณะและความสามารถของบุคคลที่พัฒนาขึ้น จากผลของการเรียนการสอน การฝึกฝน อบรม และประสบความสำเร็จในด้านความรู้ ทักษะ และสมรรถภาพด้านต่าง ๆ ของสมอง

5.2 องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีผู้กล่าวถึงองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ต่าง ๆ กันดังนี้

บลูม (วันดี ภิญญมิตร. 2552 ; อ้างอิงจาก Bloom. 1956 : 6-7) ได้จำแนกองค์ประกอบของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ตามลักษณะของวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive domain) จะมุ่งพัฒนาการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับความสามารถทางสติปัญญา ด้านความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor domain) จะมุ่งพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างร่างกายและสมองที่มีความสามารถในการปฏิบัติจนมีทักษะ มีความชำนาญในการดำเนินงานต่าง ๆ และด้านจิตพิสัย (Affective domain) จะมุ่งพัฒนาคุณลักษณะด้านจิตใจหรือความรู้สึกเกี่ยวกับความสนใจ เจตคติและการปรับตัว เป็นต้น

วรรณา ชันชชัย (2547 : 21) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ตามลักษณะของวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนเพื่อมุ่งเน้นให้นักศึกษามีความสามารถทางด้านต่าง ๆ คือ ความรู้ความเข้าใจ ซึ่งอาจได้มาจากกระบวนการเรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์ และกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ นักศึกษาจะได้แสดงพฤติกรรมถึงการมีส่วนร่วมในการสืบเสาะหาความรู้ด้วยตนเอง การนำความรู้ และวิธีการทางวิทยาศาสตร์ไปใช้ในทักษะปฏิบัติการในการใช้เครื่องมือเจตคติ และความสนใจ ซึ่งมีแนวโน้มที่มุ่งเน้นให้นักศึกษามีโลกทัศน์ที่กว้างและสามารถปรับตัวได้ดี

คลาอุสมเยย์ (Klausmier) (สัมภาษณ์ ฉัตรบุปผา. 2529 : 14) กล่าวถึง องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่ามีอยู่ 6 ด้าน คือ

1. คุณลักษณะของผู้เรียน ได้แก่ความพร้อมทางด้านร่างกายและสติปัญญาความสามารถทางด้านทักษะ ร่างกาย คุณลักษณะทางจิตใจ เช่น ความสนใจ แรงจูงใจ เจตคติ ค่านิยม ความรู้สึกลึกซึ้งกับตนเอง ความเข้าใจในสถานการณ์ อายุ เพศ

2. คุณลักษณะของผู้สอน ได้แก่ สติปัญญา ระดับการศึกษาความรู้ในวิชาที่สอน การพัฒนาความรู้ ทักษะทางร่างกาย คุณลักษณะจิตใจ เช่น เจตคติ ค่านิยม ความรู้สึกลึกซึ้งกับตนเอง สุขภาพ ร่างกาย ความเข้าใจในสถานการณ์ อายุ และเพศ

3. พฤติกรรมระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ได้แก่ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างการดำเนินการสอนทั้งหลาย เช่น วิธีสอนปฏิสัมพันธ์ทางด้านความรู้และความคิด

4. คุณลักษณะของกลุ่ม ได้แก่ โครงสร้าง เจตคติ ความสามัคคีและการเป็นผู้นำ

5. คุณลักษณะของพฤติกรรมเฉพาะตัว ได้แก่ การตอบสนองเครื่องมือ อุปกรณ์ เป็นต้น

6. แรงผลักดันจากภายนอก ได้แก่ ครอบครัว สิ่งแวดล้อมทางสังคม อิทธิพลของศิลปวัฒนธรรม เป็นต้น

บลูม (Bloom. 1976 : 139) กล่าวถึงสิ่งที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า มีอยู่ 3 ตัวแปร คือ

1. พฤติกรรมด้านสติปัญญา เป็นพฤติกรรมด้านความรู้ ความคิด ความเข้าใจ หมายถึง การเรียนรู้ที่จำเป็นต่อการเรียนเรื่องนั้น และมีมาก่อนเรียน ได้แก่ ความถนัด และพื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียน

2. ลักษณะทางอารมณ์ เป็นตัวกำหนดด้านอารมณ์ หมายถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ความกระตือรือร้นที่มีต่อเนื้อหาการเรียน รวมถึงทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อเนื้อหาวิชา ต่อโรงเรียน ระบบการเรียน และมโนภาพเกี่ยวกับตนเอง

3. คุณภาพของการสอน เป็นตัวกำหนดประสิทธิภาพในการเรียนของผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วยภาระงานที่หมาย ถึง การบอกจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน และงานที่จะต้องทำให้นักเรียนทราบอย่างชัดเจน การให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน การให้การเสริมแรงของครู การใช้ข้อมูลย้อนกลับ หรือการให้ผู้เรียนรู้ผลว่าตนเองกระทำได้ถูกต้องหรือไม่ และการแก้ไขข้อบกพร่อง

จากองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งกล่าวมาพอสรุปได้ว่าองค์ประกอบสำคัญที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคือ

1. คุณลักษณะของผู้เรียน ได้แก่ นิสัย ทัศนคติ แรงจูงใจ อายุ พื้นฐานความรู้เดิม สุขภาพความสนใจ รวมทั้งสติปัญญา

2. คุณลักษณะของผู้สอน เช่น คุณวุฒิ ระยะเวลาที่สอน ความสามารถและทัศนคติของผู้สอน
 สุขภาพ

3. องค์ประกอบด้านอื่น ๆ เช่นองค์ประกอบด้านเศรษฐกิจสังคม และสิ่งแวดล้อมด้านต่าง ๆ

5.3 การวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การวัดและการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้
 มั่นักการศึกษาได้กล่าวไว้ดังนี้

วราพร ขาวสุทธิ (2551 : 40-43) ได้กล่าวถึง การวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 สามารถจำแนกได้ตามวัตถุประสงค์ทางการศึกษาของ บลูม (Bloom, 1976 : 1-11) ซึ่งได้ระบุว่า
 และเป็นที่ยอมรับตลอดมาจนถึงปัจจุบันการศึกษาเป็นการพัฒนาพฤติกรรม 3 ด้านดังต่อไปนี้

ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive domain) ประกอบด้วยพฤติกรรม 6 ระดับดังนี้ คือ ความรู้
 ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า การวัด
 พฤติกรรมดังกล่าวสามารถวัดได้ โดยการใช้ข้อสอบซึ่งใช้อยู่ในปัจจุบันและจะวัดได้ครอบคลุม
 พฤติกรรมทั้ง 6 ระดับหรือไม่นั้น ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้ออกข้อสอบด้านทักษะพิสัย (Psychomotor
 domain) ได้แก่ การใช้ความสามารถในการปฏิบัติงานอันเป็นความสามารถที่พึงสร้างให้เกิดขึ้นได้ ความ
 แคล่วคล่องในการปฏิบัติงาน เช่น การพิมพ์ดีด การแกะสลัก การใช้อุปกรณ์ทางด้านเทคโนโลยีต่าง ๆ
 รวมทั้งการปฏิบัติงานช่างต่าง ๆ เป็นต้น การวัดผลด้านทักษะพิสัยทำได้ดังนี้คือ ตรวจสอบผลงาน สังเกตการ
 ปฏิบัติงานจริง และสอบข้อเขียนใช้เทคนิคการสร้างข้อสอบที่แตกต่างไปจากการสอบภาคทฤษฎี อาจารย์
 ผู้สอนที่มีความรู้การวัดผล การศึกษาจะช่วยให้สามารถสร้างได้ และใช้วัดการปฏิบัติงานได้ ด้านจิตพิสัย
 (Affective domain) ได้แก่ มาตรฐานการแสดงออกภายใต้วัฒนธรรม เช่น เจตคติ ค่านิยม ความซาบซึ้ง การ
 ตรงต่อเวลา การเคารพสิทธิของผู้อื่น การมีมนุษยสัมพันธ์ การร่วมกิจกรรมในสถานศึกษาที่ตนศึกษาอยู่ การ
 มีสัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่ ครู อาจารย์ ความเป็นประชาธิปไตย การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ความเป็น
 ระเบียบเรียบร้อยในการแต่งกายความมีน้ำใจช่วยเหลือเกื้อกูลผู้อื่น เป็นต้น

กระทรวงศึกษาธิการ (2544 : 8) กำหนดให้การประเมินผลวิชาสังคมศึกษาต้องวัดทักษะ
 เจตคติ และความสามารถของพฤติกรรมด้วย ไม่ได้วัดความรู้เพียงอย่างเดียว การประเมินผลวิชา
 สังคมศึกษาทำได้หลายวิธี เช่น

1. การสังเกต โดยสังเกตจากความประพฤติการเล่น การทำงานร่วมกับเพื่อน การรักษา
 สาธารณสุขสมบัติ การไม่ดูดาบในการทำงาน การแสดงออกทางความคิด ความรับผิดชอบและ
 ความสำเร็จในการทำงาน

2. การตรวจผลงานภาคปฏิบัติ การทำแผนที่ แผนที่ ภาพจำลอง การจัดชั้นเรียน
 การปรับปรุงบริเวณโรงเรียน การรายงาน การตรวจสอบผลงาน และกิจกรรมทุกอย่างในการเรียนวิชา
 สังคมศึกษา

3. การสัมภาษณ์เมื่อจบเรื่องหรือกิจกรรมหนึ่งๆ โดยใช้วิธีซักถาม เพื่อวัดความเข้าใจ
 ความสนใจ เจตคติ ความคิดเห็น และการประเมินตนเองในกิจกรรมต่าง ๆ

4. การทดสอบข้อเขียน ทดสอบด้วยการตั้งคำถาม ให้ครอบคลุมสิ่งที่เรียนไปแล้วใน
ระยะหนึ่ง ๆ ให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจ และความคิดเห็นของนักเรียน

สันต์ ธรรมบำรุง (2540 : 157) ให้ความหมายของการวัดผลวิชาสังคมศึกษาไว้ว่า การวัดผล
การศึกษา คือการเก็บข้อมูลความจริงเกี่ยวกับการเรียนการสอน โดยนำข้อมูลเหล่านั้นมาใช้ปรับปรุงการเรียน
การสอนให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น และเป็นกระบวนการต่อเนื่องกับการสอนเรื่อยไป การวัดผลอาจมีได้
หลายวิธี เช่น การทดสอบ การสังเกต การสัมภาษณ์ การตรวจงานและวิธีอื่น ๆ ที่เป็นเครื่องมือในการ
วินิจฉัย สำหรับประเมินค่า คุณภาพความสามารถของนักเรียน

สรุปได้ว่า การวัดผลวิชาสังคมศึกษาก็คือ กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ
พฤติกรรมซึ่งเป็นผลมาจากการเรียนวิชาสังคมศึกษา เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงคุณภาพ
ของการเรียนการสอนให้ดีขึ้น

พศาล หวังพานิช (2543 : 89) กล่าวถึงการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า สามารถวัดผล
ได้ 2 แบบ ตามจุดมุ่งหมายและลักษณะวิชาที่สอนดังนี้ คือ

1. การวัดผลด้านปฏิบัติ เป็นการตรวจสอบระดับความสามารถในการปฏิบัติ หรือ
ทักษะของผู้เรียนโดยมุ่งเน้น ให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถดังกล่าวในรูปของการกระทำจริง
เป็นผลงาน เช่น วิชาศิลปศึกษา พลศึกษา การช่าง เป็นต้น การวัดผลแบบนี้จึงต้องใช้ “ข้อสอบภาคปฏิบัติ
(Performance test)”

2. การวัดผลด้านเนื้อหา เป็นการตรวจสอบความสามารถเกี่ยวกับเนื้อหา อันเป็น
ประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน รวมถึงพฤติกรรมความสามารถในด้านต่าง ๆ สามารถวัดผล
ได้โดยใช้ “ข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Achievement test)” การประเมินผล คือ กระบวนการในการ
ตัดสินใจ ตีราคา สรุปผล เพื่อพิจารณาความเหมาะสม หรือหาคุณค่าของลักษณะและพฤติกรรม เช่น ผลการ
เรียน ผลการปฏิบัติโดยอาศัยข้อมูลหรือรายละเอียดที่ได้จากการวัดผลและใช้วิจารณ์ญาณประกอบการ
พิจารณา การประเมินผลต้องดำเนินการอย่างมีขั้นตอน โดยเริ่มต้นด้วยการวัดผลสิ่งนั้น และนำผลการวัดที่
ได้มาวินิจฉัยอย่างมีหลักเกณฑ์และมีคุณธรรมเพื่อพิจารณาตัดสินใจว่าดีหรือเลว เก่งหรืออ่อน ได้หรือตก
ไพศาล หวังพานิช (2543 : 13 – 14)

น้อมฤดี จงพุกหะ (2519 : 158) กล่าวถึงความหมายของการประเมินผลวิชาสังคมศึกษา
ว่าหมายถึง การใช้เครื่องมือต่าง ๆ (แบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่า แบบสำรวจ) เพื่อหาคุณภาพของ
พฤติกรรมนักเรียน อันเป็นผลจากการศึกษาเล่าเรียนวิชาสังคมศึกษาว่า บรรลุผลสมความมุ่งหมายของการ
สอนสังคมศึกษาเป็นที่พอใจหรือไม่พอใจ โดยใช้มีนธรรมประกอบการวินิจฉัย

สันต์ ธรรมบำรุง (2540 : 157) ได้กล่าวถึงการประเมินผลวิชาสังคมศึกษาไว้ว่าเป็นกระบวนการนำ
ผลการวัดหลาย ๆ ครั้ง หลาย ๆ ด้านมาประเมินเพื่อพิจารณาตัดสินอย่างหนึ่ง เช่น ให้สอบได้ – ตก หรือ
ประเมินว่านักเรียนคนใดเรียนอ่อน เนื้อหาวิชาตอนใดควรแก้ไข หรือ การสอนของครูวิชาใด เรื่องใดที่มี
คุณภาพไม่ถึงระดับ เป็นต้น ในการศึกษาเราอาจประเมินผลโดยการพิจารณาถึงความเจริญงอกงามของ

นักเรียน ทักษะ ทักษะ การทำงาน ความรู้ ความเข้าใจความซาบซึ้งและอื่น ๆ การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประเมินจากคะแนนสอบที่ได้จากการทดสอบ จากแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือการประเมินจากการทำงานที่มอบหมาย ซึ่งแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีนั้น จะต้องมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา คือ ต้องมีคำถามเพื่อที่จะให้นักเรียน ได้ แสดงทักษะความรู้ ตามจุดมุ่งหมายของเนื้อหาวิชาที่จะวัด ถ้าแบบทดสอบขาดความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจะทำให้ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์นั้น ไม่มีประสิทธิภาพไปด้วย (อนันต์ ศรีโสภณ. 2553:49, 159)

สรุปการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้นเป็นกระบวนการวัด การตัดสิน สรุปผล พิจารณาประเมินค่าพฤติกรรมของนักเรียนจากผลของการศึกษา ถ้ามีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา นักเรียนได้แสดงทักษะความรู้ ตรงตามจุดมุ่งหมายของเนื้อหาวิชาที่วัด อย่างมีประสิทธิภาพ กระบวนการรวบรวมข้อมูล และตีความทั้งหมดใช้เป็นเครื่องชี้แสดงถึงความเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมของตัวผู้เรียน

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนแบบร่วมมือ

6.1.1 งานวิจัยในประเทศ

กาญจนา มีพลัง (2532 : 135) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษาโดยใช้การสอนแบบการเรียนรู้เป็นทีมกับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่านักเรียนในสองกลุ่มมีความมีวินัยในตนเองหลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อนุสรณ์ สุชาดานนท์ (2536 : 65) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาและบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สอนโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ ปรากฏว่า กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับที่ .05 มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางระดับที่ .01

สามารถ สุขาวงษ์ (2537 : 96) ได้ทำการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพฤติกรรมการทำงานกลุ่มและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษาด้วยการสอนแบบโครงการโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ ปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับที่ .05 และความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนภายในกลุ่มทดลอง และภายในกลุ่มแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6.2 งานวิจัยเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

6.2.1 งานวิจัยภายในประเทศ

พิทยา อึ้งบุญชู (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษาด้วยการสอนแบบแก้ปัญหาโดยใช้เทคนิคการพัฒนาแบบยั่งยืน ปรากฏว่า กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

สุทธิรา พิสิษฐ์กุล (2539 : บทคัดย่อ) ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษาโดยการสอนแบบซินดิเคท ที่ใช้เทคนิควิธีการทางวิทยาศาสตร์

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ กับการเรียนแบบปกติ ในวิชาประวัติศาสตร์ เรื่องเวลา กับประวัติศาสตร์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ ในการสอน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้มีการดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ประกอบด้วย ประชากรที่นำมาศึกษา ตัวแปร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การทดสอบความเชื่อถือความเที่ยงตรง วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดตามลำดับ ดังนี้

ขั้นตอนในการดำเนินการศึกษาวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบของการศึกษา ในลักษณะของการวิจัยเชิงทดลอง โดยทำการสำรวจเอกสารงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้อง และนำความรู้ที่ได้จากการประชุมสัมมนาทางนักวิชาการมาช่วยในงานวิจัย เพื่อให้งานวิจัยนี้มีระเบียบที่ถูกต้องและมีความน่าเชื่อถือ สำหรับรูปแบบการวิจัยที่ได้จากการค้นคว้ามาดำเนินการลำดับ 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เป็นการวางแผนการวิจัย โดยศึกษาปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย ระเบียบวิธีวิจัย สมมติฐาน ประโยชน์ที่ได้รับ

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้นักเรียนที่ได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ กับผลการเรียนรู้นักเรียนที่เรียนตามปกติ โดยทำการรวบรวมตัวแปรที่สำคัญ เพื่อตรวจสอบว่ามีตัวแปรใดบ้างที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามเพื่อเป็นกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา เพื่อหาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและผลของตัวแปรดังกล่าว โดยขั้นตอนนี้จะเริ่มดำเนินการไปพร้อมๆกับการวางแผนวิจัย

ขั้นตอนที่ 3 สร้าง ทดสอบ แก้ไขแบบทดสอบ

ขั้นตอนที่ 4 การประมวลผลข้อมูล ลงรหัส และการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์เพื่อทดสอบฐานทางสถิติ ทดสอบความเที่ยงตรง และความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ที่ได้จากการแก้ไขแล้ว

ขั้นตอนที่ 5 การแปรผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากขั้นที่ 4 มาตีความผลของการวิเคราะห์ข้อมูล การหาข้อสรุป และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับตัวแปรที่สำคัญที่มีผลต่อการเรียนรู้นักเรียน โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์กับผลการเรียนรู้นักเรียนที่เรียนแบบปกติ

ขั้นตอนที่ 6 เขียนรายงานการวิจัย ตามรูปแบบที่กำหนด เพื่อเสนอรายงานดังกล่าวต่อการจารย์ประจำงานวิจัย

ดังนั้นการวิจัย จะได้องค์ความรู้ในเชิงวิชาการ และสามารถไปปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จ เนื่องจากเป็นการหาข้อสรุปจากข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น โดยการนำเอากรอบวิชาต่างๆมาเป็นกรอบในการวิจัย เพื่อค้นหาความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุและผลในการนำไปสู่การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงในผลลัพธ์ที่ต้องการในโอกาสต่อไป

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 82 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา กรุงเทพมหานครภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 2 ห้องเรียน มีนักเรียนห้องเรียนละ 41 คน รวม 82 คน เป็นห้องเรียนตามสภาพจริง โดยกำหนดเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มทดลอง เป็นนักเรียนชั้น ม.1/5 จำนวน 41 คน จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์

กลุ่มควบคุม เป็นนักเรียนชั้น ม.1/4 จำนวน 41 คน จัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบทดสอบความรู้ของผู้เรียนเปรียบเทียบการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง เวลากับประวัติศาสตร์ ผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์กับการเรียนรู้แบบปกติ ประกอบด้วย

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ

แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนในการสร้างแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์

การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์เป็นแผนการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยยึดจุดประสงค์การเรียนรู้จากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 3 (มัธยมศึกษาปีที่ 1-3) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

(1) ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 3 (มัธยมศึกษาปีที่ 1-3) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยศึกษาจากโครงสร้างหลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังสาระการเรียนรู้ช่วงชั้น สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง วันวารกาลเวลาแลนนาศักราช

(2) วิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สาระการเรียนรู้มสาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ จัดเป็นสาระย่อยตามขอบข่ายเนื้อหาในคำอธิบายรายวิชา

(3) ศึกษาองค์ประกอบ และวิธีการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ สาระประวัติศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

(4) ศึกษารูปแบบการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์

(5) จัดทำกำหนดการสอน กำหนดสาระการเรียนรู้ได้ 5 เรื่อง เรื่องละ 1 แผน รวม 5 แผน เวลาเรียนแผนละ 50 นาที ดังนี้

แผนที่ 1 แบบทดสอบก่อนเรียน เรื่องเวลากับประวัติศาสตร์

แผนที่ 2 ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับวันวารและการเวลา

แผนที่ 3 การนับเวลากับระบบศักราช

แผนที่ 4 วิธีการเทียบศักราช และตัวอย่างการใช้ศักราชต่างๆที่ปรากฏในเอกสาร

ประวัติศาสตร์ไทย

แผนที่ 5 แบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง เวลา กับประวัติศาสตร์

(6) จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของกิจกรรม และปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งแผนแต่ละแผนประกอบด้วย

1. มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 3
2. สาระสำคัญ
3. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
4. จุดประสงค์การเรียนรู้
5. สาระการเรียนรู้

6. กิจกรรมการเรียนรู้
7. สื่อการเรียน
8. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้
9. กิจกรรมเสนอแนะ

สร้างแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค จิกซอว์ แผนละ 50 นาที จำนวน 2 ชั่วโมง 40 นาที

1. มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 3
2. สาระสำคัญ
3. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
4. จุดประสงค์การเรียนรู้
5. สาระการเรียนรู้
6. กิจกรรมการเรียนรู้
 - ขั้นที่ 1 ขั้นจัดกลุ่มผู้เรียน
 - ขั้นที่ 2 ขั้นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ
 - ขั้นที่ 3 ขั้นการศึกษาเนื้อหาสาระ
 - ขั้นที่ 4 ขั้นสมาชิกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเสนอความรู้
 - ขั้นที่ 5 ขั้นทดสอบความรู้
 - ขั้นที่ 6 ขั้นมอบรางวัล
7. สื่อการเรียน
8. การวัดประเมินผลการเรียนรู้
9. กิจกรรมเสนอแนะ

ขั้นตอนการสร้างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ

ผู้วิจัยสร้างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ใช้กิจกรรมตามคู่มือครู กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 3 (มัธยมศึกษาปีที่ 1-3) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง วันวารกาลเวลาแลนนาศักราช ในแผนการเรียนรู้ ประกอบด้วยมาตรฐาน สาระการเรียนรู้ สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ 3 ขั้นตอน คือ ขั้นกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ขั้นกิจกรรมรวบยอด สื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผลตามลำดับจำนวน 5 แผน แผนละ 50 นาที แผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติที่สร้างขึ้นมามีโครงสร้างเหมือนกับแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคจิกซอว์ แต่การจัดกิจกรรมนั้นมีความแตกต่างคือ กิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติจะเน้นการสอนโดยครูผู้สอนให้ความรู้โดยการอธิบายให้นักเรียนฟัง อ่าน เขียน ท่องจำ ทำแบบฝึกหัด หรือทำการบ้าน ส่วนกิจกรรมจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคจิกซอว์ นักเรียนต้อง

ร่วมมือกันศึกษาหาความรู้ เพื่อให้ได้คำตอบที่ถูกต้องให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะหาได้จนครบถ้วน ตามใบงานที่ได้รับ แล้วนำความรู้ที่ได้นั้น ไปบอกต่อกัน

ตาราง 3 เปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ กับการเรียนแบบปกติ

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์	การจัดการเรียนรู้แบบปกติ
<p>การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน</p> <p>ขั้นที่ 1 ขั้นจัดกลุ่มผู้เรียน</p> <p>ขั้นที่ 2 ขั้นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ</p> <p>ขั้นที่ 3 ขั้นการศึกษาเนื้อหาสาระ</p> <p>ขั้นที่ 4 ขั้นสมาชิกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเสนอความรู้</p> <p>ขั้นที่ 5 ขั้นทดสอบความรู้</p> <p>ขั้นที่ 6 ขั้นมอบรางวัล</p>	<p>การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ</p> <p>ขั้นที่ 1 ขั้นกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน</p> <p>ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน</p> <p>ขั้นที่ 3 ขั้นกิจกรรมรวบยอด</p>

วิธีการหาคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้

นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นทั้ง 2 แบบ คือ แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค จิ๊กซอว์ และการเรียนแบบปกติ ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คนตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างมาตรฐานการเรียนรู้ สาระสำคัญ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ความถูกต้อง ความเหมาะสมของภาษาแล้วนำมาปรับปรุง นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นทั้งสองแบบ มาตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ก่อนนำไปใช้ทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนการสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง วันวารกาลเวลาแลนานาศักราช ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีการดำเนินการ ดังนี้

(1) ศึกษาแนวทางการวัดและประเมินผลในชั้นเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

(2) ศึกษาสาระการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง จากหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

(3) สร้างตารางวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง วันวารกาลเวลาแลนนาศักราช ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก โดยมีสัดส่วนจำนวนข้อในแต่ละสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

(4) สร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก โดยตั้งเกณฑ์การให้คะแนน คือ ถ้าตอบถูกต้องให้ 1 คะแนน ถ้าตอบผิดหรือไม่ตอบ หรือตอบมากกว่า 1 คำตอบ ให้ 0 คะแนน จำนวน 40 ข้อ

(5) นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้อง และนำไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ครอบคลุมตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและระดับการวัดที่วิเคราะห์ไว้ โดยใช้เกณฑ์พิจารณาให้ความเห็น คือ เมื่อแน่ใจว่าแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้นเป็นตัวแทนในการวัดเนื้อหาตรงตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังนั้นๆ ได้ +1 ไม่แน่ใจ ได้ 0 และเมื่อแน่ใจว่าแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้นไม่เป็นตัวแทนในการวัดได้ -1 ตามลำดับ แล้วเลือกแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีค่าความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป เป็นแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่วัดได้ตรงกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ซึ่งได้ข้อทดสอบจำนวน 30 ข้อ

(6) นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เคยเรียนสาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ เรื่อง วันวารกาลเวลาแลนนาศักราช ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน นำกระดาษคำตอบมาตรวจให้คะแนน ข้อที่ตอบถูกต้องให้ 1 คะแนน และข้อที่ตอบผิดหรือไม่ตอบให้ 0 คะแนน

(7) นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบวัดผล สัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง กลุ่มต่ำ ของ จุง เตห์ ฟาน (Chung The Fan) ได้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจำนวน 30 ข้อ ซึ่งได้ค่าความยากอยู่ระหว่าง 0.39 – 0.72 และมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.22 – 1.00 จากนั้นหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้สูตร KR – 20 ของคูเลอร์ ริชาร์ดสัน ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.80

(8) นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้ไปใช้กับกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมหลังสิ้นสุดการทดลอง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แผนแบบการทดลองที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental research) ที่ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการทดลองตามแบบแผนการวิจัยแบบ posttest – only control group design สามารถเขียนรูปแบบได้ ดังนี้

ตาราง 4 แผนแบบการวิจัย

R	(E)	X	T2
R	(C)	-	T2

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแผนแบบการทดลอง

R	แทน	การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค จิกซอว์
X	แทน	การจัดการเรียนรู้แบบปกติ
(E)	แทน	กลุ่มทดลอง
(C)	แทน	กลุ่มควบคุม
-	แทน	ไม่มีการทดลอง
T2	แทน	วัดผลหลังการทดลอง

2. การดำเนินการทดลอง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคจิกซอว์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นกับกลุ่มทดลอง ซึ่งเป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จำนวน 41 คน และดำเนินการสอนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นกับกลุ่มควบคุม ซึ่งเป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จำนวน 41 คน จำนวน 4 แผน ใช้เวลาสอน 3 ชั่วโมง 20 นาทีทั้งสองกลุ่ม

2.2 เมื่อสิ้นสุดการทดลอง ทำการทดสอบนักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง วันवार กาลเวลา แลนนาศักราช ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 30 ข้อ และนำผลการทดสอบทั้งสองกลุ่มมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ มีดังนี้

การเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องเวลากับประวัติศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคจิ๊กซอว์กับการเรียนรู้แบบปกติ ทำการเปรียบเทียบโดยใช้สูตร t – test Independent และการวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายตัวแปร

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย ใช้สูตร ดังนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538: 73)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ \bar{X} = คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n แทน จำนวนข้อมูล

2. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2551: 247 -251)

$$S = \sqrt{\frac{N\sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum x^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทน จำนวนกลุ่มทดลอง

สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item – Objective Congruence: IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประวัติศาสตร์ โดยใช้สูตร

$$\text{สูตร} \quad \text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ เนื้อหา หรือระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2. หาความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (R) เป็นรายชื่อของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง วันวารกาลเวลา แลนนาศักราช ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง วันวารกาลเวลาแลนนาศักราช ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

4. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ข้อ 2 และ ข้อ 3 เพื่อศึกษาผลการเรียนรู้ของกลุ่มทดลองคำนวณ โดยการทดสอบค่าที่ t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายตัวแปร

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง เวลากับประวัติศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคจิ๊กซอว์กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอและวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความสะดวกและให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียน
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	สถิติทดสอบ ที่
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาประวัติศาสตร์ เรื่องเวลากับประวัติศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคจิ๊กซอว์กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ดังตาราง 1

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาประวัติศาสตร์ เรื่องเวลากับประวัติศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคจิ๊กซอว์กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยดังนี้

กลุ่มตัวอย่าง	N	\bar{X}	S.D.	t	Sig
กลุ่มทดลอง	41	14.61	3.14	3.858*	.000
กลุ่มควบคุม	41	11.98	3.03		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
SCORE	Equal variances assumed	.017	.898	3.858	80	.000	2.63	.683	1.275	3.993
	Equal variances not assumed			3.858	79.902	.000	2.63	.683	1.275	3.993

จากตารางที่ 5 แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาประวัติศาสตร์ เรื่องเวลากับประวัติศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคจิ๊กซอว์สูงกว่าการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาประวัติศาสตร์ เรื่องเวลากับประวัติศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคจิ๊กซอว์สูงกว่าการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาประวัติศาสตร์ เรื่องเวลา กับประวัติศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคจิ๊กซอว์สูงกว่าการจัดการเรียนรู้แบบปกติ โดยสามารถสรุปผล อภิปรายผล แลข้อเสนอแนะ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง เวลา กับประวัติศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์กับนักเรียนที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ

สมมติฐานในการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เวลา กับประวัติศาสตร์ วิชาประวัติศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคจิ๊กซอว์สูงกว่าการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 82 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา กรุงเทพมหานครภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 2 ห้องเรียน มีนักเรียนห้องเรียนละ 41 คน รวม 82 คน เป็นห้องเรียนตามสภาพจริง โดยกำหนดเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มทดลอง เป็นนักเรียนชั้น ม.1/5 จำนวน 41 คน จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคจิ๊กซอว์

กลุ่มควบคุม เป็นนักเรียนชั้น ม.1/4 จำนวน 41 คน จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบทดสอบความรู้ของผู้เรียนเปรียบเทียบการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง เวลา กับประวัติศาสตร์ โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์กับการเรียนรู้แบบปกติ ประกอบด้วย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 2 ชุด คือ

ชุดที่ 1 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์

ชุดที่ 2 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ

2. แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านพุทธรพัสัย เรื่อง เวลา กับประวัติศาสตร์ แบบปรนัย

ครอบคลุมด้าน ความรู้ ความจำและความเข้าใจ เป็นชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ และนำแบบทดสอบไปหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้วิธีของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder – Richardson, KR-20) ที่มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.43 – 0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.1-0.7 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.81

วิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา ประวัติศาสตร์ เรื่อง เวลา กับประวัติศาสตร์ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์กับการเรียนรู้แบบปกติ ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังเรียน โดยใช้สถิติ t – test

สรุปผลการวิจัย

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคจิ๊กซอว์กับการเรียนรู้แบบปกติ เรื่องเวลา กับประวัติศาสตร์ พบว่าคะแนนผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ สูงกว่าผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำวิจัยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคอื่นๆ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนครั้งต่อไป
2. ควรมีการวัดเจตคติของผู้เรียนที่ใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคจิ๊กซอว์

บรรณานุกรม

- กมล ขวัญคุ้ม. 2552 การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Jigsaw) เรื่อง การเมืองการปกครอง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม , มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กรมวิชาการ. 2543. คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนประวัติศาสตร์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ การศาสนา.
-สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม. 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
-หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. 2545. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. 2551. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- จันทร์ตา ดันติพงสานุรักษ์. (2543, ธันวาคม). การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ. วิชาการ. 3(12): 36.
- ชนาธิป พรกุล. แดทส์. 2543.รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทองเวียน ภาวงศ์. 2547. การพัฒนาแผนการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม, มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
- ทิสนา เขมมมณี. 2551. ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทัศน์ัย ไกรทอง.(2545, มีนาคม). การสอนวิชาประวัติศาสตร์ในยุคการปฏิรูปการศึกษา. วิชาการ. 5(3): 49-54.
- นิตยา เจริญนิเวศนุกุล. 2541. ผลของการใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือประเภทการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกม ที่มีการทดสอบย่อยต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. 2545. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. 2551. พื้นฐานการวิจัยการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ประสานการพิมพ์.
- ปฐมพงษ์ บานฤทัย. 2550. การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Jigsaw) เรื่อง การเมืองการปกครองสมัยอยุธยา กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. การศึกษาค้นคว้าอิสระ. กศ.ม. มหาสารคาม, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

เยาวลักษณ์ พงศธรวิวัฒน์. 2547. การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง หลักฐานประวัติศาสตร์ในประเทศไทย : วิชาหลักฐานประวัติศาสตร์ในประเทศไทย ส 021 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบจิ๊กซอว์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

วารี ว่องพินัยรัตน์. 2530. การสร้างข้อสอบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์. ภาควิชาทดสอบและวิจัย การศึกษา คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยสวนสุนันทา สหวิทยารัตนโกสินทร์.

ศุภศิริ โสมาเกตู. 2544. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนและความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการเรียนรู้โดยโครงการงานกับการเรียนรู้ตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สุคนธ์ สินธพานนท์. 2545. การจัดการกระบวนการเรียนรู้: เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์. สมบัติ กาญจนารักษ์พงษ์. 2547. เทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย: การเรียนแบบร่วมมือ. กรุงเทพฯ : ชารอักษร.

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. 2546. 20 วิธีจัดการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.

..... 2546. 19 วิธีการจัดการเรียนรู้: เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.

อาภรณ์ ใจเที่ยง. 2546. หลักการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

อารุณี บุญยืน. 2547. การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบจิ๊กซอว์ เรื่อง ชุมชนสมัยก่อนประวัติศาสตร์. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือที่ใช้วิจัย

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือที่ใช้วิจัย

1. อาจารย์วีรพจน์	รัตนวาร	หัวหน้าสาขาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
2. อาจารย์ศิริพรรณ	คล้ายคลึง	หัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา
และวัฒนธรรม โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย
ราชภัฏสวนสุนันทา
3. อาจารย์วรรณ	หกประเสริฐ	อาจารย์กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา
และวัฒนธรรม โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย
ราชภัฏสวนสุนันทา

ภาคผนวก ข
เครื่องมือวัดและประเมินผล

แบบประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหารายข้อ(IOC)
เรื่อง เวลากับประวัติศาสตร์ รายวิชาพื้นฐาน รหัสวิชา ส 21105 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โดยการจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์และการเรียนรู้แบบปกติ
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญประเมิน)

.....

คำชี้แจง

1. โปรดพิจารณาข้อทดสอบต่อไปนี้ว่า ตรงกับหรือสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง กับเนื้อหาที่ต้องการวัดหรือไม่โปรดเขียนเครื่องหมาย \surd ลงในช่องที่ตรงกับข้อวินิจฉัย ของท่านในแต่ละข้อ

2. เกณฑ์การพิจารณา

- 1 หมายถึง ตรงหรือสอดคล้อง
 0 หมายถึง ไม่แน่ใจ
 -1 หมายถึง ไม่ตรงหรือไม่สอดคล้อง

เนื้อหา / จุดประสงค์การ เรียนรู้	ข้อทดสอบ	ผลการวินิจฉัย		
		+ 1	0	-1
เรื่องที่ 1 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวันวารและกาลเวลา 1. บอกความหมายและความสำคัญของเวลาและช่วงเวลาสำหรับการศึกษาประวัติศาสตร์ได้ 2. อธิบายความสัมพันธ์และสำคัญของอดีตที่มีต่อบรรยากาศและอนาคตได้	1. เวลามีความสำคัญต่อการศึกษาประวัติศาสตร์อย่างไร ก. ใช้หาข้อมูลทางประวัติศาสตร์ ข. ใช้บอกรายละเอียดเหตุการณ์ที่สำคัญ ค. ใช้ลำดับเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ ง. ใช้พิจารณาว่าเหตุการณ์นั้นเป็นประวัติศาสตร์หรือไม่			
	2. ทุกข้อเป็นความสัมพันธ์ของเวลาหรือช่วงเวลาที่มิติต่อประวัติศาสตร์ <i>ยกเว้น</i> ข้อใด ก. บอกให้รู้ว่าเหตุการณ์ต่าง ๆ เกิดมานานแล้วเท่าใด ข. บอกให้รู้ว่าเหตุการณ์ต่าง ๆ เกิดขึ้นและสิ้นสุดเมื่อใด ค. บอกให้รู้ว่าเหตุการณ์ใดเกิดก่อนหลังเมื่อเปรียบเทียบกัน ง. บอกให้รู้ว่าเหตุการณ์ใดเป็นจริงเหตุการณ์ใดเป็นเท็จ			

เนื้อหา / จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อทดสอบ	ผลการวินิจฉัย		
		+ 1	0	-1
<p>เรื่องที่ 2 การนับเวลากับระบบศักราช</p> <p>1. ยกตัวอย่างการนับเวลาและระบบศักราชต่างๆในโลกได้</p> <p>2. ระบุที่มาของศักราชได้แก่ ระบบศักราชของโลกตะวันตก อินเดีย จีน มุสลิมได้</p>	<p>8. ใครเป็นผู้ตั้งมหาศักราช</p> <p>ก. พระพุทธเจ้า</p> <p>ข. พระเจ้ากฤษณะ</p> <p>ค. พระเจ้านิยกะ</p> <p>ง. พระเจ้าอโศกมหาราช</p>			
	<p>9. การนับพุทธศักราชแบบไทยเป็นการนับแบบใด</p> <p>ก. เริ่มนับ พ.ศ. 1 ในปีที่พระพุทธเจ้าปรินิพพาน</p> <p>ข. เริ่มนับ พ.ศ. 1 หลังจากที่พระพุทธเจ้าปรินิพพานไปแล้ว 1 ปี</p> <p>ค. เริ่มนับ พ.ศ. 1 ในปีที่พระพุทธเจ้าประสูติ</p> <p>ง. เริ่มนับ พ.ศ. 1 หลังจากที่พระพุทธเจ้าประสูติไปแล้ว 1 ปี</p>			
	<p>10. อีจระห์ศักราช ตั้งขึ้นตามเหตุการณ์สำคัญใด</p> <p>ก. พระเยซูคริสต์ประสูติ</p> <p>ข. พระพุทธเจ้าปรินิพพาน</p> <p>ค. พระพุทธเจ้าประสูติ</p> <p>ง. นบีมุฮัมมัดอพยพมุสลิมไปยังมักกะฮ์</p>			
	<p>11. ข้อใดต่อไปนี้ไม่ใช่ ศาสนศักราช</p> <p>ก. พุทธศักราช</p> <p>ข. คริสต์ศักราช</p> <p>ค. คุปตศักราช</p> <p>ง. อีจระห์ศักราช</p>			
	<p>12. การนับคริสต์ศักราชที่ 1 เริ่มต้นจากเหตุการณ์ใด</p> <p>ก. โมเสสอพยพชาวฮิวข้ามทะเลแดง</p> <p>ข. พระเยซูประสูติ</p> <p>ค. โมเสสรับบัญญัติ 10 ประการบนภูเขา</p> <p>ง. พระเยซูประกาศศาสนา</p>			

เนื้อหา / จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อทดสอบ	ผลการวินิจฉัย		
		+1	0	-1
3. อธิบายการปฏิรูป ศักราชได้	13. AD 1 ต่างจาก 1 BC อย่างไร ก. AD 1 เป็นปีแห่งพระเจ้า 1 BC เป็นช่วงเวลาก่อนพระ เยซูประสูติ ข. AD1 เป็นปีก่อนพระเยซูประสูติ 1 BC เป็นปีแห่ง พระเจ้า ค. AD1 เป็นปีพระเจ้าสุญลีน 1 BC เป็นปีแห่งพระเจ้า ง. AD1 เป็นปีแห่งพระเจ้า 1 BC เป็นปีแห่งพระเจ้าสุญ ลีน			
	14. คริสต์ศักราชที่ใช้ในปัจจุบันคือคริสต์ศักราชระบบใด ก. ระบบโรมัน ข. ระบบเกรกอเรียน ค. ระบบจีน ง. ระบบฟินิเซียน			
เรื่องที่ 3 วิธีการเทียบ ศักราช และตัวอย่างการ ใช้ศักราชต่างๆที่ปรากฏ ในเอกสารประวัติศาสตร์ ไทย 1. ยกตัวอย่างการใช้ เวลาและยุคสมัยที่ปรากฏ ในเอกสารประวัติศาสตร์ ไทย ที่มาของศักราช ที่ ปรากฏในเอกสาร ประวัติศาสตร์ไทยได้	15. ข้อใดไม่ใช่การเริ่มต้นของการนับศักราช ก. การเกิดของพระศาสดา ข. การตายของพระศาสดา ค. การประกาศศาสนาของพระศาสดา ง. การขึ้นครองราชย์ของพระมหากษัตริย์			
	16. สุริยคติ หมายถึงอะไร ก. วิธีนับวันและเดือน โดยถือเอาดวงอาทิตย์เป็นหลัก ข. วิธีนับวันและเดือน โดยถือเอาดวงจันทร์เป็นหลัก ค. วิธีนับวันและเดือน โดยถือเอาดวงดาวเป็นหลัก ง. วิธีนับวันและเดือน โดยถือเอาโลกเป็นหลัก			

แบบตรวจสอบและประเมินผลเครื่องมือในการวิจัย

คำชี้แจง ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและประเมินผลเครื่องมือตามเกณฑ์ดังนี้

+1 หมายถึง เห็นใจว่าข้อความนั้นสอดคล้องกับเนื้อหาตามจุดประสงค์

0 หมายถึง ไม่เห็นใจว่าข้อความนั้นสอดคล้องหรือไม่กับเนื้อหาตามจุดประสงค์

-1 หมายถึง เห็นใจว่าข้อความนั้นไม่สอดคล้องกับเนื้อหาตามจุดประสงค์

ดัชนี ความสอดคล้อง IOC แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้

สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมจำนวน 30 ข้อ

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					สรุป
	ผู้เชี่ยวชาญ ท่านที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ ท่านที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญ ท่านที่ 3	รวม	ค่าเฉลี่ย	
1.	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2.	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3.	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4.	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
5.	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
6.	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
7.	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
8.	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
9.	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
10.	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
11.	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
12.	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
13.	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
14.	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
15.	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					
	ผู้เชี่ยวชาญ ท่านที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ ท่านที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญ ท่านที่ 3	รวม	ค่าเฉลี่ย	สรุป
16.	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
17.	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
18.	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
19.	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
20.	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
21.	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
22.	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
23.	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
24.	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
25.	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
26.	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
27.	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
28.	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
29.	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
30.	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 ถือว่าใช้ได้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2531: 124)

ตาราง 6 แสดงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
วิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง เวลากับประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ข้อที่	p	r		ข้อที่	p	r	
1	0.5	0.5	เลือกไว้	16	0.5	0.5	เลือกไว้
2	0.7	0.4	เลือกไว้	17	0.6	0.4	เลือกไว้
3	0.6	0.4	เลือกไว้	18	0.6	0.4	เลือกไว้
4	0.6	0.4	เลือกไว้	19	0.6	0.4	เลือกไว้
5	0.6	0.4	เลือกไว้	20	0.8	0.4	เลือกไว้
6	0.8	0.4	เลือกไว้	21	0.7	0.4	เลือกไว้
7	0.6	0.4	เลือกไว้	22	0.6	0.4	เลือกไว้
8	0.8	0.4	เลือกไว้	23	0.7	0.4	เลือกไว้
9	0.7	0.4	เลือกไว้	24	0.7	0.4	เลือกไว้
10	0.8	0.3	เลือกไว้	25	0.8	0.3	เลือกไว้
11	0.5	0.5	เลือกไว้	26	0.4	0.5	เลือกไว้
12	0.7	0.4	เลือกไว้	27	0.7	0.4	เลือกไว้
13	0.6	0.4	เลือกไว้	28	0.6	0.4	เลือกไว้
14	0.5	0.5	เลือกไว้	29	0.6	0.4	เลือกไว้
15	0.6	0.4	เลือกไว้	30	0.7	0.4	เลือกไว้

เลือกไว้ 30 ข้อ ที่มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.1 – 1 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง

0.1 – 0.7

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
ข้อ1	40	0	1	.55	.504
ข้อ2	40	0	1	.73	.452
ข้อ3	40	0	1	.60	.496
ข้อ4	40	0	1	.62	.490
ข้อ5	40	0	1	.68	.474
ข้อ6	40	0	1	.80	.405
ข้อ7	40	0	1	.65	.483
ข้อ8	40	0	1	.80	.405
ข้อ9	40	0	1	.70	.464
ข้อ10	40	0	1	.83	.385
ข้อ11	40	0	1	.55	.504
ข้อ12	40	0	1	.75	.439
ข้อ13	40	0	1	.60	.496
ข้อ14	40	0	1	.50	.506
ข้อ15	40	0	1	.65	.483
ข้อ16	40	0	1	.57	.501
ข้อ17	40	0	1	.65	.483
ข้อ18	40	0	1	.63	.490
ข้อ19	40	0	1	.67	.474
ข้อ20	40	0	1	.80	.405
ข้อ21	40	0	1	.75	.439
ข้อ22	40	0	1	.65	.483
ข้อ23	40	0	1	.72	.452
ข้อ24	40	0	1	.70	.464
ข้อ25	40	0	1	.83	.385
ข้อ26	40	0	1	.48	.506
ข้อ27	40	0	1	.75	.439
ข้อ28	40	0	1	.60	.496
ข้อ29	40	0	1	.62	.490
ข้อ30	40	0	1	.70	.464
Valid N (listwise)	40				

→ Reliability

***** Method 1 (space saver) will be used for this analysis *****
 □

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Reliability Coefficients

N of Cases = 40.0

N of Items = 30

Alpha = .8195

ตาราง 7 คะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องเวลากับประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค จิ๊กซอว์ และการเรียนรู้แบบปกติ โดยทำการทดสอบหลังการเรียน (Posttest)

คนที่	กลุ่มทดลอง (30)	กลุ่มควบคุม (30)
1	11	9
2	15	12
3	12	9
4	15	9
5	17	15
6	17	14
7	19	12
8	14	16
9	17	15
10	16	11
11	9	17
12	13	12
13	17	12
14	14	10
15	12	7
16	23	10
17	8	15

ตาราง 7 (ต่อ)

คนที่	กลุ่มทดลอง (30)	กลุ่มควบคุม (30)
18	13	12
19	16	9
20	16	8
21	13	7
22	21	10
23	16	17
24	10	14
25	12	9
26	13	12
27	16	15
28	17	9
29	16	10
30	16	15
31	16	10
32	20	14
33	13	13
34	15	12
35	12	14
36	15	15
37	17	15
38	11	7
39	11	7
40	12	16
41	13	16
รวม	599	491
เฉลี่ย	14.61	11.98

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาประวัติศาสตร์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง เวลากับประวัติศาสตร์

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้มีข้อสอบทั้งหมด 30 ข้อ ใช้เวลา 50 นาที
2. แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือกให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว โดยกากบาท (X) ลงในช่อง ก, ข, ค และ ง ในกระดาษคำตอบ ดังตัวอย่างข้างล่างนี้

ข้อ	ก	ข	ค	ง
0		x		

ถ้าต้องการเปลี่ยนคำตอบ ให้ใช้เครื่องหมาย = ชีดทับที่คำตอบเดิม ดังตัวอย่างข้างล่างนี้ แล้วจึงค่อยกากบาท (X) ตัวเลือกใหม่ เช่น เปลี่ยนจากข้อ ข เป็นข้อ ง

ข้อ	ก	ข	ค	ง
0		x		x

3. คำถามในแต่ละข้อมีคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียวถ้าตอบเกินหนึ่งคำตอบหรือไม่ตอบเลยถือว่าไม่ได้คะแนนในข้อนั้น
4. ห้ามขีดเขียนหรือทำสัญลักษณ์ใดๆ ลงบนแบบทดสอบ
5. ถ้าแบบทดสอบข้อใดยาก ควรข้ามไปทำข้อที่ง่าย ๆ ก่อน เมื่อมีเวลาเหลือจึงย้อนกลับมาทำใหม่
6. การเดาไม่ช่วยให้นักเรียนทำคะแนนได้ดีขึ้น สงสัยให้ยกมือถามครูผู้คุมสอบ
7. เมื่อสอบเสร็จแล้วให้ส่งกระดาษคำตอบพร้อมกับแบบทดสอบที่ครูผู้คุมสอบ

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
เรื่อง เวลากับประวัติศาสตร์

คำชี้แจง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. เวลามีความสำคัญต่อการศึกษาประวัติศาสตร์อย่างไร
 - จ. ใช้หาข้อมูลทางประวัติศาสตร์
 - ฉ. ใช้บอกรายละเอียดเหตุการณ์ที่สำคัญ
 - ช. ใช้ลำดับเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์
 - ซ. ใช้พิจารณาว่าเหตุการณ์นั้นเป็นประวัติศาสตร์หรือไม่
2. ทุกข้อเป็นความสัมพันธ์ของเวลาหรือช่วงเวลาที่มีต่อประวัติศาสตร์ *ยกเว้น* ข้อใด
 - ก. บอกให้รู้ว่าเหตุการณ์ต่าง ๆ เกิดมานานแล้วเท่าใด
 - ข. บอกให้รู้ว่าเหตุการณ์ต่าง ๆ เกิดขึ้นและสิ้นสุดเมื่อใด
 - ค. บอกให้รู้ว่าเหตุการณ์ใดเกิดก่อนหลังเมื่อเปรียบเทียบกัน
 - ง. บอกให้รู้ว่าเหตุการณ์ใดเป็นจริงเหตุการณ์ใดเป็นเท็จ
3. การนับคดี เป็นการนับวันและเดือนโดยถืออะไรเป็นหลัก

ก. ดวงอาทิตย์	ข. ดวงจันทร์	ค. โลก	ง. ดาวศุกร์
---------------	--------------	--------	-------------
4. โอบелиสค์ (Obelisk) เป็นนาฬิกาแบบใด

จ. นาฬิกาน้ำ	ข. นาฬิการะบบลูกตุ้ม
ค. นาฬิกาแดด	ง. นาฬิกาทราย
5. ปฏิทินแรกของโลกได้เกิดขึ้นในสมัยใด

ก. สมัยกรีก	ข. สมัยโรมัน
ค. สมัยฟินิเซียน	ง. สมัยค้นพบทวีปอเมริกา
6. ศักราช หมายถึงอะไร
 - ก. อายุของเวลาซึ่งเริ่มต้นตั้งแต่เหตุการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งที่ถือเป็นหลักของการตั้งศักราชนั้น
 - ข. อายุของเวลาซึ่งเริ่มต้นตั้งแต่การประกาศศาสนาเป็นหลักของการตั้งศักราชนั้น
 - ค. อายุของเวลาซึ่งเริ่มต้นตั้งแต่การเกิดขึ้นของมนุษย์เป็นหลักของการตั้งศักราชนั้น
 - ง. อายุของเวลาซึ่งเริ่มต้นตั้งแต่สงครามโลกเป็นหลักของการตั้งศักราชนั้น
7. ศักราชใดต่อไปนี้ที่มีอายุยาวนานที่สุด

ก. มหาศักราช	ข. คริสต์ศักราช
ค. พุทธศักราช	ง. อีจระะห์ศักราช

15. ข้อใดไม่ใช่การเริ่มต้นของการนับศักราช

- ก. การเกิดของพระศาสดา
- ข. การตายของพระศาสดา
- ค. การประกาศศาสนาของพระศาสดา
- ง. การขึ้นครองราชย์ของพระมหากษัตริย์

17. สุริยคติ หมายถึงอะไร

- จ. วิธีนับวันและเดือน โดยถือเอาดวงอาทิตย์เป็นหลัก
- ฉ. วิธีนับวันและเดือน โดยถือเอาดวงจันทร์เป็นหลัก
- ช. วิธีนับวันและเดือน โดยถือเอาดวงดาวเป็นหลัก
- ซ. วิธีนับวันและเดือน โดยถือเอาโลกเป็นหลัก

17. สุริยวิกรมศักราช คือศักราชของชนชาติใด

- ก. ไทย
- ข. จีน
- ค. กัมพูชา
- ง. พม่า

18. ในการศึกษาประวัติศาสตร์ไทย เราควรกำหนดศักราชในการศึกษาเป็นอะไร เพื่อสะดวกแก่การทำ
ความเข้าใจของผู้อื่น

- ก. มหาศักราช เพราะเป็นศักราชที่ใช้มาแต่ครั้งสุโขทัย
- ข. จุลศักราช เพราะสามารถเทียบเป็นศักราชอื่นได้ง่าย
- ค. พุทธศักราช เพราะผู้คนสมัยปัจจุบันนิยมใช้ศักราชนี้
- ง. คริสต์ศักราช เพราะถือเป็นส่วนหนึ่งของประวัติศาสตร์สากล

19. เวลา 1 ปี คือเวลาที่โลกหมุนรอบดวงอาทิตย์จำนวนกี่วัน

- ก. 365 วัน
- ข. 365 เศษ 1 ส่วน 2 วัน
- ค. 365 เศษ 1 ส่วน 4 วัน
- ง. 366 วัน

20. ปีที่มี 366 วัน เรียกว่าปีอะไร

- ก. ปีอธิกมาส
- ข. ปีอธิกสุรทิน
- ค. ปีปกติมาส
- ง. ปีปกติสุรทิน

21. “ประวัติศาสตร์สมัยใหม่เริ่มต้นขึ้นหลังจากที่กรุงคอนสแตนติโนเปิลแตกในปี พ.ศ.1966” พ.ศ. 1966
สามารถเทียบได้ตรงกับคริสต์ศักราชใด

- ก. คริสต์ศักราช 1423
- ข. คริสต์ศักราช 1234
- ค. คริสต์ศักราช 1699
- ง. คริสต์ศักราช 2509

22. ปีนักษัตร หมายถึงอะไร
- ชื่อบอกรอบเวลา 12 ปี มีรูปกษัตริย์เป็นสัญลักษณ์
 - ชื่อบอกรอบเวลา 12 ปี มีรูปสัตว์เป็นสัญลักษณ์
 - ชื่อบอกรอบเวลา 12 ปี มีดาวฤกษ์ต่างๆเป็นสัญลักษณ์
 - ชื่อบอกรอบเวลา 12 ปี มีรูปพืชเป็นสัญลักษณ์
23. นับจากศักราชที่ลงท้ายด้วย 0 ไปจนถึงศักราชที่ลงท้ายด้วย 9 หมายถึงการนับรอบเวลาอย่างไร
- ทศวรรษ
 - ศตวรรษ
 - สหัสวรรษ
 - สหัสศตวรรษ
24. “ข้าพเจ้ามีความเต็มใจที่จะสละอำนาจอันเป็นของข้าพเจ้าอยู่แต่เดิม ให้แก่ราษฎร โดยทั่วไป แต่ข้าพเจ้าไม่ยอมยกอำนาจทั้งหลายของข้าพเจ้าให้แก่ผู้ใด คณะใด โดยเฉพาะ เพื่อใช้อำนาจนั้นโดยสิทธิขาด และโดยไม่ฟังเสียงอันแท้จริงของประชาราษฎร...” วันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2477 เวลา 13 นาฬิกา 45 นาที ข้อความข้างต้นนี้ เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในรัตนโกสินทร์ศกที่เท่าใด
- ร.ศ. 153
 - ร.ศ. 157
 - ร.ศ. 160
 - ร.ศ. 167
25. หากต้องการทราบว่า ม.ศ. 1893 ตรงกับ พ.ศ. ไດต้องกระทำตามวิธีในข้อใด
- นำ ม.ศ. 1893 + 78 = พ.ศ. 1917
 - นำ ม.ศ. 1893 - 78 = พ.ศ. 1815
 - นำ ม.ศ. 1893 + 621 = พ.ศ. 2514
 - นำ ม.ศ. 1893 - 621 = พ.ศ. 1272
26. “สมัยสุโขทัยเริ่มต้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 1792” พ.ศ. 1792 เทียบกับ ค.ศ. อะไร
- ค.ศ. 1249
 - ค.ศ. 1251
 - ค.ศ. 1256
 - ค.ศ. 1258
27. “1207 ศกปีกุน ให้ขุดเอาพระธาตุดอก ทั้งหลายเห็น กระทำบูชาบำเรอแก่พระธาตุ จึงเอาลงฝังกลางเมืองศรีสัชชนาลัย...” จากข้อความ ศักราช 1207 ตรงกับ พ.ศ. ไດ
- พ.ศ. 1750
 - พ.ศ. 1828
 - พ.ศ. 2388
 - พ.ศ. 2329
28. ศักราช ในข้อใดมักปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย
- มหาศักราช
 - คริสต์ศักราช
 - พุทธศักราช
 - ฮิจเราะห์ศักราช
29. “สมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงเสด็จประพาสเมืองพิษณุโลก เมื่อวัน 5 ขึ้น 1 ค่ำ เดือน 11 เบญจศก จ.ศ. 1105...” จากข้อความ ศักราช 1105 ตรงกับ พ.ศ. ไດ
- พ.ศ. 1678
 - พ.ศ. 1726
 - พ.ศ. 2227
 - พ.ศ. 2286
30. “1205 ศกปีมะแม พ่อขุนรามคำแหงหาใจใคร่ใจในใจแลใส่ลายสือไทยนี้ ลายสือไทยนี้ จึงมีเพื่อพ่อขุนผู้ นั้นใส่ไว้...” จากข้อความ ศักราช 1205 ตรงกับ พ.ศ. ไດ
- พ.ศ. 1748
 - พ.ศ. 1826
 - พ.ศ. 2327
 - พ.ศ. 2386

เฉลยแบบทดสอบแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

วิชา ประวัติศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เรื่อง เวลากับประวัติศาสตร์

ข้อที่	เฉลย	ข้อที่	เฉลย
1	ค	16	ก
2	ง	17	ง
3	ข	18	ง
4	ค	19	ค
5	ข	20	ข
6	ก	21	ก
7	ค	22	ข
8	ค	23	ก
9	ข	24	ก
10	ง	25	ค
11	ค	26	ก
12	ข	27	ข
13	ก	28	ง
14	ข	29	ง
15	ค	30	ข

ภาคผนวก ค

แผนการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ เรื่องเวลากับประวัติศาสตร์
ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค จิกซอว์

แผนการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ เรื่องเวลากับประวัติศาสตร์
ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

แผนการจัดการเรียนรู้แบบเบร่วมมือ เทคนิคจิ๊กซอว์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม
สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/5

หน่วยการเรียนรู้
วันวาร กาลเวลา แลนานาศักราช

ของ

นางสาวสุพัตรา ทองคำ
นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

แผนการจัดการเรียนรู้นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู

แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคจิ๊กซอว์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

เรื่อง เวลากับประวัติศาสตร์

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ชื่อหน่วย วันวารกาลเวลา แล่นานาศักราช เวลา 50 นาที
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับชั้น ม.1 ชั้น ม.1/5
 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ชื่อ-นามสกุล นางสาวสุพัตรา ทองคำ

1. สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์
2. มาตรฐานการเรียนรู้
 1. วิเคราะห์ความสำคัญของเวลาในการศึกษาประวัติศาสตร์
 2. เทียบศักราชระบบต่างๆที่ใช้ในการศึกษาประวัติศาสตร์
3. ตัวชี้วัด
 - ส 4.1 ม.1/1, ม.1/2
4. วิเคราะห์ผลการเรียนรู้
 - 4.1 ด้านความรู้
 1. บอกความหมายและความสำคัญของเวลาและช่วงเวลาสำหรับการศึกษาประวัติศาสตร์
 2. อธิบายความสัมพันธ์และสำคัญของอดีตที่มีต่อปัจจุบันและอนาคต
 3. ยกตัวอย่างการใช้เวลาและยุคสมัยที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย ที่มาของศักราช ที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย
 4. ระบุที่มาของศักราชที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย ได้แก่ จ.ศ. / ม.ศ. / ร.ศ. / พ.ศ. / ค.ศ. และ ฮ.ศ.
 5. เทียบศักราชต่างๆ และตัวอย่างการเทียบศักราช ตัวอย่างการใช้ศักราชต่างๆที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย
 - 4.2 ด้านเจตคติ – ค่านิยม
 1. ความมีวินัย
 2. ใฝ่เรียนรู้
 3. มุ่งมั่นในการทำงาน
 4. มีความเป็นผู้นำ
 - 4.3 ด้านทักษะ / กระบวนการ
 1. ความสามารถในการสื่อสาร: อธิบาย อภิปราย
 2. ความสามารถในการคิด: วิเคราะห์
 3. ความสามารถในการแก้ปัญหา: -

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต: การทำงานร่วมกัน ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในการทำงาน

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี: สืบค้น

5. จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถ

1. บอกความหมายและความสำคัญของเวลาและช่วงเวลาสำหรับการศึกษาประวัติศาสตร์ได้
2. อธิบายความสัมพันธ์และความสำคัญของอดีตที่มีต่อปัจจุบันและอนาคตได้
3. ยกตัวอย่างการใช้เวลาและยุคสมัยที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย ที่มาของศักราช ที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทยได้
4. ระบุที่มาของศักราชที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย ได้แก่ จ.ศ. / ม.ศ. / ร.ศ. / พ.ศ. / ค.ศ. และ ฮ.ศ. ได้
5. เปรียบศักราชต่างๆ และตัวอย่างการเทียบศักราช ตัวอย่างการใช้ศักราชต่างๆที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทยได้
6. สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเวลากับประวัติศาสตร์ได้
7. ตระหนักถึงสำคัญและความสัมพันธ์ของอดีตที่มีต่อปัจจุบันและอนาคต
8. มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีความเป็นผู้นำ

6. สาระสำคัญ / ความคิดรวบยอด

กาลเวลามีความสำคัญและสัมพันธ์กับประวัติศาสตร์ เนื่องจากมนุษย์ในทุกสังคมต่างผูกพันอยู่กับอดีต และมองว่าเหตุการณ์สำคัญในอดีต เหตุการณ์ปัจจุบัน และเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นมีความสัมพันธ์กัน การแบ่งเวลาจึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับมนุษย์ มนุษย์สามารถที่จะเรียนรู้ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นต่างกรรมต่างวาระ ความรู้ที่เกี่ยวกับตัวเองของมนุษย์เกิดจากการเรียนรู้และวิเคราะห์เหตุการณ์และปรากฏการณ์ที่ผ่านมาในเชิงเปรียบเทียบเสมอ

7. สาระการเรียนรู้

1. ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับวันวารและกาลเวลา
2. การนับเวลากับระบบศักราช
3. วิธีการเทียบศักราช และตัวอย่างการใช้ศักราชต่างๆที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย

8. รายละเอียดสาระการเรียนรู้

ความสัมพันธ์ของเวลาและช่วงเวลาสามารถเชื่อมโยงยุคสมัยทางประวัติศาสตร์กับหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อการพัฒนาจากอดีตถึงปัจจุบันและอนาคต กาลเวลาคือสิ่งที่กำหนดให้รู้ว่า เรื่องราวปรากฏการณ์ที่เปลี่ยนแปลง เหตุการณ์เกิดขึ้นเมื่อไร เกิดอยู่นานเพียงใด และสิ้นสุดลงเมื่อไร เมื่อมนุษย์ในแต่ละอารยธรรมพยายามอธิบายจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดของเวลาแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเชื่อของตน กาลเวลาเปลี่ยนไปก็ได้ นำพาความเปลี่ยนแปลงมาสู่สังคมมนุษย์ และความเปลี่ยนแปลงนั้นสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติและสรรพสิ่งมนุษย์ในอดีตซึ่งพึงพิงเกษตรกรรมมีประสบการณ์ในการสังเกตความเปลี่ยนแปลงของปรากฏการณ์ธรรมชาติและความสัมพันธ์ระหว่างปรากฏการณ์ธรรมชาติกับความเปลี่ยนแปลงของเวลา ทำให้มนุษย์จำเป็นต้องหาจุดอ้างอิงเพื่อที่จะทำนายปรากฏการณ์ต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อชีวิต จึงมนุษย์สร้างแบบแผนหรือระบบการนับเวลา และกำหนดช่วงเวลาแบบต่างๆ ซึ่งเป็นที่ยอมรับของสังคมขึ้นมา เพื่อประกอบพิธีกรรม อันเกี่ยวเนื่องกับลัทธิความเชื่อเรื่องความอุดมสมบูรณ์

9. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (ระบุวิธีสอนหรือรูปแบบการสอนที่ใช้)

ใช้รูปแบบการเรียนการสอนของรูปแบบจิ๊กซอว์ (Jigsaw Technic)

กิจกรรมนำเข้าสู่การเรียนรู้

1. ครูชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบว่าเมื่อเรียนจบแผนการจัดการเรียนรู้นี้แล้วนักเรียนจะมีความรู้ความเข้าใจเรื่องเวลากับประวัติศาสตร์

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2. ครูจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มละความสามารถ (เก่ง – กลาง – อ่อน) กลุ่มละ 6-7 คนเป็นกลุ่มบ้านของเรา (Home group)

3. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนการเรียนรู้เรื่องเวลากับประวัติศาสตร์ เพื่อวัดความรู้เดิมของผู้เรียนแต่ละคนว่ามีความรู้มากน้อย เพียงใดในเรื่องที่จะเรียนซึ่งเป็นข้อสอบปรนัย 4 ตัวเลือกจำนวน 30 ข้อ

กิจกรรมรวบยอด

4. ครูสรุปแนวคิดพื้นฐานของรายวิชาเรื่อง เวลากับประวัติศาสตร์และสอดแทรกคุณธรรมที่เกี่ยวข้อง

10. สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้

10.1 สื่อการเรียนรู้

- Power point
- หนังสือสำหรับค้นคว้า เรื่อง วันวารกาลเวลาแลนนาศักราช
- หนังสือเรียนประวัติศาสตร์ ม.1

10.2 แหล่งการเรียนรู้

- อินเทอร์เน็ต
- ห้องสมุดโรงเรียน

11. การวัดผลและประเมินผล

11.1 วิธีการวัดผล

- ทำแบบทดสอบก่อนเรียนจำนวน 30 ข้อ

11.2 เครื่องมือวัดผล

- แบบทดสอบก่อนเรียนจำนวน 30 ข้อ

11.3 เกณฑ์การประเมินผล

- ความถูกต้องแบบฝึกหัดร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์

12. การบูรณาการกับกลุ่มสาระอื่น ๆ

12.1 การบูรณาการกับกลุ่มสาระ ..ภาษาไทย..บูรณาการดังนี้

- ฟัง พูด อ่าน และเขียนเกี่ยวกับเรื่องของเวลากับประวัติศาสตร์

13. คุณธรรมที่สอดแทรก

13.1 คุณธรรมในเรื่องความดี....โดยครูสอดแทรกแนวคิดดังนี้

เมื่อเวลาผ่านไปทุกสิ่งทุกอย่างจะกลายเป็นอดีต หากเราอยากให้อดีตเป็นสิ่งที่น่าจดจำ เราจึงควรหมั่นทำความดีเสมอ แม้เวลาจะผ่านไปนานเท่าไร เป็นอดีตอีกสักกี่ครั้ง ความดีก็ยังคงเป็นความดีอยู่นิรันดร์ ไม่เพียงแต่เราจะไม่เสียใจในสิ่งที่ได้กระทำลงไป หากแต่เรายังมาความภาคภูมิใจในสิ่งที่ทำตลอดไป

13.2 คุณธรรมในเรื่องความเพียร..... โดยครูสอดแทรกแนวคิดดังนี้

ความพยายามหรือความเพียรจะต้องใช้เวลาในฝึกฝน เราจะเห็นได้ว่ามนุษย์ได้ฝ่าสังเกตการณ์การเปลี่ยนแปลงต่างๆตามกาลเวลา เพื่อศึกษาและปรับใช้กับการดำรงชีวิต จนเกิดเป็นวัฒนธรรมและอารยธรรมที่สืบทอดส่งต่อมา เหล่านี้ก็เกิดขึ้นด้วยความเพียร ฉะนั้นหากเราจะทำการใดเมื่อมีความพยายามแล้ว ต่อให้ต้องใช้เวลานานเท่าใด ก็ย่อมเกิดผลสำเร็จเสมอ

แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคจิ๊กซอว์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

เรื่อง ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวันวารและกาลเวลา

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ชื่อหน่วย วันวารกาลเวลา แลนนาศักราช เวลา 50 นาที

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับชั้น ม.1 ชั้น ม.1/5

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ชื่อ-นามสกุล นางสาวสุพัตรา ทองคำ

1. สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์
2. มาตรฐานการเรียนรู้
 1. วิเคราะห์ความสำคัญของเวลาในการศึกษาประวัติศาสตร์
 2. เทียบศักราชระบบต่างๆที่ใช้ในการศึกษาประวัติศาสตร์
3. ตัวชี้วัด
 - ส 4.1 ม.1/1, ม.1/2
4. วิเคราะห์ผลการเรียนรู้
 - 4.1 ด้านความรู้
 1. บอกความหมายและความสำคัญของเวลาและช่วงเวลาสำหรับการศึกษาประวัติศาสตร์
 2. อธิบายความสัมพันธ์และความสำคัญของอดีตที่มีต่อปัจจุบันและอนาคต
 3. ยกตัวอย่างการใช้เวลาและยุคสมัยที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย ที่มาของศักราช ที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย
 4. ระบุที่มาของศักราชที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย ได้แก่ จ.ศ. / ม.ศ. / ร.ศ. / พ.ศ. / ค.ศ. และ ฮ.ศ.
 5. เทียบศักราชต่างๆ และตัวอย่างการเทียบศักราช ตัวอย่างการใช้ศักราชต่างๆที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย
 - 4.2 ด้านเจตคติ – ค่านิยม
 1. ความมีวินัย
 2. ใฝ่เรียนรู้
 3. มุ่งมั่นในการทำงาน
 4. มีความเป็นผู้นำ
 - 4.3 ด้านทักษะ / กระบวนการ
 1. ความสามารถในการสื่อสาร: อธิบาย อภิปราย
 2. ความสามารถในการคิด: วิเคราะห์
 3. ความสามารถในการแก้ปัญหา: -

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต: การทำงานร่วมกัน ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในการทำงาน

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี: สืบค้น

5. จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถ

1. บอกความหมายและความสำคัญของเวลาและช่วงเวลาสำหรับการศึกษาประวัติศาสตร์ได้
2. อธิบายความสัมพันธ์และสำคัญของอดีตที่มีต่อปัจจุบันและอนาคตได้
3. บอกช่วงเวลาและที่มาของคำเรียกช่วงเวลาได้
4. อธิบายการเปลี่ยนแปลงของ นาฬิกา: เครื่องบอกเวลาได้
5. เปรียบเทียบการนับปฏิทินของชนชาติโบราณได้
6. สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับกาลเวลา ความสำคัญของกาลเวลาได้
7. ตระหนักถึงสำคัญและความสัมพันธ์ของอดีตที่มีต่อปัจจุบันและอนาคต
8. มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีความเป็นผู้นำ

6.สาระสำคัญ / ความคิดรวบยอด

กาลเวลามีความสำคัญและสัมพันธ์กับประวัติศาสตร์ เนื่องจากมนุษย์ในทุกสังคมต่างผูกพันอยู่กับอดีต และมองว่าเหตุการณ์สำคัญในอดีต เหตุการณ์ปัจจุบัน และเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นมีความสัมพันธ์กัน การแบ่งเวลาจึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับมนุษย์ มนุษย์สามารถที่จะเรียนรู้ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นต่างกรรมต่างวาระ ความรู้ที่เกี่ยวกับตัวเองของมนุษย์เกิดจากการเรียนรู้และวิเคราะห์เหตุการณ์และปรากฏการณ์ที่ผ่านมาในเชิงเปรียบเทียบเสมอ

7. สาระการเรียนรู้

1. กาลเวลา
2. ความสำคัญของเวลา
3. กาลเวลากับประวัติศาสตร์
4. ช่วงเวลาและที่มาของคำเรียกช่วงเวลา
5. นาฬิกา: เครื่องบอกเวลา
6. ปฏิทิน

8. รายละเอียดสาระการเรียนรู้

ความสัมพันธ์ของเวลาและช่วงเวลาสามารถเชื่อมโยงยุคสมัยทางประวัติศาสตร์กับหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อการพัฒนาจากอดีตถึงปัจจุบันและอนาคต กาลเวลาคือสิ่งที่กำหนดให้รู้ว่า เรื่องราวปรากฏการณ์ที่เปลี่ยนแปลง เหตุการณ์เกิดขึ้นเมื่อไร เกิดอยู่นานเพียงใด และสิ้นสุดลงเมื่อไร เมื่อมนุษย์ใน

แต่ละอารยธรรมพยายามอธิบายจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดของเวลาแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเชื่อของตน กาลเวลาเปลี่ยนไปก็ได้ นำพาความเปลี่ยนแปลงมาสู่สังคมมนุษย์ และความเปลี่ยนแปลงนั้นสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติและสรรพสิ่งมนุษย์ในอดีตซึ่งพึงพิงเกษตรกรรมมีประสบการณ์ในการสังเกตความเปลี่ยนแปลงของปรากฏการณ์ธรรมชาติและความสัมพันธ์ระหว่างปรากฏการณ์ธรรมชาติกับความเปลี่ยนแปลงของเวลา ทำให้มนุษย์จำเป็นต้องหาจุดอ้างอิงเพื่อที่จะทำนายปรากฏการณ์ต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อชีวิต จึงมนุษย์สร้างแบบแผนหรือระบบการนับเวลา และกำหนดช่วงเวลาแบบต่างๆ ซึ่งเป็นที่ยอมรับของสังคมขึ้นมา เพื่อประกอบพิธีกรรม อันเกี่ยวเนื่องกับลัทธิความเชื่อเรื่องความอุดมสมบูรณ์

9. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (ระบุนิเทศหรือรูปแบบการสอนที่ใช้)

ใช้รูปแบบการเรียนการสอนของรูปแบบจิ๊กซอว์ (Jigsaw Technic)

กิจกรรมนำเข้าสู่การเรียนรู้

1. ครูแจ้งตัวชีวิตช่วงชั้นและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

2. ครูถามนักเรียนว่า กาลเวลาคืออะไร เวลาสำคัญอย่างไร เวลามีความสัมพันธ์อย่างไรกับประวัติศาสตร์

เราจะรู้เวลาได้อย่างไร ครูอธิบายเพื่อเชื่อมโยงเข้าเนื้อหาที่จะเรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ขั้นจัดกลุ่มผู้เรียน

3. ครูจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มละความสามารถ (เก่ง – กลาง – อ่อน) กลุ่มละ 6-7 คนเป็นกลุ่มบ้านของเรา (Home group)

ขั้นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

4. ครูมอบหมายให้นักเรียนศึกษาเนื้อหาสาระและหาคำตอบในหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย โดยแต่ละคนจะได้รับเนื้อหาคนละ 1 หัวข้อ ดังต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1 เรื่อง กาลเวลาคืออะไร

กลุ่มที่ 2 เรื่อง ความสำคัญของกาลเวลา

กลุ่มที่ 3 เรื่อง กาลเวลากับประวัติศาสตร์

กลุ่มที่ 4 เรื่อง ช่วงเวลาและที่มาของคำเรียกช่วงเวลา

กลุ่มที่ 5 เรื่อง นาฬิกา: เครื่องบอกเวลา

กลุ่มที่ 6 เรื่อง ปฏิทิน

ขั้นการศึกษาเนื้อหาสาระ

5. ครูให้นักเรียนในกลุ่มบ้านของเรา (Home group) แยกย้ายไปรวมกับสมาชิกกลุ่มอื่น ซึ่งได้รับเนื้อหาเดียวกัน ตั้งเป็นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Expert group) ร่วมกันทำความเข้าใจเนื้อหาสาระนั้นอย่างละเอียด และร่วมกันอภิปรายหาคำตอบในหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย

ขั้นสมาชิกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเสนอความรู้

6. ครูให้สมาชิกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ กลับไปสู่กลุ่มบ้านของเรา แต่ละคนช่วยอธิบายให้เพื่อนในกลุ่มให้เข้าใจ ในหัวข้อเรื่องที่คุณได้ศึกษาร่วมกับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นทดสอบความรู้

7. ครูให้นักเรียนทุกคนทำการทดสอบเกี่ยวกับเนื้อหาความรู้ครอบคลุมหัวข้อที่เรียน แต่ละคนจะได้คะแนนเป็นรายบุคคล แล้วรวมคะแนนของทุกคนในกลุ่มบ้านเรารวมกัน (หาค่าเฉลี่ย) เป็นกลุ่ม กลุ่มที่ได้คะแนนรวมสูงสุด ได้รับรางวัล

กิจกรรมรวบยอด

ขั้นมอบรางวัล

8. ครูมอบรางวัลให้กับกลุ่มที่ได้คะแนนรวมสูงสุด

9. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง กาลเวลาและสอดคล้องคุณธรรมที่เกี่ยวข้อง

10. สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้

10.1 สื่อการเรียนรู้

- Power point
- แบบทดสอบเรื่อง ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับกาลเวลา
- หนังสือสำหรับค้นคว้า เรื่อง วันวารกาลเวลาและนานาศักดิ์ราช
- หนังสือเรียนประวัติศาสตร์ ม.1

10.2 แหล่งการเรียนรู้

- อินเทอร์เน็ต
- ห้องสมุดโรงเรียน

11. การวัดผลและประเมินผล

11.1 วิธีการวัดผล

- ทำแบบทดสอบ

11.2 เครื่องมือวัดผล

- แบบทดสอบ

11.3 เกณฑ์การประเมินผล

- ความถูกต้องแบบฝึกหัดร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์

12. การบูรณาการกับกลุ่มสาระอื่น ๆ

12.1 การบูรณาการกับกลุ่มสาระ ..ภาษาไทย..บูรณาการดังนี้

ฟัง พูด อ่าน และเขียนเกี่ยวกับเรื่อง กาลเวลา

12.2 การบูรณาการกับกลุ่มสาระ ..การงานอาชีพและเทคโนโลยี..บูรณาการดังนี้

สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเรื่อง กาลเวลา

13. คุณธรรมที่สอดแทรก

13.1 คุณธรรมในเรื่องความศรัทธา....โดยครูสอดแทรกแนวคิดดังนี้

หากคนเรามีความศรัทธาในธรรมชาติและ การดำรงอยู่ร่วมกันของมนุษย์แล้ว จะนำมาซึ่งการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม ดังเช่น การสร้างระบบการนับเวลา เพื่อให้เข้าใจในฤดูกาลที่ถูกต้องตรงกัน ร่วมกันประกอบพิธีกรรมในวัฒนธรรมนั้นๆ ก่อเกิดเป็นมรดกแห่งระบบการนับเวลานั้นคือ ปฏิทิน ทั้งนี้ก็เกิดจากความเชื่อความศรัทธาทั้งสิ้น

13.2 คุณธรรมในเรื่องอิทธิบาท 4.....โดยครูสอดแทรกแนวคิดดังนี้

อิทธิบาท 4 เป็นคุณธรรมสำหรับการครองงาน เพื่อให้การงานบรรลุเป้าหมายได้นั้น จะต้องมีความรักชอบในการทำงาน ขยันหมั่นเพียรทำอย่างสม่ำเสมอ เอาใจใส่และหมั่น ใ้ใคร่ตรวจสอบผลงานที่ออกมาแล้ว จะเห็นได้ว่า ไม่ว่าจะเป็นการสร้างระบบการนับเวลา คำเรียกชื่อของช่วงเวลาต่างๆ การแบ่งช่วงกาลเวลา ก็อาศัยหลักของอิทธิบาท 4 จึงประสบความสำเร็จ ทำให้มีปฏิทิน และนาฬิกาอันเป็นเครื่องบอกเวลา ที่ถือว่าเป็นรากฐานของศาสตร์ที่ว่าด้วยเวลามาจนกระทั่งปัจจุบัน

ชื่อ – สกุล _____
 ชั้น _____ เลขที่ _____

แบบทดสอบ

เรื่อง ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวันวารและกาลเวลา

เวลา 10 นาที

คำสั่ง จงนำข้อความต่อไปนี้เติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

ลักษณะทางภูมิศาสตร์: ภูมิประเทศ

ปฏิทิน	GMT	โอเบลิสค์ (Obelisk)	คริสเตียน สุยเกนส์	ดาราคติ
วัน เดือน ปี	ทุ่ม โมง ยาม	ช่วง	UCT	โรมัน นาฬิกา
- คำที่ใช้เรียกช่วงเวลาต่างๆ _____
 - เวลามาตรฐานกลางกรีนิช _____
 - การนับช่วงเวลาที่สำคัญการปรากฏขึ้นของดาวฤกษ์สำคัญเป็นหลัก _____
 - ผู้ผลิตนาฬิกาดาราศาสตร์ที่ขับเคลื่อนด้วยน้ำ ถือว่าเป็นนาฬิกาที่ทันสมัยที่สุดของโลกในศตวรรษที่ 11 _____
 - ผู้ประดิษฐ์นาฬิกาตุ้มครั้งแรก _____
 - เวลามาตรฐานกลาง _____
 - ปฏิทินของโลกเกิดขึ้นในสมัย _____
 - เครื่องบอกเวลาที่เก่าแก่ที่สุดพบในหลุมฝังศพฟาโรห์อามุนโฮเตปที่ 1 _____
 - เสาหินรูปสูง ชะลูดขึ้นไปมีสี่ด้าน เงามแสงอาทิตย์ที่ تابลงมาและเคลื่อนที่ไป ทำหน้าที่คล้ายนาฬิกาแดด ของชาวอียิปต์โบราณ _____
 - ระบบการนับเวลาหรือแบบการจัดแบ่งกาลเวลา _____

เฉลย

ข้อ 1 ตอบ วัน เดือน ปี ทุ่ม โมง ยาม

ข้อ 2 ตอบ GMT

ข้อ 3 ตอบ ดาราคติ

ข้อ 4 ตอบ ช่วง

ข้อ 5 ตอบ คริสเตียน สุยเกนส์

ข้อ 6 ตอบ UCT

ข้อ 7 ตอบ โรมัน

ข้อ 8 ตอบ นาฬิกา

ข้อ 9 ตอบ โอเบลิสค์ (Obelisk)

ข้อ 10 ตอบ ปฏิทิน

ได้

เต็ม

แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคจิกซอว์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

เรื่อง การนับเวลากับระบบศักราช

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ชื่อหน่วย วันวารกาลเวลา แลนนาศักราช เวลา 50 นาที
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับชั้น ม.1 ชั้น ม.1/5
 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ชื่อ-นามสกุล นางสาวสุพัตรา ทองคำ

1. สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์
2. มาตรฐานการเรียนรู้
 1. วิเคราะห์ความสำคัญของเวลาในการศึกษาประวัติศาสตร์
 2. เทียบศักราชระบบต่างๆที่ใช้ในการศึกษาประวัติศาสตร์
3. ตัวชี้วัด
 - ส 4.1 ม.1/1, ม.1/2
4. วิเคราะห์ผลการเรียนรู้
 - 4.1 ด้านความรู้
 1. ยกตัวอย่างการนับเวลาและระบบศักราชต่างๆในโลก
 2. ระบุที่มาของศักราช ได้แก่ ระบบศักราชของโลกตะวันตก อินเดีย จีน อิสลาม
 3. อธิบายการปฏิรูปศักราช
 - 4.2 ด้านเจตคติ – ค่านิยม
 1. ความมีวินัย
 2. ใฝ่เรียนรู้
 3. มุ่งมั่นในการทำงาน
 4. มีความเป็นผู้นำ
 - 4.3 ด้านทักษะ / กระบวนการ
 1. ความสามารถในการสื่อสาร: อธิบาย อภิปราย
 2. ความสามารถในการคิด: วิเคราะห์
 3. ความสามารถในการแก้ปัญหา: -
 4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต: การทำงานร่วมกัน ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลใน
การทำงาน
 5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี: สืบค้น

5. จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถ

4. ยกตัวอย่างการนับเวลาและระบบศักราชต่างๆในโลกได้
5. ระบุที่มาของศักราช ได้แก่ ระบบศักราชของโลกตะวันตก อินเดีย จีน อิสลามได้
6. อธิบายการปฏิรูปศักราชได้
4. สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับกาลเวลา ความสำคัญของกาลเวลาได้
5. ตระหนักถึงสำคัญการนับเวลาและระบบศักราชกับประวัติศาสตร์
6. มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีความเป็นผู้นำ

6. สาระสำคัญ / ความคิดรวบยอด

ศักราช หรืออายุของเวลา ซึ่งเริ่มตั้งแต่เหตุการณ์สำคัญอย่างใดอย่างหนึ่งที่ถือเป็นหลักของการตั้งระบบศักราชนั้น และการเริ่มนับศักราชระบบต่างๆนั้นมีความแตกต่างกันออกไป

7. สาระการเรียนรู้

1. การตั้ง รัชศักราชและศาสนศักราช
2. ระบบศักราชของโลกตะวันตก
3. ระบบศักราชของอินเดีย
4. ระบบศักราชจีน
5. ระบบศักราชมุสลิม
6. การปฏิรูประบบศักราช

8. รายละเอียดสาระการเรียนรู้

ระบบศักราชที่ใช้อยู่ในสังคมต่างๆในยุคเก่ามีอยู่มากมาย แต่ละระบบศักราชเกิดจากการคำนวณทางโหราศาสตร์ การใช้รัชสมัยของพระมหากษัตริย์ หรือการใช้ศาสนกาลอย่างใดอย่างหนึ่ง แม้ในปัจจุบันทุกวัฒนธรรมได้หันมาใช้คริสต์ศักราชเป็นศักราชกลางในการติดต่อสื่อสารกัน เพราะอิทธิพลทางวัฒนธรรมและเทคโนโลยีตะวันตก แต่สังคมส่วนใหญ่เป็นสังคมที่มีรากฐานอยู่ในอดีต และล้วนเป็นสังคมที่ติดอยู่กับพิธีกรรมและศาสนหลัก ดังนั้น ศักราชสำคัญของโลกหลายระบบจึงยังมีบทบาทอยู่เหมือนเดิมในชีวิตประจำวัน ในความเป็นจริงแล้วศักราชสำคัญของโลกก็ได้ผ่านกระบวนการคัดสรรในทางวัฒนธรรมแล้วทั้งสิ้น กว่าจะกลายมาเป็นระบบศักราชอย่างที่รู้จักทุกวันนี้

9. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (ระบุวิธีสอนหรือรูปแบบการสอนที่ใช้)

ใช้รูปแบบการเรียนการสอนของรูปแบบจิ๊กซอว์ (Jigsaw Technic)

กิจกรรมนำเข้าสู่การเรียนรู้

1. ครูแจ้งตัวชี้วัดช่วงชั้นและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูถามนักเรียนว่า การตั้งศักราช สามารถเริ่มนับจากเหตุการณ์สำคัญใดบ้าง และการนับเวลากับศักราชมีอะไรบ้าง ครูอธิบายเพื่อเชื่อมโยงเข้าเนื้อหาที่จะเรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ขั้นจัดกลุ่มผู้เรียน

3. ครูจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มละความสามารถ (เก่ง – กลาง – อ่อน) กลุ่มละ 6-7 คนเป็นกลุ่มบ้านของเรา (Home group)

ขั้นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

4. ครูมอบหมายให้นักเรียนศึกษาเนื้อหาสาระและหาคำตอบในหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย โดยแต่ละคนจะได้รับเนื้อหาคนละ 1 หัวข้อ ดังต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1 เรื่อง การตั้ง รัชศักราชและศาสนศักราช

กลุ่มที่ 2 เรื่อง ระบบศักราชของโลกตะวันตก

กลุ่มที่ 3 เรื่อง ระบบศักราชของอินเดีย

กลุ่มที่ 4 เรื่อง ระบบศักราชจีน

กลุ่มที่ 5 เรื่อง ระบบศักราชมุสลิม

กลุ่มที่ 6 เรื่อง การปฏิรูประบบศักราช

ขั้นการศึกษาเนื้อหาสาระ

5. ครูให้นักเรียนในกลุ่มบ้านของเรา (Home group) แยกย้ายไปรวมกับสมาชิกกลุ่มอื่น ซึ่งได้รับเนื้อหาเดียวกัน ตั้งเป็นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Expert group) ร่วมกันทำความเข้าใจเนื้อหาสาระนั้นอย่างละเอียด และร่วมกันอภิปรายหาคำตอบในหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย

ขั้นสมาชิกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเสนอความรู้

6. ครูให้สมาชิกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ กลับไปสู่กลุ่มบ้านของเรา แต่ละคนช่วยอธิบายให้เพื่อนในกลุ่มให้เข้าใจในหัวข้อเรื่องที่ตนได้ศึกษาร่วมกับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นทดสอบความรู้

7. ครูให้นักเรียนทุกคนทำการทดสอบเกี่ยวกับเนื้อหาความรู้ครอบคลุมหัวข้อที่เรียน แต่ละคนจะได้คะแนนเป็นรายบุคคล แล้วรวมคะแนนของทุกคนในกลุ่มบ้านเรารวมกัน (หาค่าเฉลี่ย) เป็นกลุ่ม กลุ่มที่ได้คะแนนรวมสูงสุด ได้รับรางวัล

กิจกรรมรวบยอด

ชั้นมอบรางวัล

8. ครูมอบรางวัลให้กับกลุ่มที่ได้คะแนนรวมสูงสุด
 9. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ เรื่อง การนับเวลากับระบบศักราชและสอดคล้องคุณธรรมที่เกี่ยวข้อง
10. สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้
 - 10.1 สื่อการเรียนรู้
 - Power point
 - แบบทดสอบเรื่อง การนับเวลากับระบบศักราช
 - หนังสือสำหรับค้นคว้า เรื่อง วันวารกาลเวลาและนานาศักราช
 - หนังสือเรียนประวัติศาสตร์ ม.1
 - 10.2 แหล่งการเรียนรู้
 - อินเทอร์เน็ต
 - ห้องสมุดโรงเรียน
 11. การวัดผลและประเมินผล
 - 11.1 วิธีการวัดผล
 - ทำแบบทดสอบ
 - 11.2 เครื่องมือวัดผล
 - แบบทดสอบ
 - 11.3 เกณฑ์การประเมินผล
 - ความถูกต้องแบบฝึกหัดร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
 12. การบูรณาการกับกลุ่มสาระอื่น ๆ
 - 12.1 การบูรณาการกับกลุ่มสาระ ..ภาษาอังกฤษ..บูรณาการดังนี้
 - ฟัง พูด อ่าน และเขียนคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง การนับเวลากับระบบศักราช
 - 12.2 การบูรณาการกับกลุ่มสาระ ..การงานอาชีพและเทคโนโลยี..บูรณาการดังนี้
 - สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเรื่อง การนับเวลาและระบบศักราช

13. คุณธรรมที่สอดแทรก

13.1 คุณธรรมในเรื่องอนิจจัง.... โดยครูสอดแทรกแนวคิดดังนี้

กาลเวลาที่เรารเรียนมา จะเห็นได้ว่าไม่ว่าจะเป็นระบบการนับเวลาหรือระบบศักราชตลอดจน การปฏิรูปศักราช ย่อมมีการเปลี่ยนแปลงเสมอ ตามกาลเวลาเพื่อความเหมาะสมและการดำรงอยู่อย่าง สอดคล้องกับสังคมมนุษย์ในยุคต่างๆ ฉะนั้นเราเป็นมนุษย์คนหนึ่งซึ่งอยู่ในสังคมแห่งการเปลี่ยนแปลง จะต้องรู้และเข้าใจการเปลี่ยนแปลงนั้น เพื่อสามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสมและดำรงชีวิตได้อย่างมี ความสุข

13.2 คุณธรรมในเรื่องความสุข..... โดยครูสอดแทรกแนวคิดดังนี้

เมื่อเราได้เรียนเรื่องการนับเวลาไปแล้ว แม้หลายพันปีที่ผ่านมา ดูเหมือนว่าจะยาวนาน หากแต่เราไม่รู้เลยว่าจุดเริ่มต้นและจุดจบของเวลาอยู่ที่ใด แม้ว่าเราไม่ได้รู้เช่น เพียงแต่รู้ว่าเราจะทำอย่างไร ให้มีความสุขในเวลาที่เหลืออยู่นับจากนี้ และความสุขนั้น ไม่เพียงแต่จะต้องไม่เดือดร้อนต่อตนเองและผู้อื่น เท่านั้น หากแต่ต้องมีคุณค่าและสร้างสรรค์สังคมนั้นด้วย

ชื่อ – สกุล _____
 ชั้น _____ เลขที่ _____

แบบทดสอบ

เรื่อง การนับเวลากับระบบศักราช

เวลา 10 นาที

คำสั่ง จงตอบคำถามที่กำหนดให้ แล้ววงหาคำตอบล้อมรอบตัวอักษรในตาราง

า	ป	จ	น	า	ไ	ก	ไ	ะ	ล	ก	า	ไ	า	ค	ง	ไ
า	ฎิ	จ	า	น	อ	นิ	ริ	ะ	ย	ริ	ว	บ	ล	ริ	ะ	
ก	ท	ไ	า	ริ	ง	ษ	จ	ย	ย	น	ง	ร	ช	ส	ม	ย
ค	น	ไ	า	บ	ล	ก	ง	า	ร	า	ก	ง	ง	ต	ง	ก
ศ	จ	ง	ศ	ว	น	ะ	บ	ล	ร	ท	ส	ห	ดี	ศ	พ	ร
า	เ	ริ	ง	ไ	เ	จ	ริ	ง	ไ	ะ		พ	เ	ก	ง	า
ส	ล	า	ฟ	ย	ส	น	ะ	ง	ร	อ	จ	น	ท	ร	ค	ติ
น	ย	ก	ร	ะ	ค	ก	พ	ย	า	ก	ร	ณ	ไ	า	ไ	ะ
ก	น	ง	อิ	จ	เ	ร	า	ะ	ห	ศ	ก	ร	า	ช	ง	ย
า	น	ร	ร	ะ	ที	ฟ	ไ	จ	ไ	ค	ะ	ก	ไ	ห	ไ	จ
ล	ก	ส	ส	พ	ย	บุ	ริ	เ	ห	ง	ฎิ	จ	น	ส	ม	ห
ท	ะ	เ	ล	ล	น	เ	ะ	เ	ล	ล	า	เ	น	ะ	ง	น
จ	เ	ก	ก	ล	ก	บุ	ริ	เ	ห	ง	ฎิ	จ	น	ส	ม	ท
ย	ฟ	ห	ก	อ	น	ค	ริ	ส	ต	ศ	ก	ร	า	ช	ช	ร

- ผู้ตั้ง มหาศักราช _____ กนิษกะ _____
- ช่วงเวลาต่างจากพุทธศักราช 543 ปี _____ คริสต์ศักราช _____
- เริ่มนับศักราชจากเหตุการณ์ที่นบีมุฮัมมัดอพยพชาวมุสลิมไปยังนครมักกะฮ์ อิจเราะห์ศักราช _____
- ปฏิทินจีนถูกกำหนดขึ้นบนพื้นฐานของวันทาง _____ จันทรคติ _____
- หน่วยคำชุดหนึ่ง มีทั้งหมด 10 คำ แปลว่ากิ่งสวรรค์ _____ เทียนกัน _____
- การปฏิรูปปฏิทินครั้งแรก เรียกว่า _____ ปฏิทินจูเลียน _____
- หลักฐานทางโบราณคดีที่แสดงถึงการนับศักราชของจีน _____ กระจุกพยากรณ์ _____
- B.C. หมายถึง _____ ก่อนคริสต์ศักราช _____
- ช่วงเวลาแห่งกำเนิดและความรุ่งเรืองของศาสนา _____ ศาสนกาล _____
- ศักราชที่ตั้งขึ้นตามการครองราชย์ของกษัตริย์พระองค์หนึ่งจนถึงปีที่พระองค์สวรรคต _____ รัชสมัย _____

ได้
เต็ม

ชื่อ - สกุล _____
 ชั้น _____ เลขที่ _____

(เจดย)

แบบทดสอบ เรื่อง การนับเวลากับระบบศักราช

เวลา 10 นาที

คำสั่ง จงตอบคำถามที่กำหนดให้ แล้ววงหาคำตอบล้อมรอบตัวอักษรในตาราง

า	ป	จ	น	า	ไ	ก	ไ	ะ	ล	ก	า	ไ	า	ค	ง	ไ
า	ฎิ	จ	า	น	อ	นิ	ริ	ะ	ย	ริ	ว	บ	ล	ริ	ะ	
ก	ท	ไ	า	ริ	ง	ษ	จ	ย	ย	น	ง	ร	ช	ส	ม	ย
ค	น	ไ	า	บ	ล	ก	ง	า	ร	า	ก	ง	ง	ด	ง	ก
ศ	จ	ง	ศ	ว	น	ะ	บ	ล	ร	ท	ส	ห	ดี	ค	พ	ร
า	เ	ริ	ง	ไ	เ	จ	ริ	ง	ไ	ะ		พ	เ	ก	ง	า
ส	ล	า	พ	ย	ส	น	ะ	ง	ร	อ	จ	น	ท	ร	ค	ดี
น	ย	ก	ร	ะ	ค	ก	พ	ย	า	ก	ร	ณ	ไ	า	ไ	ะ
ก	น	ง	อิ	จ	เ	ร	า	ะ	ห	ค	ก	ร	า	ช	ง	ย
า	น	ร	ร	ะ	ที	ฟ	ไ	จ	ไ	ด	ะ	ก	ไ	ห	ไ	จ
ล	ก	ส	ส	พ	ย	บุ	ริ	้	ห	ง	ฎิ	จ	น	ส	ม	ห
ท	ะ	เ	ล	ล	น	เ	ะ	เ	ล	ล	า	เ	น	ะ	ง	น
จ	เ	ก	ก	ล	ก	บุ	ริ	้	ห	ง	ฎิ	จ	น	ส	ม	ท
ย	พ	ห	ก	อ	น	ค	ริ	ส	ด	ค	ก	ร	า	ช	ช	ร

- ผู้ตั้ง มหาศักราช _____ กนิษกะ _____
- ช่วงเวลาต่างจากพุทธศักราช 543 ปี _____ คริสต์ศักราช _____
- เริ่มนับศักราชจากเหตุการณ์ที่นบีมุฮัมมัดอพยพชาวมุสลิมไปยังนครมักกะฮะ อีจเราะห์ศักราช _____
- ปฏิทินจีนถูกกำหนดขึ้นบนพื้นฐานของวันทาง _____ จันทรคติ _____
- หน่วยคำชุดหนึ่ง มีทั้งหมด 10 คำ แปลว่ากิ่งสวรรค์ _____ เทียนกัน _____
- การปฏิรูปปฏิทินครั้งแรก เรียกว่า _____ ปฏิทินจูเลียน _____
- หลักฐานทางโบราณคดีที่แสดงถึงการนับศักราชของจีน _____ กระดูกพญากรรม _____
- B.C. หมายถึง _____ ก่อนคริสต์ศักราช _____
- ช่วงเวลาแห่งกำเนิดและความรุ่งเรืองของศาสนา _____ ศาสนกาล _____
- ศักราชที่ตั้งขึ้นตามการครองราชย์ของกษัตริย์พระองค์หนึ่งจนถึงปีที่พระองค์สวรรคต _____ รัชสมัย _____

ได้
เต็ม

แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคจิ๊กซอว์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

เรื่อง วิธีการเทียบศักราช และตัวอย่างการใช้ศักราชต่างๆที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ชื่อหน่วย วันวารกาลเวลา แลนานาศักราช เวลา 50 นาที

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับชั้น ม.1 ชั้น ม.1/5

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ชื่อ-นามสกุล นางสาวสุพัตรา ทองคำ

1. สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์
2. มาตรฐานการเรียนรู้
 1. วิเคราะห์ความสำคัญของเวลาในการศึกษาประวัติศาสตร์
 2. เทียบศักราชระบบต่างๆที่ใช้ในการศึกษาประวัติศาสตร์
3. ตัวชี้วัด
 - ส 4.1 ม.1/1, ม.1/2
4. วิเคราะห์ผลการเรียนรู้
 - 4.1 ด้านความรู้
 1. ยกตัวอย่างการใช้เวลาและยุคสมัยที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย ที่มาของศักราช ที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย
 2. ระบุศักราชที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย ได้แก่ จ.ศ. / ม.ศ. / ร.ศ. / พ.ศ. / ค.ศ. และ ฮ.ศ.
 - 4.2 ด้านเจตคติ – ค่านิยม
 1. ความมีวินัย
 2. ใฝ่เรียนรู้
 3. มุ่งมั่นในการทำงาน
 4. มีความเป็นผู้นำ
 - 4.3 ด้านทักษะ / กระบวนการ
 1. ความสามารถในการสื่อสาร: อธิบาย อภิปราย
 2. ความสามารถในการคิด: วิเคราะห์
 3. ความสามารถในการแก้ปัญหา: -
 4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต: การทำงานร่วมกัน ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในการทำงาน
 5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี: สืบค้น

5. จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถ

7. ยกตัวอย่างการใช้เวลาและยุคสมัยที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย ที่มาของศักราช ที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทยได้

2. ระบุศักราชที่ปรากฏในเอกสารเอกสารประวัติศาสตร์ไทย ได้แก่ จ.ศ. / ม.ศ. / ร.ศ. / พ.ศ. / ค.ศ. และ ฮ.ศ. ได้

3. เทียบศักราชที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทยได้

4. สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับกาลเวลา ความสำคัญของกาลเวลาได้

5. ตระหนักถึงสำคัญการนับเวลาและระบบศักราชกับประวัติศาสตร์

6. มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีความเป็นผู้นำ

6. สาระสำคัญ / ความคิดรวบยอด

การเทียบศักราชเพื่อเชื่อมโยงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีตที่เกิดขึ้นในที่ต่างกันในช่วงเวลาเดียวกัน หรือใกล้เคียงกัน มีความสำคัญคือสามารถทำให้เข้าใจบริบทในอดีตของชุมชนสังคมที่ศึกษาได้อย่างชัดเจน

7. สาระการเรียนรู้

1. การขึ้นต้นปีของศักราชต่างๆ

2. คำบอกช่วงเวลา: “ทศวรรษ” “ศตวรรษ” “สหัสวรรษ”

3. การใช้คำเรียกวัน การใช้สัญลักษณ์ในการบอกเวลา และการบอกศักราชโดยการเขียนอย่างย่อ

4. ความคลาดเคลื่อนในระบบศักราชไทย

5. การ “ตัด” ศักราชและการตั้งศักราชใหม่ก่อนรัตน โกสินทร์

6. การเปรียบเทียบศักราชอื่นๆกับพุทธศักราช

8. รายละเอียดสาระการเรียนรู้

การใช้ศักราชในประวัติศาสตร์ไทยแสดงว่า สังคมไทยเป็นสังคมที่ซับซ้อนสำหรับนักประวัติศาสตร์และคนไทยรุ่นปัจจุบัน การเข้าใจเอกสารไทยรุ่นเก่า ตัวอย่างเช่น ศักราชแต่ละศักราชเริ่มต้นไม่เหมือนกัน แม้แต่ในสมัยอยุธยา ก่อนและหลังเสียกรุงครั้งที่ 1 ก็ใช้ระบบศักราชที่แตกต่างกัน ในสมัยอยุธยาตอนต้น ใช้มหาศักราชซึ่งเริ่มต้นในวันขึ้น 1 ค่ำ เดือนอ้าย แต่หลังจากไปใช้จุลศักราชตามแบบพม่า วันขึ้นปีใหม่ของไทยได้เปลี่ยนไปเป็นวันขึ้น 1 ค่ำ เดือน 5 แม้ในสมัยรัตน โกสินทร์ ไทยก็ได้ปรับปรุงการใช้ศักราชและปฏิทินเพื่อให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของบ้านเมืองในสมัยที่ต้องติดต่อกับนานาประเทศมากขึ้น

9. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (ระบุวิธีสอนหรือรูปแบบการสอนที่ใช้)
ใช้รูปแบบการเรียนการสอนของรูปแบบจิ๊กซอว์ (Jigsaw Technic)

กิจกรรมนำเข้าสู่การเรียนรู้

1. ครูแจ้งตัวชี้วัดช่วงชั้นและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูถามนักเรียนว่า การเทียบศักราชมีความสำคัญอย่างไร มีศักราชอะไรบ้างที่นักเรียนเคยเห็นปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย ครูอธิบายเพื่อเชื่อมโยงเข้าเนื้อหาที่จะเรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ขั้นจัดกลุ่มผู้เรียน

3. ครูจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มละความสามารถ (เก่ง – กลาง – อ่อน) กลุ่มละ 6-7 คนเป็นกลุ่มบ้านของเรา (Home group)

ขั้นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

4. ครูมอบหมายให้นักเรียนศึกษาเนื้อหาสาระและหาคำตอบในหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย โดยแต่ละคนจะได้รับเนื้อหาคนละ 1 หัวข้อ ดังต่อไปนี้
 - กลุ่มที่ 1 เรื่อง การขึ้นต้นปีของศักราชต่างๆ
 - กลุ่มที่ 2 เรื่อง คำบอกช่วงเวลา: “ทศวรรษ” “ศตวรรษ” “สหัสวรรษ”
 - กลุ่มที่ 3 เรื่อง การใช้คำเรียกวัน การใช้สัญลักษณ์ในการบอกเวลา และการบอกศักราช โดยการเขียนอย่างย่อ
 - กลุ่มที่ 4 เรื่อง ความคลาดเคลื่อนในระบบศักราชไทย
 - กลุ่มที่ 5 เรื่อง การ “ตัด” ศักราชและการตั้งศักราชใหม่ก่อนรัตน โกสินทร์
 - กลุ่มที่ 6 เรื่อง การเปรียบเทียบศักราชอื่นๆกับพุทธศักราช

ขั้นการศึกษาเนื้อหาสาระ

5. ครูให้นักเรียนในกลุ่มบ้านของเรา (Home group) แยกย้ายไปรวมกับสมาชิกกลุ่มอื่น ซึ่งได้รับเนื้อหาเดียวกัน ตั้งเป็นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Expert group) ร่วมกันทำความเข้าใจเนื้อหาสาระนั้นอย่างละเอียด และร่วมกันอภิปรายหาคำตอบในหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย

ขั้นสมาชิกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเสนอความรู้

6. ครูให้สมาชิกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ กลับไปสู่กลุ่มบ้านของเรา แต่ละคนช่วยอธิบายให้เพื่อนในกลุ่มให้เข้าใจในหัวข้อเรื่องที่ตนได้ศึกษาร่วมกับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนสอบความรู้

7. ครูให้นักเรียนทุกคนทำการทดสอบเกี่ยวกับเนื้อหาความรู้ครอบคลุมหัวข้อที่เรียน แต่ละคนจะได้คะแนนเป็นรายบุคคล แล้วรวมคะแนนของทุกคนในกลุ่มบ้านเรามารวมกัน (หาค่าเฉลี่ย) เป็นกลุ่ม กลุ่มที่ได้คะแนนรวมสูงสุด ได้รับรางวัล

กิจกรรมรวบยอด

ขั้นมอบรางวัล

8. ครูมอบรางวัลให้กับกลุ่มที่ได้คะแนนรวมสูงสุด

7. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ เรื่อง วิธีการเทียบศักราช และตัวอย่างการใช้ศักราชต่างๆที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทยและสอดคล้องแทรกคุณธรรมที่เกี่ยวข้อง

10. สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้

10.1 สื่อการเรียนรู้

- Power point
- แบบทดสอบเรื่อง การนับเวลากับระบบศักราช
- หนังสือสำหรับค้นคว้า เรื่อง วันวารกาลเวลาและนานาศักราช
- หนังสือเรียนประวัติศาสตร์ ม.1

10.2 แหล่งการเรียนรู้

- อินเทอร์เน็ต
- ห้องสมุดโรงเรียน

11. การวัดผลและประเมินผล

11.1 วิธีการวัดผล

- ทำแบบทดสอบ

11.2 เครื่องมือวัดผล

- แบบทดสอบ

11.3 เกณฑ์การประเมินผล

- ความถูกต้องแบบฝึกหัดร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์

12. การบูรณาการกับกลุ่มสาระอื่น ๆ

12.1 การบูรณาการกับกลุ่มสาระ ..คณิตศาสตร์..บูรณาการดังนี้

การคิดคำนวณเกี่ยวกับการเทียบศักราชอื่นๆเป็นพุทธศักราช

12.2 การบูรณาการกับกลุ่มสาระ ..การงานอาชีพและเทคโนโลยี..บูรณาการดังนี้

สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเรื่อง วิธีการเทียบศักราช และตัวอย่างการใช้ศักราชต่างๆที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย

13. คุณธรรมที่สอดแทรก

13.1 คุณธรรมในเรื่องความซื่อสัตย์.... โดยครูสอดแทรกแนวคิดดังนี้

ความซื่อสัตย์เป็นสิ่งสำคัญ จะเห็นได้ว่าการปรับเปลี่ยนศักราชเพื่อให้ความสอดคล้องกัน ในปฏิทินแต่ละช่วงเวลา หากไม่มีความซื่อสัตย์เป็นพื้นฐาน ก็จะเกิดผลกระทบต่ออดีตและทำให้ ช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์มีความคลาดเคลื่อนออกไป นั่นจะส่งผลให้ประวัติศาสตร์ก็จะไกลความเป็นจริง ที่เกิดขึ้นในอดีตมากขึ้น

13.2 คุณธรรมในเรื่องความเสียสละ..... โดยครูสอดแทรกแนวคิดดังนี้

การปรับช่วงเวลาเพื่อให้ความสอดคล้องกัน เป็นความยุ่งยากและลำบากมาก และผู้ที่มิ บพบาตจะต้องมีความรู้ความชำนาญและเสียสละในการศึกษาและปรับเปลี่ยนให้ถูกต้องหรือใกล้เคียงกับ ความถูกต้องมากที่สุด เพราะเรื่องของเวลาเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่และการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในทุก ขณะชีวิต จะเห็นได้ว่าความเสียสละ ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาหาความรู้ เสียสละเพื่อรับผิดชอบ มีคำสำคัญอย่าง ยิ่งในการสร้างสรรค์วัฒนธรรมของเวลาที่ส่งต่อมาจากอดีตมาสู่ปัจจุบัน

ชื่อ – สกุล _____
 ชั้น _____ เลขที่ _____

แบบทดสอบ

เรื่อง วิธีการเทียบศักราช และตัวอย่างการใช้ศักราชต่างๆที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย

เวลา 10 นาที

1. การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างประวัติศาสตร์สากลกับประวัติศาสตร์ของประเทศใดประเทศหนึ่งเพื่อศึกษาช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์ใช้วิธีการตามข้อใด

1. ยึดประวัติศาสตร์สากลเป็นหลัก
2. ยึดประวัติศาสตร์ชาติของตนเองเป็นหลัก
3. เปรียบเทียบช่วงเวลาของศักราช
4. เปรียบเทียบหลักฐานทางประวัติศาสตร์

2. ปีปกติสุริทิน คือข้อใด

1. ปีที่มี 366 วัน	2. ปีที่มี 365 วัน
3. ปีที่มี 354 วัน	4. ปีที่มี 368 วัน

3. เกณฑ์วกลงเพื่อเปลี่ยนศักราชระหว่างพุทธศักราช กับคริสต์ศักราช มีวิธีคิดอย่างไร

1. พ.ศ. = ค.ศ. - 534	พ.ศ. = พ.ศ. + 534
2. พ.ศ. = ค.ศ. + 543	ค.ศ. = พ.ศ. - 543
3. พ.ศ. = ค.ศ. + 534	ค.ศ. = พ.ศ. - 534
4. พ.ศ. = ค.ศ. - 533	ค.ศ. = พ.ศ. + 533

4. เวลาที่โลกหมุนรอบดวงอาทิตย์ 1 รอบ ใช้เวลาประมาณเท่าใด

1. 365 วัน	2. 366 วัน
3. 365 เศษ 1 ส่วน 4 วัน	4. 366 เศษ 1 ส่วน 4 วัน

5. เดือนเต็ม หมายถึงอะไร

1. เดือนคี่ที่มีข้างขึ้น 15 วัน ข้างแรม 15 วัน	2. เดือนคู่ที่มีข้างขึ้น 15 วัน ข้างแรม 15 วัน
3. เดือนคี่ที่มีข้างขึ้น 15 วัน ข้างแรม 14 วัน	4. เดือนคู่ที่มีข้างขึ้น 15 วัน ข้างแรม 14 วัน

6. เดือนขาด หมายถึงอะไร

1. เดือนคี่ที่มีข้างขึ้น 15 วัน ข้างแรม 15 วัน	2. เดือนคู่ที่มีข้างขึ้น 15 วัน ข้างแรม 15 วัน
3. เดือนคี่ที่มีข้างขึ้น 15 วัน ข้างแรม 14 วัน	4. เดือนคู่ที่มีข้างขึ้น 15 วัน ข้างแรม 14 วัน

7. เดือนทางจันทรคติ 1 ปี มีจำนวนกี่วัน

1. 354 วัน	2. 356 วัน	3. 365 วัน	4. 366 วัน

8. เดือนทางจันทรคติ 1 ปี มีจำนวนน้อยกว่าเดือนทาง สุริยคติ กี่วัน

1. 10 วันเศษ 2. 11 วันเศษ 3. 12 วันเศษ 4. 13 วันเศษ

9. การนับพุทธศักราชแบบลังกาเป็นการนับแบบใด

1. เริ่มนับ พ.ศ. 1 ในปีที่พระพุทธเจ้าปรินิพพาน
2. เริ่มนับ พ.ศ. 1 หลังจากทีพระพุทธเจ้าปรินิพพานไปแล้ว 1 ปี
3. เริ่มนับ พ.ศ. 1 ในปีที่พระพุทธเจ้าประสูติ
4. เริ่มนับ พ.ศ. 1 หลังจากทีพระพุทธเจ้าประสูติไปแล้ว 1 ปี

10. “ศักราช 740 มะเมียศก เสด็จไปเอาเมืองซากังราว ครั้งนั้นมหาธรรมราชาออรบทัพหลวงเป็นสามรถแลเห็นว่าจะต่อด้วยทัพหลวงมิได้ จึงมหาธรรมราชาออกถวายบังคม...” จากข้อความ ศักราช 740 ตรงกับ พ.ศ. ไດ

1. ค.ศ. 1283 2. ค.ศ. 1361 3. ค.ศ. 1862 4. ค.ศ. 1921

เฉลย

1. ข้อ 1 ตอบ 3
2. ข้อ 1 ตอบ 2
3. ข้อ 1 ตอบ 2
4. ข้อ 1 ตอบ 3
5. ข้อ 1 ตอบ 2
6. ข้อ 1 ตอบ 3
7. ข้อ 1 ตอบ 1
8. ข้อ 1 ตอบ 2
9. ข้อ 1 ตอบ 1
10. ข้อ 1 ตอบ 4

ได้
เต็ม

แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคจิ๊กซอว์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

เรื่อง เวลากับประวัติศาสตร์

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ชื่อหน่วย วันवार กาลเวลา แลนนาศักราช เวลา 50 นาที
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับชั้น ม.1 ชั้น ม.1/5
 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ชื่อ-นามสกุล นางสาวสุพัตรา ทองคำ

1. สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์
2. มาตรฐานการเรียนรู้
 1. วิเคราะห์ความสำคัญของเวลาในการศึกษาประวัติศาสตร์
 2. เทียบศักราชระบบต่างๆที่ใช้ในการศึกษาประวัติศาสตร์
3. ตัวชี้วัด
 - ส 4.1 ม.1/1, ม.1/2
4. วิเคราะห์ผลการเรียนรู้
 - 4.1 ด้านความรู้
 1. บอกความหมายและความสำคัญของเวลาและช่วงเวลาสำหรับการศึกษาประวัติศาสตร์
 2. อธิบายความสัมพันธ์และสำคัญของอดีตที่มีต่อปัจจุบันและอนาคต
 3. ยกตัวอย่างการใช้เวลาและยุคสมัยที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย ที่มาของศักราช ที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย
 4. ระบุที่มาของศักราชที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย ได้แก่ จ.ศ. / ม.ศ. / ร.ศ. / พ.ศ. / ค.ศ. และ ฮ.ศ.
 5. เทียบศักราชต่างๆ และตัวอย่างการเทียบศักราช ตัวอย่างการใช้ศักราชต่างๆที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย
 - 4.2 ด้านเจตคติ – ค่านิยม
 1. ความมีวินัย
 2. ใฝ่เรียนรู้
 3. มุ่งมั่นในการทำงาน
 4. มีความเป็นผู้นำ
 - 4.3 ด้านทักษะ / กระบวนการ
 1. ความสามารถในการสื่อสาร: อธิบาย อภิปราย
 2. ความสามารถในการคิด: วิเคราะห์
 3. ความสามารถในการแก้ปัญหา: -

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต: การทำงานร่วมกัน ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในการทำงาน

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี: สืบค้น

5. จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถ

1. บอกความหมายและความสำคัญของเวลาและช่วงเวลาสำหรับการศึกษาประวัติศาสตร์ได้
2. อธิบายความสัมพันธ์และสำคัญของอดีตที่มีต่อปัจจุบันและอนาคตได้
3. ยกตัวอย่างการใช้เวลาและยุคสมัยที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย ที่มาของศักราช ที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทยได้
4. ระบุที่มาของศักราชที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย ได้แก่ จ.ศ. / ม.ศ. / ร.ศ. / พ.ศ. / ค.ศ. และ ฮ.ศ. ได้
5. เทียบศักราชต่างๆ และตัวอย่างการเทียบศักราช ตัวอย่างการใช้ศักราชต่างๆที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทยได้
6. สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเวลากับประวัติศาสตร์ได้
7. ตระหนักถึงสำคัญและความสัมพันธ์ของอดีตที่มีต่อปัจจุบันและอนาคต
8. มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีความเป็นผู้นำ

6. สาระสำคัญ / ความคิดรวบยอด

กาลเวลามีความสำคัญและสัมพันธ์กับประวัติศาสตร์ เนื่องจากมนุษย์ในทุกสังคมต่างผูกพันอยู่กับอดีต และมองว่าเหตุการณ์สำคัญในอดีต เหตุการณ์ปัจจุบัน และเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นมีความสัมพันธ์กัน การแบ่งเวลาจึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับมนุษย์ มนุษย์สามารถที่จะเรียนรู้ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นต่างกรรมต่างวาระ ความรู้ที่เกี่ยวกับตัวเองของมนุษย์เกิดจากการเรียนรู้และวิเคราะห์เหตุการณ์และปรากฏการณ์ที่ผ่านมาในเชิงเปรียบเทียบเสมอ

7. สาระการเรียนรู้

1. ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับวันวารและกาลเวลา
2. การนับเวลากับระบบศักราช
3. วิธีการเทียบศักราช และตัวอย่างการใช้ศักราชต่างๆที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย

8. รายละเอียดสาระการเรียนรู้

ความสัมพันธ์ของเวลาและช่วงเวลาที่เชื่อมโยงยุคสมัยทางประวัติศาสตร์กับหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อการพัฒนาจากอดีตถึงปัจจุบันและอนาคต กาลเวลาคือสิ่งที่กำหนดให้รู้ว่า เรื่องราวปรากฏการณ์ที่เปลี่ยนแปลง เหตุการณ์เกิดขึ้นเมื่อไร เกิดอยู่นานเพียงใด และสิ้นสุดลงเมื่อไร เมื่อมนุษย์ในแต่ละอารยธรรมพยายามอธิบายจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดของเวลาแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเชื่อของตน กาลเวลาเปลี่ยนไปก็ได้ นำพาความเปลี่ยนแปลงมาสู่สังคมมนุษย์ และความเปลี่ยนแปลงนั้นสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติและสรรพสิ่งมนุษย์ในอดีตซึ่งพึงพิงเกษตรกรรมมีประสบการณ์ในการสังเกตความเปลี่ยนแปลงของปรากฏการณ์ธรรมชาติและความสัมพันธ์ระหว่างปรากฏการณ์ธรรมชาติกับความเปลี่ยนแปลงของเวลา ทำให้มนุษย์จำเป็นต้องหาจุดอ้างอิงเพื่อที่จะทำนายปรากฏการณ์ต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อชีวิต จึงมนุษย์สร้างแบบแผนหรือระบบการนับเวลา และกำหนดช่วงเวลาแบบต่างๆ ซึ่งเป็นที่ยอมรับของสังคมขึ้นมา เพื่อประกอบพิธีกรรม อันเกี่ยวเนื่องกับลัทธิความเชื่อเรื่องความอุดมสมบูรณ์

9. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (กระบวนการสอนหรือรูปแบบการสอนที่ใช้)

ใช้รูปแบบการเรียนการสอนของรูปแบบจิ๊กซอว์ (Jigsaw Technic)

กิจกรรมนำเข้าสู่การเรียนรู้

2. ครูชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบว่าเมื่อเรียนจบแผนการจัดการ เรียนรู้แล้ว นักเรียนจะมีความรู้ความเข้าใจเรื่องเวลากับประวัติศาสตร์

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนเรื่องเวลากับประวัติศาสตร์ เพื่อวัดความรู้ทั้งหมดของผู้เรียนว่าแต่ละคนมีความรู้มากน้อยเพียงใดในเรื่องที่ได้เรียนไปแล้วซึ่งเป็นข้อสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

กิจกรรมรวบยอด

3. ครูสรุปความรู้ทั้งหมดเกี่ยวกับ เรื่องเวลากับประวัติศาสตร์และสอดคล้องคุณธรรมที่เกี่ยวข้อง

10. สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้

10.1 สื่อการเรียนรู้

- Power point
- หนังสือสำหรับค้นคว้า เรื่อง วันวารกาลเวลาและนานาศักราช
- หนังสือเรียนประวัติศาสตร์ ม.1

10.2 แหล่งการเรียนรู้

- อินเทอร์เน็ต
- ห้องสมุดโรงเรียน

11. การวัดผลและประเมินผล

11.1 วิธีการวัดผล

- ทำแบบทดสอบหลังเรียนจำนวน 30 ข้อ

11.2 เครื่องมือวัดผล

- แบบทดสอบหลังเรียนจำนวน 30 ข้อ

11.3 เกณฑ์การประเมินผล

- ความถูกต้องแบบฝึกหัดร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์

12. การบูรณาการกับกลุ่มสาระอื่น ๆ

12.1 การบูรณาการกับกลุ่มสาระ ..ภาษาไทย..บูรณาการดังนี้

- ฟัง พูด อ่าน และเขียนเกี่ยวกับเรื่องของเวลา กับประวัติศาสตร์

13. คุณธรรมที่สอดแทรก

13.1 คุณธรรมในเรื่องตั้งใจ....โดยครูสอดแทรกแนวคิดดังนี้

เมื่อเราได้ตั้งใจจะกระทำการใดไว้แล้ว เราต้องรักษาคำมั่นสัญญาที่ให้ไว้กับตัวเอง ซึ่งถือว่ามี ความสำคัญอย่างยิ่ง หากเราไม่รักษาคำมั่นสัญญานั้นแล้วมันก็จะกลายเป็นผลัดวันเปลี่ยนแปลงไปเรื่อยๆทำ ใ้งานหรือสิ่งที่ตั้งใจไว้ไม่ประสบความสำเร็จ ดังนั้น ตั้งใจะ จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อตัวเราและต่อผู้อื่น ด้วยเช่นกัน

13.2 คุณธรรมในเรื่องเมตตา.....โดยครูสอดแทรกแนวคิดดังนี้

หากเราจะกระทำการสิ่งอันใดก็แล้วแต่เราต้องรู้จักเมตตาต่อตัวเอง เมตตาในที่นี้คือ เช่นถ้าไม่ อยากสอบตกหรือสอบไม่ผ่าน เราจงอย่าทำร้ายตัวเองด้วยการไม่อ่านหนังสือ คนที่ทำอะไรก็แล้วแต่ หากรู้จักเมตตาตัวเอง ผลที่เกิดขึ้นย่อมเป็นที่น่าพอใจเสมอ

แผนการจัดการเรียนรู้แบบแบบปกติ
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม
สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/4

หน่วยการเรียนรู้
วันวาร กาลเวลา แลนานาสักราช

ของ

นางสาวสุพัตรา ทองคำ
นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

แผนการจัดการเรียนรู้นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู

แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

เรื่อง เวลากับประวัติศาสตร์

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ชื่อหน่วย วันวารกาลเวลา แลนานาศักราช เวลา 50 นาที
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับชั้น ม.1 ชั้น ม.1/4
 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ชื่อ-นามสกุล นางสาวสุพัตรา ทองคำ

1. สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์
2. มาตรฐานการเรียนรู้
 1. วิเคราะห์ความสำคัญของเวลาในการศึกษาประวัติศาสตร์
 2. เทียบศักราชระบบต่างๆที่ใช้ในการศึกษาประวัติศาสตร์
3. ตัวชี้วัด
 - ส 4.1 ม.1/1, ม.1/2
4. วิเคราะห์ผลการเรียนรู้
 - 4.1 ด้านความรู้
 1. บอกความหมายและความสำคัญของเวลาและช่วงเวลาสำหรับการศึกษาประวัติศาสตร์
 2. อธิบายความสัมพันธ์และความสำคัญของอดีตที่มีต่อปัจจุบันและอนาคต
 3. ยกตัวอย่างการใช้เวลาและยุคสมัยที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย ที่มาของศักราช ที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย
 4. ระบุที่มาของศักราชที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย ได้แก่ จ.ศ. / ม.ศ. / ร.ศ. / พ.ศ. / ค.ศ. และ ฮ.ศ.
 5. เทียบศักราชต่างๆ และตัวอย่างการเทียบศักราช ตัวอย่างการใช้ศักราชต่างๆที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย
 - 4.2 ด้านเจตคติ – ค่านิยม
 1. ความมีวินัย
 2. ใฝ่เรียนรู้
 3. มุ่งมั่นในการทำงาน
 4. มีความเป็นผู้นำ
 - 4.3 ด้านทักษะ / กระบวนการ
 1. ความสามารถในการสื่อสาร: อธิบาย อภิปราย
 2. ความสามารถในการคิด: วิเคราะห์
 3. ความสามารถในการแก้ปัญหา: -

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต: การทำงานร่วมกัน ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในการทำงาน

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี: สืบค้น

5. จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถ

1. บอกความหมายและความสำคัญของเวลาและช่วงเวลาสำหรับการศึกษาประวัติศาสตร์ได้
2. อธิบายความสัมพันธ์และสำคัญของอดีตที่มีต่อปัจจุบันและอนาคตได้
3. ยกตัวอย่างการใช้เวลาและยุคสมัยที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย ที่มาของศักราช ที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย
4. ระบุที่มาของศักราชที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย ได้แก่ จ.ศ. / ม.ศ. / ร.ศ. / พ.ศ. / ค.ศ. และ ฮ.ศ. ได้
5. เปรียบศักราชต่างๆ และตัวอย่างการเทียบศักราช ตัวอย่างการใช้ศักราชต่างๆที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทยได้
6. สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเวลากับประวัติศาสตร์ได้
7. ตระหนักถึงสำคัญและความสัมพันธ์ของอดีตที่มีต่อปัจจุบันและอนาคต
8. มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีความเป็นผู้นำ

6. สาระสำคัญ / ความคิดรวบยอด

กาลเวลามีความสำคัญและสัมพันธ์กับประวัติศาสตร์ เนื่องจากมนุษย์ในทุกสังคมต่างผูกพันอยู่กับอดีต และมองว่าเหตุการณ์สำคัญในอดีต เหตุการณ์ปัจจุบัน และเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นมีความสัมพันธ์กัน การแบ่งเวลาจึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับมนุษย์ มนุษย์สามารถที่จะเรียนรู้ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นต่างกรรมต่างวาระ ความรู้ที่เกี่ยวกับตัวเองของมนุษย์เกิดจากการเรียนรู้และวิเคราะห์เหตุการณ์และปรากฏการณ์ที่ผ่านมาในเชิงเปรียบเทียบเสมอ

7. สาระการเรียนรู้

1. ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับวันวารและกาลเวลา
2. การนับเวลากับระบบศักราช
3. วิธีการเทียบศักราช และตัวอย่างการใช้ศักราชต่างๆที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย

8. รายละเอียดสาระการเรียนรู้

ความสัมพันธ์ของเวลาและช่วงเวลาสามารถเชื่อมโยงยุคสมัยทางประวัติศาสตร์กับหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อการพัฒนาจากอดีตถึงปัจจุบันและอนาคต กาลเวลาคือสิ่งที่กำหนดให้รู้ว่า เรื่องราวปรากฏการณ์ที่เปลี่ยนแปลง เหตุการณ์เกิดขึ้นเมื่อไร เกิดอยู่นานเพียงใด และสิ้นสุดลงเมื่อไร เมื่อมนุษย์ในแต่ละอารยธรรมพยายามอธิบายจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดของเวลาแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเชื่อของตน กาลเวลาเปลี่ยนไปก็ได้ นำพาความเปลี่ยนแปลงมาสู่สังคมมนุษย์ และความเปลี่ยนแปลงนั้นสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติและสรรพสิ่งมนุษย์ในอดีตซึ่งพึงพิงเกษตรกรรมมีประสบการณ์ในการสังเกตความเปลี่ยนแปลงของปรากฏการณ์ธรรมชาติและความสัมพันธ์ระหว่างปรากฏการณ์ธรรมชาติกับความเปลี่ยนแปลงของเวลา ทำให้มนุษย์จำเป็นต้องหาจุดอ้างอิงเพื่อที่จะทำนายปรากฏการณ์ต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อชีวิต จึงมนุษย์สร้างแบบแผนหรือระบบการนับเวลา และกำหนดช่วงเวลาแบบต่างๆ ซึ่งเป็นที่ยอมรับของสังคมขึ้นมา เพื่อประกอบพิธีกรรม อันเกี่ยวเนื่องกับลัทธิความเชื่อเรื่องความอุดมสมบูรณ์

9. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (ระบุวิธีสอนหรือรูปแบบการสอนที่ใช้)

ใช้รูปแบบการเรียนการสอนของรูปแบบปกติ (บรรยาย)

กิจกรรมนำเข้าสู่การเรียนรู้

1. ครูชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบว่าเมื่อเรียนจบแผนการจัดการ เรียนรู้แล้ว นักเรียนจะมีความรู้ความเข้าใจเรื่องเวลากับประวัติศาสตร์

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนการเรียนรู้เรื่องเวลากับประวัติศาสตร์ เพื่อวัดความรู้เดิมของผู้เรียนแต่ละคนว่ามีความรู้มากน้อย เพียงใดในเรื่องที่จะเรียนซึ่งเป็นข้อสอบปรนัย 4 ตัวเลือกจำนวน 30 ข้อ

กิจกรรมรวบยอด

3. ครูสรุปแนวคิดพื้นฐานของรายวิชาเรื่อง เวลา กับประวัติศาสตร์และสอดคล้องคุณธรรมที่เกี่ยวข้อง

10. สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้

10.1 สื่อการเรียนรู้

- Power point
- หนังสือสำหรับค้นคว้า เรื่อง วันวารกาลเวลาแลนนาศักราช
- หนังสือเรียนประวัติศาสตร์ ม.1

10.2 แหล่งการเรียนรู้

- อินเทอร์เน็ต
- ห้องสมุดโรงเรียน

11. การวัดผลและประเมินผล

11.1 วิธีการวัดผล

- ทำแบบทดสอบก่อนเรียนจำนวน 30 ข้อ

11.2 เครื่องมือวัดผล

- แบบทดสอบก่อนเรียนจำนวน 30 ข้อ

11.3 เกณฑ์การประเมินผล

- ความถูกต้องแบบฝึกหัดร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์

12. การบูรณาการกับกลุ่มสาระอื่น ๆ

12.1 การบูรณาการกับกลุ่มสาระ ..ภาษาไทย..บูรณาการดังนี้

ฟัง พูด อ่าน และเขียนเกี่ยวกับเรื่องของเวลากับประวัติศาสตร์

12.2 การบูรณาการกับกลุ่มสาระ ..การงานอาชีพและเทคโนโลยี..บูรณาการดังนี้

สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องของเวลากับประวัติศาสตร์

13. คุณธรรมที่สอดแทรก

13.1 คุณธรรมในเรื่องความดี.... โดยครูสอดแทรกแนวคิดดังนี้

เมื่อเวลาผ่านไปทุกสิ่งทุกอย่างจะกลายเป็นอดีต หากเราอยากให้อดีตเป็นสิ่งที่น่าจดจำ เราจึงควรหมั่นทำความดีเสมอ แม้เวลาจะผ่านไปนานเท่าไร เป็นอดีตอีกสักกี่ครั้ง ความดีก็ยังคงเป็นความดีอยู่นิจนิรันดร์ ไม่เพียงแต่เราจะไม่เสียใจในสิ่งที่ได้กระทำลงไป หากแต่เรายังมาความภาคภูมิใจในสิ่งที่ทำตลอดไป

13.2 คุณธรรมในเรื่องความเพียร..... โดยครูสอดแทรกแนวคิดดังนี้

ความพยายามหรือความเพียรจะต้องใช้เวลาในฝึกฝน เราจะเห็นได้ว่ามนุษย์ได้ฝ่าสังเกตการณ์การเปลี่ยนแปลงต่างๆตามกาลเวลา เพื่อศึกษาและปรับใช้กับการดำรงชีวิต จนเกิดเป็นวัฒนธรรมและอารยธรรมที่สืบทอดส่งต่อมา เหล่านี้ก็เกิดขึ้นด้วยความเพียร ฉะนั้นหากเราจะทำการใดเมื่อมีความพยายามแล้ว ต่อให้ต้องใช้เวลานานเท่าใด ก็ย่อมเกิดผลสำเร็จเสมอ

แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

เรื่อง ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวันวารและกาลเวลา

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ชื่อหน่วย วันวารกาลเวลา แลนนาศักราช เวลา 50 นาที

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับชั้น ม.1 ชั้น ม.1/4

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ชื่อ-นามสกุล นางสาวสุพัตรา ทองคำ

1. สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์
2. มาตรฐานการเรียนรู้
 1. วิเคราะห์ความสำคัญของเวลาในการศึกษาประวัติศาสตร์
 2. เทียบศักราชระบบต่างๆที่ใช้ในการศึกษาประวัติศาสตร์
3. ตัวชี้วัด
 - ส 4.1 ม.1/1, ม.1/2
4. วิเคราะห์ผลการเรียนรู้
 - 4.1 ด้านความรู้
 1. บอกความหมายและความสำคัญของเวลาและช่วงเวลาสำหรับการศึกษาประวัติศาสตร์
 2. อธิบายความสัมพันธ์และสำคัญของอดีตที่มีต่อปัจจุบันและอนาคต
 3. ยกตัวอย่างการใช้เวลาและยุคสมัยที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย ที่มาของศักราช ที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย
 4. ระบุที่มาของศักราชที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย ได้แก่ จ.ศ. / ม.ศ. / ร.ศ. / พ.ศ. / ค.ศ. และ ฮ.ศ.
 5. เทียบศักราชต่างๆ และตัวอย่างการเทียบศักราช ตัวอย่างการใช้ศักราชต่างๆที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย
 - 4.2 ด้านเจตคติ – ค่านิยม
 1. ความมีวินัย
 2. ใฝ่เรียนรู้
 3. มุ่งมั่นในการทำงาน
 4. มีความเป็นผู้นำ
 - 4.3 ด้านทักษะ / กระบวนการ
 1. ความสามารถในการสื่อสาร: อธิบาย อภิปราย
 2. ความสามารถในการคิด: วิเคราะห์
 3. ความสามารถในการแก้ปัญหา: -

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต: การทำงานร่วมกัน ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในการทำงาน

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี: สืบค้น

5. จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถ

1. บอกความหมายและความสำคัญของเวลาและช่วงเวลาสำหรับการศึกษาประวัติศาสตร์ได้
2. อธิบายความสัมพันธ์และสำคัญของอดีตที่มีต่อปัจจุบันและอนาคตได้
3. บอกช่วงเวลาและที่มาของคำเรียกช่วงเวลาได้
4. อธิบายการเปลี่ยนแปลงของ นาฬิกา: เครื่องบอกเวลาได้
5. เปรียบเทียบการนับปฏิทินของชนชาติโบราณได้
6. สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับกาลเวลา ความสำคัญของกาลเวลาได้
7. ตระหนักถึงสำคัญและความสัมพันธ์ของอดีตที่มีต่อปัจจุบันและอนาคต

6. สาระสำคัญ / ความคิดรวบยอด

กาลเวลามีความสำคัญและสัมพันธ์กับประวัติศาสตร์ เนื่องจากมนุษย์ในทุกสังคมต่างผูกพันอยู่กับอดีต และมองว่าเหตุการณ์สำคัญในอดีต เหตุการณ์ปัจจุบัน และเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นมีความสัมพันธ์กัน การแบ่งเวลาจึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับมนุษย์ มนุษย์สามารถที่จะเรียนรู้ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นต่างกรรมต่างวาระ ความรู้ที่เกี่ยวกับตัวเองของมนุษย์เกิดจากการเรียนรู้และวิเคราะห์เหตุการณ์และปรากฏการณ์ที่ผ่านมาในเชิงเปรียบเทียบเสมอ

7. สาระการเรียนรู้

1. กาลเวลา
2. ความสำคัญของเวลา
3. กาลเวลากับประวัติศาสตร์
4. ช่วงเวลาและที่มาของคำเรียกช่วงเวลา
5. นาฬิกา: เครื่องบอกเวลา
6. ปฏิทิน

8. รายละเอียดสาระการเรียนรู้

ความสัมพันธ์ของเวลาและช่วงเวลาสามารถเชื่อมโยงยุคสมัยทางประวัติศาสตร์กับหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อการพัฒนาจากอดีตถึงปัจจุบันและอนาคต กาลเวลาคือสิ่งที่กำหนดให้รู้ว่า เรื่องราวปรากฏการณ์ที่เปลี่ยนแปลง เหตุการณ์เกิดขึ้นเมื่อไร เกิดอยู่นานเพียงใด และสิ้นสุดลงเมื่อไร เมื่อมนุษย์ใน

แต่ละอารยธรรมพยายามอธิบายจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดของเวลาแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเชื่อของตน กาลเวลาเปลี่ยนไปก็ได้ นำพาความเปลี่ยนแปลงมาสู่สังคมมนุษย์ และความเปลี่ยนแปลงนั้นสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติและสรรพสิ่งมนุษย์ในอดีตซึ่งพึงพิงเกษตรกรรมมีประสบการณ์ในการสังเกตความเปลี่ยนแปลงของปรากฏการณ์ธรรมชาติและความสัมพันธ์ระหว่างปรากฏการณ์ธรรมชาติกับความเปลี่ยนแปลงของเวลา ทำให้มนุษย์จำเป็นต้องหาจุดอ้างอิงเพื่อที่จะทำนายปรากฏการณ์ต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อชีวิต จึงมนุษย์สร้างแบบแผนหรือระบบการนับเวลา และกำหนดช่วงเวลาแบบต่างๆ ซึ่งเป็นที่ยอมรับของสังคมขึ้นมา เพื่อประกอบพิธีกรรม อันเกี่ยวเนื่องกับลัทธิความเชื่อเรื่องความอุดมสมบูรณ์

9. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (ระบุวิธีสอนหรือรูปแบบการสอนที่ใช้)

ใช้รูปแบบการเรียนการสอนของรูปแบบการสอนแบบปกติ (บรรยาย)

กิจกรรมนำเข้าสู่การเรียนรู้

1. ครูแจ้งตัวชี้วัดช่วงชั้นและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูยกตัวอย่างระบบการนับเวลาของสังคมมนุษย์ในอารยธรรมต่างๆ

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

3. ครูอธิบายความสำคัญของเวลาและช่วงเวลาสำหรับการศึกษาประวัติศาสตร์ จากนั้นครูให้นักเรียนยกตัวอย่างว่าระบบการนับเวลาของสังคมมนุษย์มีอะไรบ้าง

4. ครูบรรยายเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของเวลากับประวัติศาสตร์ในประเด็นต่างๆ เช่น

1. กาลเวลาคืออะไร
2. กาลเวลาที่มีความสำคัญอย่างไร
3. กาลเวลากับประวัติศาสตร์มีความสัมพันธ์กันอย่างไร
4. ช่วงเวลาและที่มาของคำเรียกช่วงเวลาบ้าง
5. ตัวอย่างของเครื่องวัดเวลาในสังคมมนุษย์มีอะไรบ้าง
6. วิธีการนับปฏิทินในระบบการนับเวลาต่างๆอะไรบ้าง

5. ครูให้นักเรียนออกมาเขียนคำตอบบนกระดานคนละ 1 ข้อ ครูอธิบายเพิ่มเติม

กิจกรรมรวบยอด

6. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง กาลเวลากับประวัติศาสตร์และสอดคล้องกับคุณธรรมที่เกี่ยวข้อง ทำแบบฝึกหัด

10. สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้

10.1 สื่อการเรียนรู้

- Power point
- ใบงานกิจกรรม

- หนังสือสำหรับค้นคว้า เรื่อง วันวารกาลเวลาและนานาศักราช
- หนังสือเรียนประวัติศาสตร์ ม.1

10.2 แหล่งการเรียนรู้

- อินเทอร์เน็ต
- ห้องสมุดโรงเรียน

11. การวัดผลและประเมินผล

11.1 วิธีการวัดผล

- ทำแบบฝึกหัด

11.2 เครื่องมือวัดผล

- ใบงานกิจกรรม

11.3 เกณฑ์การประเมินผล

- ความถูกต้องแบบฝึกหัดร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์

12. การบูรณาการกับกลุ่มสาระอื่น ๆ

12.1 การบูรณาการกับกลุ่มสาระ ..ภาษาไทย..บูรณาการดังนี้

ฟัง พูด อ่าน และเขียนเกี่ยวกับเรื่องของเวลากับประวัติศาสตร์

12.2 การบูรณาการกับกลุ่มสาระ ..การงานอาชีพและเทคโนโลยี..บูรณาการดังนี้

สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องของเวลากับประวัติศาสตร์

13. คุณธรรมที่สอดแทรก

13.1 คุณธรรมในเรื่องความศรัทธา....โดยครูสอดแทรกแนวคิดดังนี้

หากคนเรามีความศรัทธาในธรรมชาติและ การดำรงอยู่ร่วมกันของมนุษย์แล้ว จะนำมาซึ่งการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม ดังเช่น การสร้างระบบการนับเวลา เพื่อให้เข้าใจในฤดูกาลที่ถูกต้องตรงกัน ร่วมกันประกอบพิธีกรรมในวัฒนธรรมนั้นๆ ก่อเกิดเป็นมรดกแห่งระบบการนับเวลานั้นคือ ปฏิทิน ทั้งนี้ก็เกิดจากความเชื่อความศรัทธาทั้งสิ้น

13.2 คุณธรรมในเรื่องอิทธิบาท 4.....โดยครูสอดแทรกแนวคิดดังนี้

อิทธิบาท 4 เป็นคุณธรรมสำหรับการครองงาน เพื่อให้การงานบรรลุเป้าหมายได้นั้น จะต้องมีความรักชอบในการทำงาน ขยันหมั่นเพียรทำอย่างสม่ำเสมอ เอาใจใส่และหมั่น ใฝ่ตรงตรวจสอบผลงานที่ออกมาแล้ว จะเห็นได้ว่า ไม่ว่าจะเป็นการสร้างระบบการนับเวลา คำเรียกชื่อของช่วงเวลาต่างๆ การแบ่งช่วงกาลเวลา ก็อาศัยหลักของอิทธิบาท 4 จึงประสบความสำเร็จ ทำให้มีปฏิทิน และนาฬิกาอันเป็นเครื่องบอกเวลา ที่ถือว่าเป็นรากฐานของศาสตร์ที่ว่าด้วยเวลามาจนกระทั่งปัจจุบัน

ชื่อ – สกุล _____

ชั้น _____ เลขที่ _____

ใบงานกิจกรรมที่ 1
เรื่อง เวลากับประวัติศาสตร์

คำสั่ง จงเติมคำตอบให้ถูกต้อง

1. เวลา หมายถึง _____
2. ประวัติศาสตร์ หมายถึง _____
3. เวลา และศักราช มีความสำคัญต่อการศึกษาประวัติศาสตร์อย่างไร _____

4. เพราะเหตุใด ประวัติศาสตร์ไทย จึงมีการใช้ศักราชหลายรูปแบบ _____

5. สุริยคติ หมายถึง _____

6. วันทางสุริยคติ ได้แก่ _____ เดือนหนึ่งมีไม่เกินวันที่ _____ เดือนทางสุริยคติมี _____ เดือน
7. วันที่ลงท้ายด้วย คม มี _____ วัน วันที่ลงท้ายด้วย ขน มี _____ วัน ปีที่มี 365 วัน เรียกว่า _____ หรือ _____
8. เวลา 1 ปี คือ _____ ประมาณ _____ วัน
9. ปีปกติสุรทิน วัน เศษ 1 ส่วน 4 จะครบรอบ 1 วัน เมื่อครบ _____ ปี และนำวันที่เพิ่มไปไว้ใน _____ เดือน ทำให้มี _____ วัน ในทุกๆ _____ ปี เรียกปีนั้นว่า _____ ซึ่งมีวันรวม _____ วัน
10. จันทรคติ หมายถึง _____ หรือเรียกว่า _____
11. เดือนเต็ม หมายถึง _____
12. เดือนขาด หมายถึง _____
13. เดือนทางจันทรคติ 1 ปี มีจำนวนน้อยกว่าเดือนทาง สุริยคติ _____ วันเศษ
14. เพื่อไม่ให้เกิดความเหลื่อมล้ำของเดือนทางจันทรคติกับเดือนทางสุริยคติจึงแก้ไขด้วยการ _____
_____ โดยเพิ่ม _____

15. ปีอธิกมาส หมายถึง _____
16. ปีอธิกวาร หมายถึง _____ โดยเพิ่ม _____ ในเดือน _____ ทำให้มีถึงวันแรม _____ ค่ำ
17. ปีนักษัตร หมายถึง _____

ชื่อ – สกุล _____
 ชั้น _____ เลขที่ _____

(เฉลย)

ใบงานกิจกรรมการเรียนรู้
 เรื่อง เวลากับประวัติศาสตร์

คำสั่ง จงเติมคำตอบให้ถูกต้อง

1. เวลา หมายถึง คือ สิ่งที่กำหนดว่าเรื่องราวเหตุการณ์เกิดขึ้นเมื่อไร เกิดอยู่นานเพียงใด และสิ้นสุดลงเมื่อไร
2. ประวัติศาสตร์ หมายถึง การศึกษาเพื่ออธิบายเรื่องราวของสังคมมนุษย์ ผู้ที่ศึกษาค้นคว้าและเขียนเรื่องราวที่ค้นพบได้เรียกว่า นักประวัติศาสตร์
3. เวลา และศักราช มีความสำคัญต่อการศึกษาประวัติศาสตร์อย่างไร การกำหนดเวลาเป็นวิธีที่ช่วยให้มนุษย์สามารถลำดับเหตุการณ์ว่าเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นก่อน เหตุการณ์ใดเกิดขึ้นหลัง
4. เพราะเหตุใด ประวัติศาสตร์ไทย จึงมีการใช้ศักราชหลายรูปแบบ เนื่องจากดินแดนไทยติดต่อกับดินแดนอื่นและรับอิทธิพลทางวัฒนธรรมผ่านความเชื่อทางศาสนาที่หลากหลาย
5. สุริยคติ หมายถึง วิธีนับวันและเดือนโดยถือเอาดวงอาทิตย์เป็นหลัก
6. วันทางสุริยคติ ได้แก่ วันที่ 1,2,3... เรื่อยไป เดือนหนึ่งมีไม่เกินวันที่ 31 เดือนทางสุริยคติมี 12 เดือน
7. วันที่ลงท้ายด้วย คม มี 31 วัน วันที่ลงท้ายด้วย ขน มี 30 วัน ปีที่มี 365 วัน เรียกว่า ปีปกติ หรือ ปีปกติสุรทิน
8. เวลา 1 ปี คือ เวลาที่โลกหมุนรอบดวงอาทิตย์ 1 รอบ ประมาณ 365 เศษ 1 ส่วน 4 วัน
9. ปีปกติสุรทิน วัน เศษ 1 ส่วน 4 จะครบรอบ 1 วัน เมื่อครบ 4 ปี และนำวันที่เพิ่มไปไว้ในเดือน กุมภาพันธ์ ทำให้มี 29 วัน ในทุกๆ 4 ปี เรียกปีนั้นว่า อธิกสุรทิน ซึ่งมีวันรวม 366 วัน
10. จันทรคติ หมายถึง วิธีนับวันและเดือนโดยถือเอาดวงจันทร์เป็นหลัก หรือเรียกว่า การนับดิถี
11. เดือนเต็ม หมายถึง เดือนคู่ที่มีข้างขึ้น 15 วัน ข้างแรม 15 วัน
12. เดือนขาด หมายถึง เดือนคี่ที่มีข้างขึ้น 15 วัน ข้างแรม 14 วัน
13. เดือนทางจันทรคติ 1 ปี มีจำนวนน้อยกว่าเดือนทาง สุริยคติ 11 วันเศษ
14. เพื่อไม่ให้เกิดความเหลื่อมล้ำของเดือนทางจันทรคติกับเดือนทางสุริยคติจึงแก้ไขด้วยการ ปรับให้บางปีมี 13 เดือน โดยเพิ่ม เดือน 8 หลัง ไว้ต่อจากเดือน 8 แรก
15. ป้อธิกมาส หมายถึง ปีที่มีเดือนเพิ่ม
16. ป้อธิกวาร หมายถึง ปรที่มีวันเพิ่ม โดยเพิ่ม 1 วัน ในเดือน 7 ทำให้มีถึงวันแรม 14 ค่ำ
17. ปีนักษัตร หมายถึง ชื่อบอกรอบเวลา 12 และ มีรูปสัตว์เป็นสัญลักษณ์

แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

เรื่อง การนับเวลากับระบบศักราช

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ชื่อหน่วย วันวารกาลเวลา แลนนาศักราช เวลา 50 นาที

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับชั้น ม.1 ชั้น ม.1/4

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ชื่อ-นามสกุล นางสาวสุพัตรา ทองคำ

1. สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์
2. มาตรฐานการเรียนรู้
 1. วิเคราะห์ความสำคัญของเวลาในการศึกษาประวัติศาสตร์
 2. เทียบศักราชระบบต่างๆที่ใช้ในการศึกษาประวัติศาสตร์
3. ตัวชี้วัด
 - ส 4.1 ม.1/1, ม.1/2
4. วิเคราะห์ผลการเรียนรู้
 - 4.1 ด้านความรู้
 1. ยกตัวอย่างการนับเวลาและระบบศักราชต่างๆในโลก
 2. ระบุที่มาของศักราช ได้แก่ ระบบศักราชของโลกตะวันตก อินเดีย จีน อิสลาม
 3. อธิบายการปฏิรูปศักราช
 - 4.2 ด้านเจตคติ – ค่านิยม
 1. ความมีวินัย
 2. ใฝ่เรียนรู้
 3. มุ่งมั่นในการทำงาน
 4. มีความเป็นผู้นำ
 - 4.3 ด้านทักษะ / กระบวนการ
 1. ความสามารถในการสื่อสาร: อธิบาย อภิปราย
 2. ความสามารถในการคิด: วิเคราะห์
 3. ความสามารถในการแก้ปัญหา: -
 4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต: การทำงานร่วมกัน ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลใน
การทำงาน
 5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี: สืบค้น

5. จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถ

8. ยกตัวอย่างการนับเวลาและระบบศักราชต่างๆในโลกได้
9. ระบุที่มาของศักราช ได้แก่ ระบบศักราชของโลกตะวันตก อินเดีย จีน อิสลามได้
10. อธิบายการปฏิรูปศักราชได้
4. สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับกาลเวลา ความสำคัญของกาลเวลาได้
5. ตระหนักถึงสำคัญการนับเวลาและระบบศักราชกับประวัติศาสตร์
6. มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีความเป็นผู้นำ

6. สาระสำคัญ / ความคิดรวบยอด

ศักราช หรืออายุของเวลา ซึ่งเริ่มตั้งแต่เหตุการณ์สำคัญอย่างใดอย่างหนึ่งที่เป็นหลักของการตั้งระบบศักราชนั้น และการเริ่มนับศักราชระบบต่างๆนั้นมีความแตกต่างกันออกไป

7. สาระการเรียนรู้

1. การตั้ง รัชศักราชและศาสนศักราช
2. ระบบศักราชของโลกตะวันตก
3. ระบบศักราชของอินเดีย
4. ระบบศักราชจีน
5. ระบบศักราชมุสลิม
6. การปฏิรูประบบศักราช

8. รายละเอียดสาระการเรียนรู้

ระบบศักราชที่ใช้อยู่ในสังคมต่างๆในยุคเก่ามีอยู่มากมาย แต่ละระบบศักราชเกิดจากการคำนวณทางโหราศาสตร์ การใช้รัชสมัยของพระมหากษัตริย์ หรือการใช้ศาสนกาลอย่างใดอย่างหนึ่ง แม้ในปัจจุบันทุกวัฒนธรรมได้หันมาใช้คริสต์ศักราชเป็นศักราชกลางในการติดต่อสื่อสารกัน เพราะอิทธิพลทางวัฒนธรรมและเทคโนโลยีตะวันตก แต่สังคมส่วนใหญ่เป็นสังคมที่มีรากฐานอยู่ในอดีต และล้วนเป็นสังคมที่ติดอยู่กับพิธีกรรมและศาสนหลัก ดังนั้น ศักราชสำคัญของโลกหลายระบบจึงยังมีบทบาทอยู่เหมือนเดิมในชีวิตประจำวัน ในความเป็นจริงแล้วศักราชสำคัญของโลกก็ได้ผ่านกระบวนการคัดสรรในทางวัฒนธรรมแล้วทั้งสิ้น กว่าจะกลายมาเป็นระบบศักราชอย่างที่รู้จักทุกวันนี้

9. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (ระบุวิธีสอนหรือรูปแบบการสอนที่ใช้)

ใช้รูปแบบการเรียนการสอนของรูปแบบการสอนแบบปกติ (บรรยาย)

กิจกรรมนำเข้าสู่การเรียนรู้

1. ครูแจ้งตัวชี้วัดช่วงชั้นและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูยกตัวอย่างการนับเวลากับระบบศักราชของสังคมมนุษย์ในอารยธรรมต่างๆ

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

3. ครูอธิบายการนับเวลากับระบบศักราชของสังคมมนุษย์ที่แตกต่างกัน จากนั้นครูให้นักเรียนยกตัวอย่างว่าระบบการนับเวลาและศักราชของสังคมมนุษย์มีอะไรบ้าง

4. ครูบรรยายเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของเวลากับประวัติศาสตร์ในประเด็นต่างๆประกอบ power point ดังต่อไปนี้

1. การตั้ง รัชศักราชและศาสนศักราช
2. ระบบศักราชของโลกตะวันตก
3. ระบบศักราชของอินเดีย
4. ระบบศักราชจีน
5. ระบบศักราชมุสลิม
6. การปฏิรูประบบศักราช

กิจกรรมรวบยอด

5. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง การนับเวลากับระบบศักราชและสอดคล้องกับคุณธรรมที่เกี่ยวข้อง ทำแบบฝึกหัด

10. สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้

10.1 สื่อการเรียนรู้

- Power point
- ใบงานกิจกรรมบันทึกความรู้
- หนังสือสำหรับค้นคว้า เรื่อง วันวารกาลเวลาและนนาศักราช
- หนังสือเรียนประวัติศาสตร์ ม.1

10.2 แหล่งการเรียนรู้

- อินเทอร์เน็ต
- ห้องสมุดโรงเรียน

11. การวัดผลและประเมินผล

11.1 วิธีการวัดผล

- ทำแบบฝึกหัด

11.2 เครื่องมือวัดผล

- ใบงานกิจกรรม

11.3 เกณฑ์การประเมินผล

- ความถูกต้องแบบฝึกหัดร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์

12. การบูรณาการกับกลุ่มสาระอื่น ๆ

12.1 การบูรณาการกับกลุ่มสาระ ..ภาษาไทย..บูรณาการดังนี้

ฟัง พูด อ่าน และเขียนเกี่ยวกับเรื่อง วันวารกาลเวลาและนานาศักราช

12.2 การบูรณาการกับกลุ่มสาระ ..การงานอาชีพและเทคโนโลยี..บูรณาการดังนี้

สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเรื่อง การนับเวลาและระบบศักราช

13. คุณธรรมที่สอดแทรก

13.1 คุณธรรมในเรื่องอนิจจัง.... โดยครูสอดแทรกแนวคิดดังนี้

กาลเวลาที่เรารเรียนมา จะเห็นได้ว่าไม่ว่าจะเป็นระบบการนับเวลาหรือระบบศักราชตลอดจน การปฏิรูปศักราช ย่อมมีการเปลี่ยนแปลงเสมอ ตามกาลเวลาเพื่อความเหมาะสมและการดำรงอยู่อย่าง สอดคล้องกับสังคมมนุษย์ในยุคต่างๆ ฉะนั้นเราเป็นมนุษย์คนหนึ่งซึ่งอยู่ในสังคมแห่งการเปลี่ยนแปลง จะต้องรู้และเข้าใจการเปลี่ยนแปลงนั้น เพื่อสามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสมและดำรงชีวิตได้อย่างมี ความสุข

13.2 คุณธรรมในเรื่องความสุข..... โดยครูสอดแทรกแนวคิดดังนี้

เมื่อเราได้เรียนเรื่องการนับเวลาไปแล้ว แม้หลายพันปีที่ผ่านมา คุณเหมือนว่าจะยาวนาน หากแต่เราไม่รู้เลยว่าจุดเริ่มต้นและจุดจบของเวลาอยู่ที่ใด แม้ว่าเราไม่ได้รู้เช่น เพียงแต่รู้ว่าเราจะทำอย่างไร ให้มีความสุขในเวลาที่เหลืออยู่นับจากนี้ และความสุขนั้น ไม่เพียงแต่จะต้องไม่เดือดร้อนต่อตนเองและผู้อื่น เท่านั้น หากแต่ต้องมีคุณค่าและสร้างสรรค์สังคมนั้นด้วย

ชื่อ – สกุล _____
 ชั้น _____ เลขที่ _____

ใบงานที่ 2

เรื่อง การนับเวลากับระบบศักราช

คำสั่ง จงเติมคำตอบให้ถูกต้อง

- ศักราช หมายถึง _____
- พุทธศักราชแบบไทยเป็นการนับแบบ _____
- การนับแบบปีย่าง เป็นการนับพุทธศักราชแบบ _____
- พุทธศักราชตั้งขึ้นจากเหตุการณ์สำคัญคือ _____
- มหาศักราชตั้งขึ้นในประเทศ _____ ผู้ก่อตั้งคือ _____ ตรงกับ พ.ศ. _____
 ดังนั้น มหาศักราชมีเวลาที่ห่างจากพุทธศักราชเป็นเวลา _____ ปี
- จุลศักราชตั้งขึ้นโดย _____ ในปีที่ยังครองราชย์ที่ _____
 เมื่อ พ.ศ. _____ ดังนั้น มหาศักราชมีเวลาที่ห่างจากพุทธศักราชเป็นเวลา _____ ปี และไทย
 รับจุลศักราชเข้ามาใช้ตั้งแต่สมัย _____ จนมาถึงสมัย _____ จึงถูกยกเลิกไป
- รัตนโกสินทร์ศก หรือ ร.ศ. ตั้งขึ้นโดย _____ ใน พ.ศ. _____
 โดยกำหนดจากเหตุการณ์ _____ เมื่อ พ.ศ. _____
 ร.ศ. 1 เริ่มใช้เมื่อวันที่ _____ ตรงกับ พ.ศ. _____ ร.ศ. ใช้วันขึ้นปีใหม่วันที่
 _____ ใช้มาถึง ร.ศ. _____ ตรงกับ พ.ศ. _____ จึงเปลี่ยนเป็นใช้พุทธศักราชแทน
- ผู้ประกาศยกเลิกการใช้รัตนโกสินทร์ศก (ร.ศ.) คือ _____
- ศักราชของชาวมุสลิมเรียกว่า _____ หรือ _____ ศักราชนี้ถือเอาเหตุการณ์สำคัญคือ _____
 _____ ในการตั้งศักราช
- _____ ศักราช ที่ 1 ตรงกับ พ.ศ. 1165

ชื่อ – สกุล _____
 ชั้น _____ เลขที่ _____

(เฉลย)

ใบงานที่ 2

เรื่อง การนับเวลากับระบบศักราช

คำสั่ง จงเติมคำตอบให้ถูกต้อง

1. ศักราช หมายถึง อายุของเวลาที่ตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการ
2. พุทธศักราชแบบไทยเป็นการนับแบบ ปีเต็ม
3. การนับแบบปีอย่าง เป็นการนับพุทธศักราชแบบ ปีเต็ม
4. พุทธศักราชตั้งขึ้นจากเหตุการณ์สำคัญคือ เริ่มนับปีที่พระพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพานเป็น พ.ศ. 1
5. มหาศักราชตั้งขึ้นในประเทศ อินเดีย ผู้ก่อตั้งคือ พระเจ้ากนิษกะ ตรงกับ พ.ศ. 622
 ดังนั้น มหาศักราชมีเวลาที่ห่างจากพุทธศักราชเป็นเวลา 621 ปี
6. จุลศักราชตั้งขึ้นโดย พระเจ้าสุริยวงศ ในปีที่ย้ายครองราชย์ที่ อาณาจักรศรีเกษตร
 เมื่อ พ.ศ. 1182 ดังนั้น มหาศักราชมีเวลาที่ห่างจากพุทธศักราชเป็นเวลา 1181 ปี และไทย
 รับจุลศักราชเข้ามาใช้ตั้งแต่สมัย สุโขทัย จนมาถึงสมัย รัชกาลที่ 5 จึงถูกยกเลิกไป
7. รัตนโกสินทร์ศก หรือ ร.ศ. ตั้งขึ้นโดย พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ใน พ.ศ. 2432
 โดยกำหนดจากเหตุการณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์ เมื่อ
 พ.ศ. 2325 ร.ศ. 1 เริ่มใช้เมื่อวันที่ 1 เมษายน ร.ศ. 108 ตรงกับ พ.ศ. 2432 ร.ศ. 1 ใช้วันขึ้นปีใหม่
 วันที่ 1 เมษายน ใช้มาถึง ร.ศ. 131 ตรงกับ พ.ศ. 2455 จึงเปลี่ยนเป็นใช้พุทธศักราชแทน
8. ผู้ประกาศยกเลิกการใช้รัตนโกสินทร์ศก (ร.ศ.) คือ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (ร.6)
9. ศักราชของชาวมุสลิมเรียกว่า ฮิจเราะห์ศักราช หรือ ฮ.ศ. ศักราชนี้ถือเอาเหตุการณ์สำคัญคือ นบีมุฮัมมัด ศาสดาของศาสนาอิสลามอพยพพวกมุสลิมจากนครมักกะฮ์ ไปยังมะดีนะฮ์ ในการตั้งศักราช
10. ฮิจเราะห์ศักราช ศักราช ที่ 1 ตรงกับ พ.ศ. 1165

แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

เรื่อง วิธีการเทียบศักราช และตัวอย่างการใช้ศักราชต่างๆที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ชื่อหน่วย วันวารกาลเวลา แลนานาศักราช เวลา 50 นาที

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับชั้น ม.1 ชั้น ม.1/4

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ชื่อ-นามสกุล นางสาวสุพัตรา ทองคำ

1. สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์
2. มาตรฐานการเรียนรู้
 1. วิเคราะห์ความสำคัญของเวลาในการศึกษาประวัติศาสตร์
 2. เทียบศักราชระบบต่างๆที่ใช้ในการศึกษาประวัติศาสตร์
3. ตัวชี้วัด
 - ส 4.1 ม.1/1, ม.1/2
4. วิเคราะห์ผลการเรียนรู้
 - 4.1 ด้านความรู้
 1. ยกตัวอย่างการใช้เวลาและยุคสมัยที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย ที่มาของศักราช ที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย
 2. ระบุศักราชที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย ได้แก่ จ.ศ. / ม.ศ. / ร.ศ. / พ.ศ. / ค.ศ. และ ฮ.ศ.
 - 4.2 ด้านเจตคติ – ค่านิยม
 1. ความมีวินัย
 2. ใฝ่เรียนรู้
 3. มุ่งมั่นในการทำงาน
 4. มีความเป็นผู้นำ
 - 4.3 ด้านทักษะ / กระบวนการ
 1. ความสามารถในการสื่อสาร: อธิบาย อภิปราย
 2. ความสามารถในการคิด: วิเคราะห์
 3. ความสามารถในการแก้ปัญหา: -
 4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต: การทำงานร่วมกัน ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในการทำงาน
 5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี: สืบค้น

5. จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถ

1. ยกตัวอย่างการใช้เวลาและยุคสมัยที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย ที่มาของศักราชที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทยได้
2. ระบุศักราชที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย ได้แก่ จ.ศ. / ม.ศ. / ร.ศ. / พ.ศ. / ค.ศ. และ ฮ.ศ. ได้
3. เทียบศักราชที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทยได้
4. สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับกาลเวลา ความสำคัญของกาลเวลาได้
5. ตระหนักถึงสำคัญการนับเวลาและระบบศักราชกับประวัติศาสตร์
6. มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีความเป็นผู้นำ

6. สาระสำคัญ / ความคิดรวบยอด

การเทียบศักราชเพื่อเชื่อมโยงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีตที่เกิดขึ้นในที่ต่างกันในช่วงเวลาเดียวกัน หรือใกล้เคียงกัน มีความสำคัญคือสามารถทำให้เข้าใจบริบทในอดีตของชุมชนสังคมที่ศึกษาได้อย่างชัดเจน

7. สาระการเรียนรู้

1. การขึ้นต้นปีของศักราชต่างๆ
2. คำบอกช่วงเวลา: “ทศวรรษ” “ศตวรรษ” “สหัสวรรษ”
3. การใช้คำเรียกวัน การใช้สัญลักษณ์ในการบอกเวลา และการบอกศักราชโดยการเขียนอย่างย่อ
4. ความคลาดเคลื่อนในระบบศักราชไทย
5. การ “ตัด” ศักราชและการตั้งศักราชใหม่ก่อนรัตน โกสินทร์
6. การเปรียบเทียบศักราชอื่นๆกับพุทธศักราช

8. รายละเอียดสาระการเรียนรู้

การใช้ศักราชในประวัติศาสตร์ไทยแสดงว่า สังคมไทยเป็นสังคมที่ซับซ้อนสำหรับนักประวัติศาสตร์และคนไทยรุ่นปัจจุบัน การเข้าใจเอกสารไทยรุ่นเก่า ตัวอย่างเช่น ศักราชแต่ละศักราชเริ่มต้นไม่เหมือนกัน แม้แต่ในสมัยอยุธยา ก่อนและหลังเสียกรุงครั้งที่ 1 ก็ใช้ระบบศักราชที่แตกต่างกัน ในสมัยอยุธยาตอนต้น ใช้มหาศักราชซึ่งเริ่มต้นในวันขึ้น 1 ค่ำ เดือนอ้าย แต่หลังจากไปใช้จุลศักราชตามแบบพม่า วันขึ้นปีใหม่ของไทยได้เปลี่ยนไปเป็นวันขึ้น 1 ค่ำ เดือน 5 แม้ในสมัยรัตน โกสินทร์ ไทยก็ได้ปรับปรุงการใช้ศักราชและปฏิทินเพื่อให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของบ้านเมืองในสมัยที่ต้องติดต่อกับนานาประเทศมากขึ้น

9. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (ระบุวิธีสอนหรือรูปแบบการสอนที่ใช้)
ใช้รูปแบบการเรียนการสอนของรูปแบบปกติ (บรรยาย)

กิจกรรมนำเข้าสู่การเรียนรู้

1. ครูแจ้งตัวชี้วัดช่วงชั้นและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูถามนักเรียนว่า การเทียบศักราชมีความสำคัญอย่างไร มีศักราชอะไรบ้างที่นักเรียนเคยเห็นปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย ครูอธิบายเพื่อเชื่อมโยงเข้าเนื้อหาที่จะเรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

3. ครูอธิบายวิธีการเทียบศักราช และยกตัวอย่างการใช้ศักราชต่างๆที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย
4. ครูบรรยายเกี่ยวกับวิธีการเทียบศักราช และตัวอย่างการใช้ศักราชต่างๆที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทยในประเด็นต่างๆประกอบ power point ดังต่อไปนี้
 1. การขึ้นต้นปีของศักราชต่างๆ
 2. คำบอกช่วงเวลา: “ทศวรรษ” “ศตวรรษ” “สหัสวรรษ”
 3. การใช้คำเรียกวัน การใช้สัญลักษณ์ในการบอกเวลา และการบอกศักราชโดยการเขียนอย่างย่อ
 4. ความคลาดเคลื่อนในระบบศักราชไทย
 5. การ “ตัด” ศักราชและการตั้งศักราชใหม่ก่อนรัตนโกสินทร์
 6. การเปรียบเทียบศักราชอื่นๆกับพุทธศักราช
5. ครูให้นักเรียนยกมือถามคำถามได้ระหว่าเรียนหากไม่เข้าใจในหัวข้อนั้นๆที่ครูบรรยาย

กิจกรรมรวบยอด

6. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง วิธีการเทียบศักราช และตัวอย่างการใช้ศักราชต่างๆที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย และสอดแทรกคุณธรรมที่เกี่ยวข้อง ทำแบบฝึกหัด

10. สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้

10.1 สื่อการเรียนรู้

- Power point
- ใบงานกิจกรรมบันทึกความรู้
- หนังสือสำหรับค้นคว้า เรื่อง วิธีการเทียบศักราช และตัวอย่างการใช้ศักราชต่างๆที่ปรากฏ

ในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย

- หนังสือเรียนประวัติศาสตร์ ม.1

10.2 แหล่งการเรียนรู้

- อินเทอร์เน็ต
- ห้องสมุดโรงเรียน

11. การวัดผลและประเมินผล

11.1 วิธีการวัดผล

- ทำแบบฝึกหัด

11.2 เครื่องมือวัดผล

- ใบงานกิจกรรม

11.3 เกณฑ์การประเมินผล

- ความถูกต้องแบบฝึกหัดร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์

12. การบูรณาการกับกลุ่มสาระอื่น ๆ

12.1 การบูรณาการกับกลุ่มสาระ ..คณิตศาสตร์..บูรณาการดังนี้

การคิดคำนวณเกี่ยวกับการเทียบศักราชอื่นๆเป็นพุทธศักราช

12.2 การบูรณาการกับกลุ่มสาระ ..การงานอาชีพและเทคโนโลยี..บูรณาการดังนี้

สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเรื่อง วิธีการเทียบศักราช และตัวอย่างการใช้ศักราชต่างๆที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย

13. คุณธรรมที่สอดแทรก

13.1 คุณธรรมในเรื่องความซื่อสัตย์... โดยครูสอดแทรกแนวคิดดังนี้

ความซื่อสัตย์เป็นสิ่งสำคัญ จะเห็นได้ว่าการปรับเปลี่ยนศักราชเพื่อให้ความสอดคล้องกัน ในปฏิทินแต่ละช่วงเวลา หากไม่มีความซื่อสัตย์เป็นพื้นฐาน ก็จะเกิดผลกระทบต่ออดีตและทำให้ ช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์มีความคลาดเคลื่อนออกไป นั่นจะส่งผลให้ประวัติศาสตร์ก็จะไกลความเป็นจริง ที่เกิดขึ้นในอดีตมากขึ้น

13.2 คุณธรรมในเรื่องความเสียสละ..... โดยครูสอดแทรกแนวคิดดังนี้

การปรับช่วงเวลาเพื่อให้ความสอดคล้องกัน เป็นความยุ่งยากและลำบากมาก และผู้ที่มิ บบบาทจะต้องมีความรู้ความชำนาญและเสียสละในการศึกษาและปรับเปลี่ยนให้ถูกต้องหรือใกล้เคียงกับ ความถูกต้องมากที่สุด เพราะเรื่องขอเวลาเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่และการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในทุก ขณะชีวิต จะเห็นได้ว่าความเสียสละ ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาหาความรู้ เสียสละเพื่อรับผิดชอบ มีค่าสำคัญอย่าง ยิ่งในการสร้างสรรค์วัฒนธรรมของเวลาที่ส่งต่อมาจากอดีตมาสู่ปัจจุบัน

ชื่อ – สกุล _____
 ชั้น _____ เลขที่ _____

ใบงานที่ 3

เรื่อง วิธีการเทียบศักราช และตัวอย่างการใช้ศักราชต่างๆที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย

คำสั่ง จงเติมคำตอบให้ถูกต้อง

1. ทศวรรษ คือ _____ นับจากศักราชที่ลงท้ายด้วย _____ ไปจนถึงศักราชที่ลงท้ายด้วย _____
 เช่น _____
2. ศตวรรษ คือ _____ นับจากศักราชที่ลงท้ายด้วย _____ ไปจนถึงศักราชที่ลงท้ายด้วย _____
 เช่น _____
3. สหัสวรรษ คือ _____ นับจากศักราชที่ลงท้ายด้วย _____
 เช่น _____
4. B.C. หมายถึง _____ เช่น _____
5. ค.ศ. 1 ตรงกับ พ.ศ. _____ พ.ศ.จึงมากกว่า ค.ศ. _____ ปี
6. ม.ศ. 1 ตรงกับ พ.ศ. _____ พ.ศ.จึงมากกว่า ม.ศ. _____ ปี
7. จ.ศ. 1 ตรงกับ พ.ศ. _____ พ.ศ.จึงมากกว่า จ.ศ. _____ ปี
8. ร.ศ. 1 ตรงกับ พ.ศ. _____ พ.ศ.จึงมากกว่า ร.ศ. _____ ปี
9. “สมเด็จพระราชวังมหาสุรสิงหนาท ปรากฏหลักฐานจากจดหมายโหรว่า ทรงมีพระประสูติกาล
 เมื่อวันที่ 5 ขึ้น 1 ค่ำ เดือน 11 ปีกุน เบญจศก จ.ศ. 1105 เวลาเที่ยงคืน” จากข้อความตรงกับ
 วัน _____ ที่ 8 เดือน _____ พ.ศ. _____ เวลา 24.00 น.ในรัชกาลสมเด็จพระ
 พระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ
10. “ศักราชที่ 740 มะเมียศก เสด็จไปเอาเมืองซากังราว ครั้นมหาธรรมราชาออกรบทัพพลวงเป็น
 สามารถ แลเห็นจะต่อด้วยทัพพลวงมิได้ จึงมหาธรรมราชาออกถวายบังคม”จากข้อความ ศักราช 740
 มะเมียศก ตรงกับ พ.ศ. _____

ชื่อ – สกุล _____

ชั้น _____ เลขที่ _____

(เฉลย)

ใบงานที่ 3

เรื่อง วิธีการเทียบศักราช และตัวอย่างการใช้ศักราชต่างๆที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย

คำสั่ง จงเติมคำตอบให้ถูกต้อง

1. ทศวรรษ คือ รอบ 10 ปี นับจากศักราชที่ลงท้ายด้วย 0 ไปจนถึงศักราชที่ลงท้ายด้วย 9 เช่น ทศวรรษ 1950 ตามคริสต์ศักราช หมายถึง ค.ศ. 1950 – 1959 ภาษาอังกฤษนิยมเขียนว่า 1950s
2. ศตวรรษ คือ รอบ 100 ปี นับจากศักราชที่ลงท้ายด้วย 01 ไปจนถึงศักราชที่ลงท้ายด้วย 00 เช่น คริสต์ศตวรรษที่ 20 คือ ค.ศ. 1901-2000 หรือ พุทธศตวรรษที่ 26 คือ พ.ศ. 2501 – พ.ศ. 2600
3. สหัสวรรษ คือ รอบ 1,000 ปี นับจากศักราชที่ลงท้ายด้วย 000 เช่น สหัสวรรษที่ 3 นับตามคริสต์ศักราช คือ ค.ศ. 2001 ถึง ค.ศ. 3000 หรือ สหัสวรรษที่ 6 ก่อนพุทธศักราช คือ 6,000 – 5001 ปี ก่อน พ.ศ.
4. B.C. หมายถึง Before Christ ก่อนคริสต์ศักราช เช่น ศตวรรษที่ 3 ก่อน ค.ศ. (3rd century B.C.) คือเวลา 300 – 201 ปีก่อนคริสต์ศักราช
5. ค.ศ. 1 ตรงกับ พ.ศ. 544 พ.ศ.จึงมากกว่า ค.ศ. $544-1 = 543$ ปี
6. ม.ศ. 1 ตรงกับ พ.ศ. 622 พ.ศ.จึงมากกว่า ค.ศ. $622-1 = 621$ ปี
7. จ.ศ. 1 ตรงกับ พ.ศ. 1182 พ.ศ.จึงมากกว่า ค.ศ. $1182-1 = 1181$ ปี
8. ร.ศ. 1 ตรงกับ พ.ศ. 2325 พ.ศ.จึงมากกว่า ค.ศ. $2325-1 = 2324$ ปี
9. “สมเด็จพระราชวังมหาสุรสิงหนาท ปรากฏหลักฐานจากจดหมายโหรว่า ทรงมีพระประสูติกาลเมื่อวันที่ 5 ขึ้น 1 ค่ำ เดือน 11 ปีกุน เบญจศก จ.ศ. 1105 เวลาเที่ยงคืน” จากข้อความตรงกับวัน พฤหัสบดี ที่ 8 เดือน กันยายน พ.ศ. 2286 เวลา 24.00 น.ในรัชกาลสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ
10. “ศักราชที่ 740 มะเมียศก เสด็จไปเอาเมืองซากังราว ครั้นมหาธรรมราชาออกรบทัพพลวงเป็นสามรถแลเห็นจะต่อด้วยทัพพลวงมิได้ จึงมหาธรรมราชาออกถวายเป็นมงคล”จากข้อความ ศักราช 740 มะเมียศก ตรงกับ พ.ศ. 1921

แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

เรื่อง เวลากับประวัติศาสตร์

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ชื่อหน่วย วันवार กาลเวลา แลนานาศักราช เวลา 50 นาที
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับชั้น ม.1 ชั้น ม.1/4
 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ชื่อ-นามสกุล นางสาวสุพัตรา ทองคำ

1. สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์
2. มาตรฐานการเรียนรู้
 1. วิเคราะห์ความสำคัญของเวลาในการศึกษาประวัติศาสตร์
 2. เทียบศักราชระบบต่างๆที่ใช้ในการศึกษาประวัติศาสตร์
3. ตัวชี้วัด
 - ส 4.1 ม.1/1, ม.1/2
4. วิเคราะห์ผลการเรียนรู้
 - 4.1 ด้านความรู้
 1. บอกความหมายและความสำคัญของเวลาและช่วงเวลาสำหรับการศึกษาประวัติศาสตร์
 2. อธิบายความสัมพันธ์และสำคัญของอดีตที่มีต่อปัจจุบันและอนาคต
 3. ยกตัวอย่างการใช้เวลาและยุคสมัยที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย ที่มาของศักราช ที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย
 4. ระบุที่มาของศักราชที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย ได้แก่ จ.ศ. / ม.ศ. / ร.ศ. / พ.ศ. / ค.ศ. และ ฮ.ศ.
 5. เทียบศักราชต่างๆ และตัวอย่างการเทียบศักราช ตัวอย่างการใช้ศักราชต่างๆที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย
 - 4.2 ด้านเจตคติ – ค่านิยม
 1. ความมีวินัย
 2. ใฝ่เรียนรู้
 3. มุ่งมั่นในการทำงาน
 4. มีความเป็นผู้นำ
 - 4.3 ด้านทักษะ / กระบวนการ
 1. ความสามารถในการสื่อสาร: อธิบาย อภิปราย
 2. ความสามารถในการคิด: วิเคราะห์
 3. ความสามารถในการแก้ปัญหา: -

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต: การทำงานร่วมกัน ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในการทำงาน

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี: สืบค้น

5. จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถ

1. บอกความหมายและความสำคัญของเวลาและช่วงเวลาสำหรับการศึกษาประวัติศาสตร์ได้
2. อธิบายความสัมพันธ์และสำคัญของอดีตที่มีต่อปัจจุบันและอนาคตได้
3. ยกตัวอย่างการใช้เวลาและยุคสมัยที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย ที่มาของศักราช ที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทยได้
4. ระบุที่มาของศักราชที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย ได้แก่ จ.ศ. / ม.ศ. / ร.ศ. / พ.ศ. / ค.ศ. และ ฮ.ศ. ได้
5. เทียบศักราชต่างๆ และตัวอย่างการเทียบศักราช ตัวอย่างการใช้ศักราชต่างๆที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทยได้
6. สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเวลากับประวัติศาสตร์ได้
7. ตระหนักถึงสำคัญและความสัมพันธ์ของอดีตที่มีต่อปัจจุบันและอนาคต
8. มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีความเป็นผู้นำ

6. สาระสำคัญ / ความคิดรวบยอด

กาลเวลามีความสำคัญและสัมพันธ์กับประวัติศาสตร์ เนื่องจากมนุษย์ในทุกสังคมต่างผูกพันอยู่กับอดีต และมองว่าเหตุการณ์สำคัญในอดีต เหตุการณ์ปัจจุบัน และเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นมีความสัมพันธ์กัน การแบ่งเวลาจึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับมนุษย์ มนุษย์สามารถที่จะเรียนรู้ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นต่างกรรมต่างวาระ ความรู้ที่เกี่ยวกับตัวเองของมนุษย์เกิดจากการเรียนรู้และวิเคราะห์เหตุการณ์และปรากฏการณ์ที่ผ่านมาในเชิงเปรียบเทียบเสมอ

7. สาระการเรียนรู้

1. ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับวันวารและการเวลา
2. การนับเวลากับระบบศักราช
3. วิธีการเทียบศักราช และตัวอย่างการใช้ศักราชต่างๆที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย

8. รายละเอียดสาระการเรียนรู้

ความสัมพันธ์ของเวลาและช่วงเวลาสามารถเชื่อมโยงยุคสมัยทางประวัติศาสตร์กับหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อการพัฒนาจากอดีตถึงปัจจุบันและอนาคต กาลเวลาคือสิ่งที่กำหนดให้รู้ว่า เรื่องราวปรากฏการณ์ที่เปลี่ยนแปลง เหตุการณ์เกิดขึ้นเมื่อไร เกิดอยู่นานเพียงใด และสิ้นสุดลงเมื่อไร เมื่อมนุษย์ในแต่ละอารยธรรมพยายามอธิบายจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดของเวลาแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเชื่อของตน กาลเวลาเปลี่ยนไปก็ได้ นำพาความเปลี่ยนแปลงมาสู่สังคมมนุษย์ และความเปลี่ยนแปลงนั้นสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติและสรรพสิ่งมนุษย์ในอดีตซึ่งพึงพิงเกษตรกรรมมีประสบการณ์ในการสังเกตความเปลี่ยนแปลงของปรากฏการณ์ธรรมชาติและความสัมพันธ์ระหว่างปรากฏการณ์ธรรมชาติกับความเปลี่ยนแปลงของเวลา ทำให้มนุษย์จำเป็นต้องหาจุดอ้างอิงเพื่อที่จะทำนายปรากฏการณ์ต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อชีวิต จึงมนุษย์สร้างแบบแผนหรือระบบการนับเวลา และกำหนดช่วงเวลาแบบต่างๆ ซึ่งเป็นที่ยอมรับของสังคมขึ้นมา เพื่อประกอบพิธีกรรม อันเกี่ยวเนื่องกับลัทธิความเชื่อเรื่องความอุดมสมบูรณ์

9. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (ระบุวิธีสอนหรือรูปแบบการสอนที่ใช้)

ใช้รูปแบบการเรียนการสอนของรูปแบบปกติ (บรรยาย)

กิจกรรมนำเข้าสู่การเรียนรู้

1. ครูชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบว่ามีเมื่อเรียนจบแผนการจัดการ เรียนรู้แล้ว นักเรียนจะมีความรู้ความเข้าใจเรื่องเวลากับประวัติศาสตร์

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนเรื่องเวลากับประวัติศาสตร์ เพื่อวัดความรู้ทั้งหมดของผู้เรียนว่าแต่ละคนมีความรู้มากน้อยเพียงใดในเรื่องที่ได้เรียนไปแล้วซึ่งเป็นข้อสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

กิจกรรมรวบยอด

3. ครูสรุปความรู้ทั้งหมดเกี่ยวกับ เรื่องเวลากับประวัติศาสตร์และสอดคล้องคุณธรรมที่เกี่ยวข้อง

10. สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้

10.1 สื่อการเรียนรู้

- Power point
- หนังสือสำหรับค้นคว้า เรื่อง วันวารกาลเวลาและนานาศักราช
- หนังสือเรียนประวัติศาสตร์ ม.1

10.2 แหล่งการเรียนรู้

- อินเทอร์เน็ต
- ห้องสมุดโรงเรียน

11. การวัดผลและประเมินผล

11.1 วิธีการวัดผล

- ทำแบบทดสอบหลังเรียนจำนวน 30 ข้อ

11.2 เครื่องมือวัดผล

- แบบทดสอบหลังเรียนจำนวน 30 ข้อ

11.3 เกณฑ์การประเมินผล

- ความถูกต้องแบบฝึกหัดร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์

12. การบูรณาการกับกลุ่มสาระอื่น ๆ

12.1 การบูรณาการกับกลุ่มสาระ ..ภาษาไทย..บูรณาการดังนี้

ฟัง พูด อ่าน และเขียนเกี่ยวกับเรื่องของเวลา กับประวัติศาสตร์

13. คุณธรรมที่สอดแทรก

13.1 คุณธรรมในเรื่องตั้งใจ.... โดยครูสอดแทรกแนวคิดดังนี้

เมื่อเราได้ตั้งใจจะกระทำการใดไว้แล้ว เราต้องรักษาคำมั่นสัญญาที่ให้ไว้กับตัวเอง ซึ่งถือว่ามี ความสำคัญอย่างยิ่ง หากเราไม่รักษาคำมั่นสัญญานั้นแล้วมันก็จะกลายเป็นผลดีวันเปลี่ยนแปลงไปเรื่อยๆทำ ใ้งานหรือสิ่งที่ตั้งใจไว้ไม่ประสบความสำเร็จ ดังนั้น ตั้งใจ จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อตัวเราและต่อผู้อื่น ด้วยเช่นกัน

13.2 คุณธรรมในเรื่องเมตตา..... โดยครูสอดแทรกแนวคิดดังนี้

หากเราจะกระทำการอันใดก็แล้วแต่เราต้องรู้จักเมตตาต่อตัวเอง เมตตาในที่นี้คือ เช่นถ้าไม่ อยากรีบสอบหรือสอบไม่ผ่าน เราจงอย่าทำร้ายตัวเองด้วยการไม่อ่านหนังสือ คนที่ทำอะไรก็แล้วแต่ หากรู้จักเมตตาตัวเอง ผลที่เกิดขึ้นย่อมเป็นที่น่าพอใจเสมอ

ภาคผนวก ง

แบบประเมินและผลการประเมินคุณภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

แบบประเมินแผนการจัดการกิจกรรมเรียนรู้ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โดยการจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญประเมิน)

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นในแต่ละรายการว่ามีความเหมาะสมเพียงใด แล้วกาเครื่องหมาย ✓
 ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน ซึ่งมี 5 ระดับ คือ

เหมาะสมมากที่สุด	5	คะแนน
เหมาะสมมาก	4	คะแนน
เหมาะสมปานกลาง	3	คะแนน
เหมาะสมน้อย	2	คะแนน
เหมาะสมน้อยที่สุด	1	คะแนน

รายการ	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง					
1.1 ถูกต้องตามหลักการเรียน					
1.2 สอดคล้องกับเนื้อหา					
1.3 ภาษาที่ใช้มีความชัดเจนเข้าใจง่าย					
1.4 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการจัดได้อย่างชัดเจน					
2. สาระการเรียนรู้					
2.1 เหมาะสมกับเวลาที่ใช้สอน					
2.2 น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน					
2.3 เป็นพื้นฐานการสร้างความรู้ใหม่เกิดพฤติกรรม หรือทักษะที่ต้องการ					
2.4 เนื้อหาเหมาะสมกับระดับของนักเรียน					

รายการ	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้					
3.1 สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง					
3.2 สอดคล้องกับความสามารถและวัยของผู้เรียน					
3.3 ชูใจให้นักเรียนกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกิจกรรม					
3.4 เป็นกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
4. กระบวนการวัดและประเมินผล					
4.1 สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง					
4.2 สอดคล้องกับขั้นตอนและกระบวนการเรียนรู้					
4.3 ครอบคลุมพฤติกรรมของนักเรียน					
5. สื่อและแหล่งเรียนรู้					
5.1 เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้					
5.2 เหมาะสมกับสภาพของห้องเรียนและโรงเรียน					
5.3 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้					
5.4 ช่วยสร้างองค์ความรู้ให้กับผู้เรียน					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ตาราง 8 ผลการประเมินแผนการจัดการกิจกรรมเรียนรู้ เรื่อง เวลา กับ ประวัติศาสตร์
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดกิจกรรมเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือแบบจิ๊กซอว์ สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ความเหมาะสม
1. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	4.33	0.58	มาก
1.1 ถูกต้องตามหลักการเรียน			
1.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	5.00	0.00	มากที่สุด
1.3 ภาษาที่ใช้มีความชัดเจนเข้าใจง่าย	4.33	0.58	มาก
1.4 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการจัดได้อย่างชัดเจน	5.00	0.00	มากที่สุด
2. สารการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
2.1 เหมาะสมกับเวลาที่ใช้สอน			
2.2 น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
2.3 เป็นพื้นฐานการสร้างความรู้ใหม่เกิดพฤติกรรมหรือทักษะที่ต้องการ	5.00	0.00	มากที่สุด
2.4 เนื้อหาเหมาะสมกับระดับของนักเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
3. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
3.1 สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง			
3.2 สอดคล้องกับความสามารถและวัยของผู้เรียน	4.33	0.58	มาก
3.3 ชูใจให้นักเรียนกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกิจกรรม	4.33	0.58	มาก
3.4 เป็นกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.67	0.58	มากที่สุด
4. กระบวนการวัดและประเมินผล	5.00	0.00	มากที่สุด
4.1 สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง			
4.2 สอดคล้องกับขั้นตอนและกระบวนการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
4.3 ครอบคลุมพฤติกรรมของนักเรียน	4.00	0.00	มาก
5. สื่อและแหล่งเรียนรู้	4.67	0.58	มากที่สุด
5.1 เหมาะสมกับสารการเรียนรู้			
5.2 เหมาะสมกับสภาพของห้องเรียนและโรงเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
5.3 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
5.4 ช่วยสร้างองค์ความรู้ให้กับผู้เรียน	4.67	0.58	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.75	0.12	มากที่สุด

ตาราง 9 สรุปผลการประเมินแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จำนวน 5 แผน จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่	\bar{X}	S.D.
1	4.00	0.00
2	4.67	0.58
3	5.00	0.00
4	5.00	0.00
5	4.00	0.00
เฉลี่ย	4.53	0.11

แบบประเมินแผนการจัดการกิจกรรมเรียนรู้ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

โดยการจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบปกติ

(สำหรับผู้เชี่ยวชาญประเมิน)

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นในแต่ละรายการว่ามีความเหมาะสมเพียงใด แล้วกาเครื่องหมาย ✓

ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน ซึ่งมี 5 ระดับ คือ

เหมาะสมมากที่สุด	5	คะแนน
เหมาะสมมาก	4	คะแนน
เหมาะสมปานกลาง	3	คะแนน
เหมาะสมน้อย	2	คะแนน
เหมาะสมน้อยที่สุด	1	คะแนน

รายการ	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง					
1.1 ถูกต้องตามหลักการเรียน					
1.2 สอดคล้องกับเนื้อหา					
1.3 ภาษาที่ใช้มีความชัดเจนเข้าใจง่าย					
1.4 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการจัดได้อย่างชัดเจน					
2. สาระการเรียนรู้					
2.1 เหมาะสมกับเวลาที่ใช้สอน					
2.2 น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน					
2.3 เป็นพื้นฐานการสร้างความรู้ใหม่เกิดพฤติกรรมหรือทักษะที่ต้องการ					
2.4 เนื้อหาเหมาะสมกับระดับของนักเรียน					

รายการ	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้					
3.1 สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง					
3.2 สอดคล้องกับความสามารถและวัยของผู้เรียน					
3.3 ชูใจให้นักเรียนกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกิจกรรม					
3.4 เป็นกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
4. กระบวนการวัดและประเมินผล					
4.1 สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง					
4.2 สอดคล้องกับขั้นตอนและกระบวนการเรียนรู้					
4.3 ครอบคลุมพฤติกรรมของนักเรียน					
5. สื่อและแหล่งเรียนรู้					
5.1 เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้					
5.2 เหมาะสมกับสภาพของห้องเรียนและโรงเรียน					
5.3 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้					
5.4 ช่วยสร้างองค์ความรู้ให้กับผู้เรียน					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ตาราง 10 ผลการประเมินแผนการจัดการกิจกรรมเรียนรู้ เรื่อง เวลากับประวัติศาสตร์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดกิจกรรมเรียนรู้แบบปกติ สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ความเหมาะสม
1. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	4.00	0.00	มากที่สุด
1.1 ถูกต้องตามหลักการเรียน			
1.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	4.67	0.58	มากที่สุด
1.3 ภาษาที่ใช้มีความชัดเจนเข้าใจง่าย	4.33	0.58	มาก
1.4 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการจัดได้อย่างชัดเจน	5.00	0.00	มากที่สุด
2. สารการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
2.1 เหมาะสมกับเวลาที่ใช้สอน			
2.2 น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน	4.67	0.58	มากที่สุด
2.3 เป็นพื้นฐานการสร้างความรู้ใหม่เกิดพฤติกรรมหรือทักษะที่ต้องการ	4.67	0.58	มากที่สุด
2.4 เนื้อหาเหมาะสมกับระดับของนักเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
3. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้	4.67	0.58	มากที่สุด
3.1 สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง			
3.2 สอดคล้องกับความสามารถและวัยของผู้เรียน	4.33	0.58	มาก
3.3 ชูใจให้นักเรียนกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกิจกรรม	4.00	0.00	มากที่สุด
3.4 เป็นกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.33	1.15	มาก
4. กระบวนการวัดและประเมินผล	4.67	0.58	มากที่สุด
4.1 สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง			
4.2 สอดคล้องกับขั้นตอนและกระบวนการเรียนรู้	4.67	0.58	มากที่สุด
4.3 ครอบคลุมพฤติกรรมของนักเรียน	3.67	0.58	มาก
5. สื่อและแหล่งเรียนรู้	4.33	0.58	มาก
5.1 เหมาะสมกับสารการเรียนรู้			
5.2 เหมาะสมกับสภาพของห้องเรียนและโรงเรียน	4.67	0.58	มากที่สุด
5.3 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	4.67	0.58	มากที่สุด
5.4 ช่วยสร้างองค์ความรู้ให้กับผู้เรียน	4.00	1.00	มาก
เฉลี่ย	4.49	0.47	มากที่สุด

ตาราง 11 สรุปผลการประเมินแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จำนวน 5 แผน จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่	\bar{X}	S.D.
1	3.67	0.58
2	4.00	0.00
3	3.00	0.00
4	4.00	0.00
5	3.67	0.58
เฉลี่ย	3.67	0.23

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวสุพัตรา ทองคำ
วันเกิด	วันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2530
สถานที่เกิด	อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 105 หมู่ที่ 13 บ้านปลวก ตำบลคำสะอาด อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	อาจารย์กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	

พ.ศ. 2545 มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสว่างแดนดิน

พ.ศ. 2549 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

พ.ศ. 2552 ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาประวัติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

พ.ศ. 2559 ประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต